

Ovako
smo slavili...

LaBOSS®

Školski list
Prirodoslovne škole Vladimira Preloga

Zagreb, veljača 2017., broj 21

www.psvprelog.hr

info@psvprelog.hr

70 godina

Tema broja
70 godina naše škole

Starica mlade duše
Ponovno na školskim hodnicima
Tisuću slika u nekoliko riječi

Od prosječnog učenika do prosječnog djelatnika
Mladi danas skakuću po linkovima
Kilometri koji nas povezuju
Obrazovanje ispred politike

Impressum

Sadržaj

Riječ urednice

70 godina naše škole

Ponovno na školskim hodnicima
Starica mlade duše
70 nam je godina tek...

1

Svi naši projekti

Tehnološka revolucija u Prelogu
Trodimenzionalni svijet iz printer-a? Moguće je!
Kilometri koji nas povezuju
Prelogovci ne poznaju granice
A ne poznaju ih ni Subotičani!
Još jedan projekt u našoj školi!
Lab bunnies
Uvođenje petnaest novih inovativnih fakultativnih predmeta
Lorem Ipsum

7

8

9

12

13

14

15

16

17

COOLtura

Svi smo mi Emma Bovary
Javno je pokazala ono što su brojni skrivali
Hrvatska iz zraka

18

19

20

Prelog u notama

Čitanjem širimo vidike
Novi stari medijski centar
Ne igraj ni na koga!

21

22

22

22

Prelogovci svuda oko vas

Gameri svih konzola, ujedinite se
Putovanje koricama znanja

23

24

Usmjerimo djecu na pravi put
Mladi danas skakuću po linkovima!

25

26

Znanost zaista jest zabavna!
Lebdeća željeznica u Zagrebu

27

28

Našminkano lice škole
Prijateljstva za vječnost

28

29

Putovanja

Ljubljana iz naše perspektive

30

Rekli su nam da je tamo sve jeftino!

31

Vozili smo se kao gospoda u samo svojem vlaku!

33

Sa školskih hodnika

Studirali biste u Nizozemskoj? Nema problema!
Elektronički oblik poznate nam plave knjige
Gradom je prošao i u školu došao: u hajjin!

33

34

Nešto je trulo u državi Periodnog sustava elemenata
Alkohol: prijatelj zabave ili neprijatelj čovjeka?

35

35

Prave vrijednosti nisu novac i moć, već osmijeh i toplo pogled bližnjega!
Volonterski rad nije plaćen jer je - neprocjenjiv!

36

37

Ovaj je pozitiv bio idealan!

38

Imaginarni broj – broj učenika koji vole matematiku!

39

The Pongrac Army

40

Obrazovanje ispred politike

41

Zadnji krik tehnologije u 2.d!

42

Alfrede Hitchcocku – nisi bio u pravu!

43

Različitosti obogaćuju i stvaraju toleranciju

44

Želiš zvučati kao Darth Vader? Nema problema!

45

S nogometnoga igrača u operacijsku salu

46

Ni jedna smrt nije uzaludna

47

Od prosječnog učenika do prosječnog djelatnika

48

Prof. G. nakon 13 godina ponovno razrednica

49

Školske prirede

Božićni darovi

50

Početak školovanja proslavio se uz ples i glazbu!

51

#PSVPrijava.se.za.maškare

52

Pomozi sebi pomaganjem drugima

53

Natjecanja

Evo zašto volimo povijest

54

Le rime positive

55

Prelogovci vole pisati!

56

O svemu ukratko i na brzinu

57

Naše mlađe znanstvene nade

58

Manite se lijevkova!

59

Filozofiranjem do međunarodnih prijateljstava

60

Kroz pustinja i prašumu

61

We are from Prelog, take us to America!

62

Naša četiri dana u Đurđevcu

63

Ovo je tek početak!

64

Naš državni prvak iz kemijske i matematike

65

Predmetna natjecanja

66

Međunarodna natjecanja

67

Iz Perinog pera

68

(Ne)очекivana nagrada

69

Na tronu može biti samo jedan

70

Odbojka ne zaostaje!

71

Malo nam nedostaje da budemo najbolji!

72

Literarni radovi

Ja i Anoreks

73

Ako ti slijede korake, ti leti!

74

Prije dodira sa zemljom

75

Săpat jednog lista

76

Lepe naše dekle ili ti Jedne večeri u Turopolju

77

Licemjer

78

Šaputi

79

Svoj

80

Život prvog sportaša azilanta u Hrvatskoj – Išaranji zid pothodnika u Dugavama

Prirodoslovna škola Vladimira Preloga
Zagreb, Ulica grada Vukovara 269
Tel./fax. 01/6184 780
centrala 01/6184 772
ravnatelj Zlatko Stić, dipl. ing.

Glavna urednica:

Iris Delić

Izvršna urednica:

Marta Paladin

Novinari:

Iris Delić

Laura Kadić

Matija Mrvić

Marta Paladin

Ivana Gvoždić

Jelena Gladović

Antoni Pastuović

Matea Maljković

Paula Zoković

Dorotea Lukić

Matea Jarnjak

Antonia Lazić

Blanka Ivanović

Kaja Barić

Ivan Radišić

Danijela Marušić

Goran Gruborović

Anais Stipanić

Domagoj Stojanović

Roberto Biškupić

Lana Vujeć

Fotografi:

Dea Sajko

Petra Šuman

Maja Ditrih

Katarina Matešić

Nina Kukec

Crtaci:

Jelena Gladović

Kaja Barić

Klara Hranueli

Luka Nikić

Anais Stipanić

Martin Habjanić

Voditeljica novinarske skupine:

Henrieta Barbarić, prof.

Lektura:

Davork

Tu smo već 70 godina (previše)

Već dugo vremena ništa nije ujedinilo svijet kao kolektivno nezadovoljstvo 2016. godinom. Tužne smrti omiljenih *celebrityja*, neočekivana događanja na političkoj sceni, vijesti o bombardiranjima i ratnim razaranjima te, naravno, tragičan prekid Brada i Angeline, samo su neke od stvari koje svaki želimo zaboraviti.

No, postoji jedna stvar koja je 2016. učinila vrijednom pamćenja: naša je škola proslavila 70 godina svoga postojanja! Vjerujemo da se još uvijek sjećate najsvećanijih dana u povijesti naše škole, ali, za one zaboravne i za one koji su ove godine prvi put s nama, izabrali smo 70 godina naše škole kao temu ovogodišnjega Labosa. Pročitajte sve o pripremama za samu proslavu godišnjice, ali i uspomene koje su naši bivši učenici podijelili s nama.

Da ne bismo živjeli samo u prošlosti, koliko god primamljiva dobra stara vremena bila, pripremili smo vam opširan pregled *svježih* događanja: saznajte koje smo sve države posjetili provodeći razne projekte i sudjelujući na olimpijadama, pogledajte u kojim smo kazališnim predstavama uživali, a koje vam ne bismo preporučili, čitajte o našem životu izvan škole (da, tu i tamo ga stignemo imati), o radionicama na kojima smo sudjelovali i predavanjima koje smo slušali, pronađite neki inkriminirajući podatak u intervuima s profesorima, ali, najviše od svega – zabavite se čitajući ovaj Labos kao što smo se mi zabavljali stvarajući ga.

Ovaj Labos svojevrsni je *hommage* svemu što naša škola jest i što je oduvijek bila – mjesto na kojem provodimo većinu svoga dana učeći, zabavljajući se, stvarajući prijateljstva i poznanstva, mjesto tolerancije i prilike da se vaš glas čuje. Možda nekad ne volite školu jer morate pisati testove, možda nekada ne volite profesore jer vas ispituju i baš vama daju loše ocjene ili opominju samo vas kada pričate, možda vam idu na živce beskrajne zadaće i referati, ali jednog dana, kada ćete se prisjećati školskih dana, sumnjaj da ćete se sjećati loših ocjena i neprospavanih noći. Sjećat ćete se izleta, provala svojih prijatelja iz razreda, onog oduševljenog profesorskog *Bravo!* kada ste došli do genijalnoga zaključka, smiješnih panoa, dana provedenih na porti, priredbi u kojima ste sudjelovali ili ih gledali, zadnjih dana nastave provedenih u botaničkom... Bez obzira na to koji ste razred, uživajte u svojim srednjoškolskim danima najviše što možete jer, vjerujte mi, brzo će proći. I jednoga dana, kada uđete u svijet odraslih, ne zaboravite svoju školu, posjećujte priredbe, ostanite u kontaktu sa svojim prijateljima iz razreda i profesorima; tko zna, možda ćete biti tema nekog budućeg Labosa.

Prelog nije Hogwarts, ali uvijek će biti tu da vam poželi dobrodošlicu.

Iris Delić, 4.c

POSJET NAŠIH BIVŠIH UČENIKA

Ponovno na školskim hodnicima

Našu školu gotovo svakodnevno posjećuju generacije bivših učenika. Prošlogodišnji maturanti ponekad su toliko često u školi da zaboravljamo da su maturirali. Zbog toga nije čudno što su malo stariji bivši učenici naše škole odlučili ponovno prisjetiti se kako je to bilo biti *Prelogovac*

Piše: Iris Delić, 4.c

Dvadesetak učenika koji su još prije dvadeset godina maturirali kao kemijski tehničari, posjetili su nas 12. svibnja 2016. Dočekala ih je njihova bivša razrednica, profesorica Mara Husain.

Kada je tadašnji razred kemijskih tehničara upisivao srednju školu davne 1992. godine, nisu mogli, kao mi danas, birati između čak pet smjerova. Tadašnji Kemijsko-tehnološki obrazovni centar (KTOC) nudio je geološki smjer te smjer kemijskoga tehničara. Škola s vremenom uvodi nove smjerove, a 2005. postaje Prirodoslovna škola Vladimira Preloga (što je, složit ćete se, puno ljeplji naziv od Kemijsko-tehnološkog obrazovnog centra). Međutim, iako su imali manji izbor smjerova nego mi danas, bivši učenici ne žale što su završili baš ovu školu. Ona im je dala odlične temelje za rad u kemijskoj struci, ali i za daljnji nastavak obrazovanja na fakultetima, poput Fakulteta kemijskog inženjerstva i tehnologije.

S obzirom na to koliko su voljeli svoju školu, ne čudimo se što je bivši razred prof. Husain odlučio proslaviti svoju dvadesetu godišnjicu mature posjetom školi, razgovorom s razrednicom, ravnateljem i bivšim profesorima. Prilikom posjeta oduševilo ih je mnogo toga: kantina, knjižnica, botanički vrt, simpatične životinje u

zoološkom i, najviše od svega, kauči na hodnicima. Iako to nisu rekli, vjerujemo kako im je žao što nisu dvadesetak godina mlađi da mogu ponovno upisati Prelog. Nakon posjeta školi bivši su učenici svoju proslavu dvadesete godišnjice mature nastavili u nekom restoranu do, prepostavljamo, dugo u noć.

Dani otvorenih vrata nisu samo za buduće učenike

Nekoliko tjedana nakon što je bivši razred prof. Husain proslavio svoju dvadesetu godišnjicu mature u našoj školi, 26. svibnja 2016., na Dan otvorenih vrata Škole, posjetili su nas nešto stariji učenici: prva generacija učenika koja je završila našu školu još davne 1950.! Proslavili su svoju 60. godišnjicu!!! Dame i gospodu u godinama dočekao je naš ravnatelj te im rekao riječ-dvije o našoj školi, njezinom putu od KTOC-a do PŠVP-a i svim našim projektima, onim ostvarenima i onim budućima, za što je zaradio gromoglasan pljesak. Pohvalio je i naše posjetitelje naglasivši kako su bili jedan od najboljih razreda u povijesti škole – svi su uvijek imali prosjek preko 4.00. Poslije ugodnog razgovora s ravnateljem, posjetili su i knjižnicu, pregledali novu školsku monografiju, razmjenjivali stare fotografije, prisjećali se školskih dana. Nakon opuštanja u knjižnici (i oporavka od uspinjanja na treći kat), naši su se posjetitelji uputili u obilazak svih dijelova škole. Kao i svakoga tko posjeti školu, oduševili su ih botanički i zoološki vrt, naši školski ljubimci, laboratoriji, osunčani hodnici, pokusi koje su naši učenici izvodili...

Ono najvažnije ostaje isto: ovo je škola u koju se učenici uvijek rado vraćaju!

Bilo je nevjerojatno slušati njihove priče: nismo mogli vjerovati da su toliko stariji od nas! Osobito nas je obradovala priča o jednoj spacki: profesorici, koju nisu naročito voljeli, postavili su na vrata kantu s vodom. Kada je ušla u učionicu, cijeli je sadržaj završio na njoj. Jednoj drugoj profesorici, koja je uvijek lupala vratima jer je stalno bila živčana, namjerno su svakodnevno trgali komad po komad zida iznad vrata dok to nije uočila i zaključila da je to sama učinila te, shvativši da pretjeruje, prestala s nabijanjem. Vrhunac priča svakako je bila ona o bježanju s nastave kroz prozor naše učionice A-7, a sve nas je to obradovalo jer smo shvatili da sve te starije generacije, s kojima nas često uspoređuju naši roditelji i nastavnici, nisu bile baš toliko bolje od nas – samo se o tome možda malo manje priča.

Pravo oduševljenje izazvale su im stare fotografije iz školskih arhiva koje smo, povodom 70. obljetnice naše škole, izložili na panou. Brojni od njih pronašli su se na njima te se ponosno fotografirali kraj njih.

Naša škola ima dugu prošlost u kojoj se puno toga mijenjalo: mijenjali smo lokaciju, naziv škole, broj učenika i razrednih odjela, dodavali i proširivali smjerove i programe smjerova... Ali nekoliko stvari, onih koje našu školu čine prepoznatljivom i drugačijom od drugih, ostaju stalnima: ljubav prema prirodoslovju, generacije zadovoljnih učenika kojima odlazak u školu (većinom) nije muka i koji je se s nostalgijom prisjećaju i sa zadovoljstvom vraćaju, čak i nekoliko desetljeća nakon što su ju napustili.

"Oduvijek smo bili fotogenični."

Starica mlade duše

Ove godine puna sam straha i iščekivanja po prvi puta zakoračila na hodnike Prirodoslovne škole Vladimira Preloga. S obzirom na to da škola postoji i djeluje već 70 godina, očekivala sam da je i sve u njoj monotono, staro, izbljijedjelo i nezanimljivo... Ali kako te godine mogu zavarati: bila sam potpuno u krivu!

Piše: Laura Kodić, 1.m

Zaista nisam očekivala ono što sam zatekla. Škola možda ima staru zgradu, ali sve ostalo je zanimljivo i moderno; njezina je duša mlada! Podjeća na jedan veliki, bučni i živući organizam. Osjeća se neka pozitivna energija kojom je prožeta cijela škola. Potpuno je različit osjećaj od onoga u osnovnoj školi.

A onda sam, jedno popodne sjedeći u školskoj knjižnici, naišla na monografiju *70 godina Prirodoslovne škole Vladimira Preloga*. Knjiga me oduševila jer mi je dala uvid u sve što se u njoj događalo od njezinih početaka do danas. S tako nečime do sad se nisam imala prilike susresti.

Vrlo je zanimljivo saznati ponešto o profesorima, njihovim ambicijama te vidjeti kako izgledaju i prije nego ih zaista upoznate. To olakšava komunikaciju, a trema i strah nestaju i prije nego su se pojavili. Naravno, tu je i ostalo osoblje škole koje je uvjek nasmijano i pristupačno.

Nakon pozitivnog šoka i saznanja da su profesori zanimljivi, doznala sam da škola ima i gomilu izvannastavnih aktivnosti. Zaista mislim da je nemoguće ne pronaći nešto za sebe.

Obožavam životinje i prirodu tako da su me za kraj osvojili botanički vrt i životinje.

Svaki dan saznajem nešto novo i iznova me oduševljava ova *starica* koja će pružiti još puno toga za nadolazeće generacije.

Daje nama mladima mnogo mogućnosti i pomaže nam da se ostvarimo na toliko različitim načina.

Jako sam sretna što sam dio ove *stare* priče za mlade.

Razgovarala sam s urednicom monografije, prof. Gorankom Lazić. Pročitajte kako je nastala ova divna knjiga koju svi učenici rado listaju pod odmorima u knjižnici.

Što Vas je inspiriralo za pisanje monografije?

Nije me ništa inspiriralo... dobila sam radnu obvezu... Šalim se...

Započelo je to otprilike ovako: nekako točno prije godinu dana ravnatelj je pozvao nas nekoliko profesora na sastanak i imenovao nas Povjerenstvom za izradu monografije. Mi svi presretni.

Ravnatelj kaže: Ljudi, sljedeće godine naša škola slavi 70.

obljetnicu. Moramo prirediti monografiju. Mi još sretniji... Eto, tako je nekako počelo... Sretno i veselo.

Koliko Vam je ljudi pomagalo?

Pa, svi profesori iz škole i troje profesora koji su u mirovini – profesorce Mia Gottwald i Zorica Popović i profesor Josip Zenko. To su tri lijepa priče ispričane iskreno i toplo – to su njihova sjećanja, njihove uspomene na školu, profesore i učenike...

U centralnom dijelu monografije svatko je od profesora napisao kratak tekst o sebi... To je bila ideja profesora Šašića koju smo svi odmah prihvatali. Dakle, i profesor Šašić bio je dio ovoga tima. Treba svakako spomenuti i profesoricu Višnju Beus koja je bila zadužena za provjeru popisa nekadašnjih profesora i učenika.

Naravno, tu je ravnatelj. On je pružao logističku pomoć. Doduše, malo je pokušao i s nekim kreativnim savjetima... Neke smo prihvatali, neke odbacili 😊.

Najzanimljivije je što nismo profesorima zadali stil pisanja, samo broj riječi... I tu su nastali problemi... Što? Kako? O čemu? Ali, bilo je izuzetno zanimljivo čitati te tekstove. S nekim ljudima radimo godinama, a o njima jako malo znamo. Poneki su tekstovi zaista mali topli isječci iz života naših profesora. Možda me je najviše raznježio tekst profesora Radosavljevića...

Je li Vam bilo teško?

Pa, bilo je zahtjevno, ali izuzetno zanimljivo upravo zbog neobične konцепcije. Tekstovi baš nisu stizali na vrijeme, trebalo ih je lektorirati i pripremiti za prijelom. Travanj se bližio, trebalo je početi pripremati program za Dan škole, a monografija još u povoјima... Na prijelom smo ju poslali gotovo u zadnji čas. Mislim da je iz tiska u školu došla baš na Dan škole. Odahnula sam. Ostat će živa...

Kako su ljudi reagirali na knjigu?

Pa mislim da su ponajprije bili zbumjeni... Nisu očekivali da će uopće morati nešto pisati, a još manje da će morati pisati o sebi... Neki su odbili bilo što napisati, ali ja ih razumjem. To je njihovo pravo. Ali, nije bilo negativnih komentara. Barem ih ja nisam čula 😊. Najviše mi je žao što je u prijelomu naprsto nestao tekst jedne naše profesorce pa smo se morali snalaziti na razne načine. Drago mi je

Nenad Radosavljević, profesor geografije

Godine 1971. upisao sam VI. gimnaziju u Zagrebu. Nakon završene srednje škole studirao sam u Zagrebu na Prirodoslovno-matematičkom fakultetu, Geografski odjek. Po završetku fakulteta zaposljen sam se kao profesor u tadašnjoj Kemijskoj i geološkoj tehničkoj školi. Prva osoba koju sam u školi upoznao postala je ljubav mog života.

Veselimo se zajedničkom odlasku u mirovinu.

Sretan ti 70. rođendan, draga Školo!

Ravnatelj kaže: Ljudi, sljedeće godine naša škola slavi 70. obljetnicu. Moramo prirediti monografiju. Mijoš sretniji... Eto, tako je nekako počelo... Sretno i veselo.

što naši učenici često u knjižnici listaju i čitaju ovu našu monografiju, a pohvale su nam stizale i od mnogih roditelja i kolega iz drugih škola.

Biste li ponovno radili i sljedeću monografiju?

Ja sam već pripremala dvije školske monografije, ova je treća... Treća sreća. Mislim da je dovoljno... Ili nije? Tko zna...

Je li ispalo baš onako kako ste željeli?

Ma ne znam... Zapravo nije. Ali, danas to više nije ni važno. Ostat će Naših prvih 70 godina kao jedan divan podsjetnik na sve drage profesore koji su u jednom periodu svoga života dali ovoj školi jako puno, koji su joj dali pečat i ljepotu, vrijednost i snagu, koji su joj nesrećno dali, u konačnici, sebe...

Škola nama mladima daje mnogo mogućnosti i pomaže nam da se ostvarimo na toliko različitim načina.

Pere Markić, profesor tjelesne i zdravstvene kulture

Rođen kao prvo muško dite i unuk dida Pere nisam imao puno šanse da se drukčije zovem. Nije da se bunim. Bilo je to u Tomislavgradu u Bosni i Hercegovini. Tamo sam odrastao i školovao se do kraja srednje škole. A onda glavom za znanjem, a potom i trbuhom za kruhom, stigoh do Zagreba koji me lijepo ugosti. Prvo na Kineziološkom fakultetu, a potom uz nekoliko životnih stepenica dođoh do naše drage škole u koju prvi put uđoh 2009. godine kao zamjena. Omili se meni nakon zamjene, izide natječaj i ostahod do daljnje i bi mi baš lipo. A lipo mi je jer s učenicima ovaj rad nije samo rad, nego i ono nešto, ma znate! Biti dio njihove preobrazbe u odrasle ljude i dati dio sebe je onaj bonus na plaću koji nas budi ujutro, a jači je od ikakve kave :)

70 nam je godina tek...

Kako započeti ovako važnu temu broja... Pregledom povijesti škole? O njemu sve možete saznati sa samo za vas napravljenog plakata sa samo našom vremenskom lentom. One najljepše stvari u našim životima najteže je opisati riječima. Ipak, mi ćemo vam pokušati, s nekoliko crtica, predstaviti sve ono što čini našu školu. Pokušat ćemo vam prenijeti atmosferu vrhunca proslave, priredbe koju je osmisnila i, uz pomoć brojnih nastavnika i učenika, realizirala profesorica Goranka Lazić.

Počet ćemo krajem: osvrtom na našu veliku proslavu kojom smo pokušali, najkraće što smo mogli, opisati što se to tamo događalo u SC-u... A potom, korak po korak... Vodit ćemo vas putovima velike godišnjice. Zato, udobno se smjestite, zažimirite i...

22. travnja 2016. proslavili smo posebnu obljetnicu, 70. GODIŠNJCU POSTOJANJA NAŠE ŠKOLE. Tko je i slutiti mogao 1946. da će ta, tada trogodišnja, škola postati Prirodoslovna škola Vladimira Preloga, škola koja s ponosom, i s pravom, nosi ime tog velikog kemičara, hrvatskog nobelovca.

Mijenjali smo se mnogo, iz godine u godinu; mijenjali smo lokacije, nazive, smjerove koje upisujemo. Danas smo škola s izvrsnim učenicima koji ostvaruju izvrsne rezultate, učenicima zbog kojih s olakšanjem možemo pogledati u budućnost jer znamo da je u sigurnim rukama.

Mi nastavnici, kada gledamo naše učenike, vjerujemo da je sve moguće: jer oni su pametni i kreativni; mogu nas zadiviti svojim znanjem, ali i nasmijati, otkriti nam svaki dan nešto novo, rasplestiti nas, učiniti da zapjevamo iako znamo da nam to baš i ne ide. U Studentskom centru pokazali su vam tek dio onoga što znaju. Za vas su plesali i pjevali, smijali se i plakali, glumili, govorili o kemiji, fizici, astronomiji, matematici, biologiji, ekologiji, građanskom odgoju, povijesti, geografiji, hrvatskom, engleskom i njemačkom jeziku; o projektima u kojima su sudjelovali, filozofirali su i eksperimentirali. Našminkali su neka lica i približili vam neke davne godine kada se, možda, još niste ni rodili. Za vas su dali sve od sebe da vam pokažu koliko cijene, dragi roditelji, što ste ih rodili; da vam pokažu zahvalnost za svaku minutu vašega radnoga vremena koje vam nije plaćeno, ali ga ipak provodite s njima pripremajući ih za brojna natjecanja i izvannastavne aktivnosti, dragi nastavnici. Oni su vam pokazali da se u njih isplati ulagati i da su vrijedni svake minute vašega vremena i svake vaše dobre odluke kojom ullažete u obrazovanje, dragi predstavnici vlasti, naši gosti.

A vi, dragi učenici: OVO JE BILO ZA VAS! Jer vi ste ova škola – svatko od vas sa svojim osmijehom na hodniku, usklonom "Dobar dan, kako ste?", poklonjenim bombonom, grizom sendviča, biserom na satu, nestlašcima, individualnostima kojima obogaćujete naše svjetove. Vi ste ova škola i kada se opravdavate zašto ste zakasnili na prvi sat i nastojite impresionirati onime čime najbolje raspolaze: možda svojim znanjem, možda sposobnošću da napravite najbolji pano ikada, zapričate profesora pa on uspori s predavanjem, skrenete misli s lošega dana ili pošaljete neku smiješnu slikicu za Facebook. Vi ste ova škola i kada ste potpuno drukčiji od drugih, kada se ne uklopite odmah u naše kalupe za koje mislimo da su savršeni i tako nam pokažete da ponekad valja razmišljati i izvan okvira za koje smo sami sebe uvjericili da su neporecivi. Vi slikate, crtate i pišete, otvarate vrata porte privezanom špagicom, zabijate trice, driblate i zakucavate. Vi nam priređujete najsrdičnija rođendanska iznenađenja, pozive na maturalne večere i šaljete najiskrenije lijepo misli o nama. Ponekad netko od nas ne može sa sigurnošću reći jeste li bili na prošlom satu jer ste samozatajni, ali ipak ste činili dio one lijepo atmosfere zbog koje se uvijek rado vraćamo u vašu učionicu.

Vi ste ova škola – i zato je ovaj događaj bio prvenstveno za vas.

Voditelji o voditeljima

Kada nas je profesorica Lazić odvukla sa sata i pitala: *Hoćete li voditi priredbu za 70. godišnjicu škole?* ni ne znajući u što smo se uvalili, nonšalantno smo rekli: *Zakaj ne?* Nakon toga počele su pripreme.

Što se više bližio 22. travnja, to je više rastao pritisak.

Kada smo ujutro došli u Studentski centar, svi su već radili punom parom. Namještalo se zvuk te naši kratki filmovi. Mikrofoni i bubice. Postavljala se pozornica. Izvođači su se uštimavalni, upjevali, uvježbavali, uprobavali, uplesavali...

Lako smo se pripremali tjednima prije, ipak je na sam dan priredbe bilo puno nervoze i stresa u zraku. Bojali smo se da će se dogoditi Murphyev zakon ili, u prijevodu: da će poći po zlu sve što može. Bilo je tu i puno treme, ipak su nam dolazili gradonačelnik, bivši ravnatelji, bivši ministri, prva generacija učenika i još 1500 ostalih ljudi. Premda je na generalnoj probi bilo sve pomalo klimavo, na kraju, kada je došlo vrijeme same priredbe, uspjeli smo sve rasturiti. Prvih nekoliko minuta na pozornici bilo je užasno: još nam se i mikrofon pokvario! Međutim, kada smo sjeli na fotelje i kada su počeli dolaziti gosti, zajedno smo uživali te je prestala i trema. Na kraju smo pokazali zašto naša škola traje već 70 godina i iz godine u godinu raste sve više. Bilo je divno iskustvo upoznati mnoge zanimljive goste i vjerujem da će samu priredbu pamtitи zauvijek. Fenomenalan je bio i pljesak na kraju priredbe: mogu reći da nam je pri završetku pao kamen sa srca.

Gdje? Kada? Kako?

Mjesto i vrijeme proslave bilo je lako odlučiti. Mjesto: Studentski centar. Vrijeme: 22. travnja 2016. godine. A način? Eh, to je već bio teži dio posla... Uz profesoricu Lazić, koja je osmisnila cijeli koncept, valja zahvaliti cijelom profesorskom timu koji se pobrinuo za interijer i eksterijer samoga događaja. Među njima svakako valja istaknuti profesoricu Irenu Ognjenović, a kako je sve izgledalo, najbolje će vam reći ona sama.

Profesorice, recite nam nešto o sebi pa će nam dalje valjda biti lakše...

Ja sam vam u ovoj školi od 1970. Prvo sam bila učenica četiri godine, onda sam studirala na Biotehnološkom fakultetu pa sam nešto malo radila izvan škole i onda sam se vratila ovdje kao profesorica 1988. godine. U tom sam periodu prošla zaista sve: od učenika do mladoga profesora, a sada sam u ekipi koja se pomalo pozdravlja... Učenici su mi uvek bili dragi i lijepo sam se osjećala u ovom prostoru. Volim sudjelovati u nekim poslovima koji su i izvannastavne aktivnosti, a ne samo *gola* nastava. Tako smo priređivali pedesetu pa šezdesetu i sada je konačno došla na red i sedamdeseta obljetnica škole.

Možete li ukratko opisati kako je sve počelo? Što ste točno radili?

Naša ekipa profesora imala je sastanke s ravnateljem. A onda smo, jer je pala odluka da će se obljetnica raditi u Studentskom centru, trebali samo osmisliti scenografiju. Mi smo osmislili predvorje dvorane. Zamislili smo onu zastavu koju smo napravili i balončiće. Izložili smo fotografije iz prošlosti škole. Napravili smo i izložbu s majicama sa svih *norijada* pa i svih vaših Labosa. Drvodjelska nam je škola izradila veliku brojku 70. Također su bile izložene fotografije škole bivše prof. Pegan i prof. Galović. Uz sve to, na panoima je bila prikazana i povijest škole od davne 1946. kada je osnovana u Klaićevoj pa do danas, za što je najviše truda uložila naša knjižničarka, prof. Beus. Osim nabrojanih, napamet mi još padaju prof. Henrieta Barbarić, Nevenka Krstogec, Violeta Jazbec, Ana Kadović i Ana Janković koje su bile zadužene svaka za svoj dio posla. Kad se male ruke slože...

Jeste li se susretali s kakvim problemima?

Pa poteškoća je bilo, ali one su se rješavale jako brzo. Naime, naša ekipa radi već dugo zajedno te svakom nešto spontano padne na pamet. Recimo, prof. Husain, Jazbec i ja kupile smo boje i kistove i obojile zastavu u knjižnici. Sve to radiš u nekom žaru jer ti se to sviđa. Potom je sve bilo ovješeno u holu uz pomoć učenika. Na kraju je sve to skupa jako lijepo i dobro izgledalo.

Pozdrav, Prelog!

Tek sam prošle godine završila Prelog i jako mi je žao što je završio taj period u mom životu. Prijatelji iz drugih škola žale se na svoje škole, ali ja baš suprotno. Tko god me pita za Prelog, imam samo riječi hvale. Malo je škola koje imaju takve profesore, takvu pristupačnost prema učenicima, slogu, ali red, rad i disciplinu.

Voli vas vaša, nažalost bivša, učenica, Filomena :)

Želim zahvaliti svojoj bivšoj razrednici, Kati Marković, na svemu što je učinila za mene i za cijeli moj razred. Razrednice, puno Vas hvala što ste uložili toliko truda i strpljena u nas, znam da smo Vas nekad izludili i da smo Vam pili krv na slamku, ali nadam se da ćete i Vi imati samo lijepo uspomene na nas. Još jednom veliko HVALA na svemu .

Iva Belošević, bivša učenica PŠVP-a

Kad se naša kći, Lea Beličev, upisivala u Prelog, nismo mnogo o vama znali, osim da imate sportsko odjeljenje u gimnaziji. Na upisu u Špogi, nisu joj uzeli dokumente jer je imala manje bodova iz humanističkih, no iz prirodnih znanosti. Upala je u vaš sportski razred, koji je i završila, a potom i položila A razinu državne mature, s uspjehom koji ju je svrstao u prvih 25% maturanata na razini cijele zemlje iz prirodoslovnih predmeta. Sada studira kemiju. Naš sin Karlo nije ni htio čuti za drugu školu otkad mu se sestra upisala kod vas. Ponosimo se, osobito, sportskim angažmanom naše djece u bojama škole.

Mi kao roditelji ne možemo biti zadovoljniji i sretniji njihovim izborom. Ova škola, iz godine u godinu, napreduje na svim poljima, ogledni je primjer pristupa učenju, suradnji te razvoju potencijala i mogućnosti svih koji školu pohađaju ili u njoj rade. Neprestano ulaganje u usavršavanje i škola koja prati razvoj društva, znanosti i potreba sredine, učinili su od vas najpoželjniju školu za učenike i roditelje! Čestitamo vam obiljetnicu, želimo vam da put kojim ste krenuli slijede ostale škole i gimnazije. To je put izvrsnosti.

S poštovanjem, Alen i Milica Beličev

Iako više nisam u toj školi, ponosim se time što sam ju pohađala i što mi je ostala u lijepom sjećanju iako sam bila u, kao, problematičnom razredu geologa, hehe... Ali škola nas je odgojila, ona i njeni ustajni profesori koji su sa svima nama provodili toliko vremena i učili nas kako postati bolji. Sedamdeset je godina ova škola odgajala ljude i nadam se da će još minimalno toliko! :)

Anamarija Rončević :)

Svaki dan prolazim kraj škole VP i gledam mlađe ljudi koji bez grča idu u školu, a nakon završenog školovanja, ići će bez grča u budućnost jer su s njima i za njih radili profesori i ravnatelj. Prirodoslovne škole Vladimira Preloga koji svoj rad doživljavaju i kao životni poziv, a ne samo posao.

Mirjana Ana-Maria Piskulić
v.d. ravnateljice
Director A/d, Hrvatska matica iseljeništva

Prelog će uvijek ostati u meni. Njegova sjena prati me kuda god idem. Hvala mu za najljepše uspomene.

Učenica ekoloških tehničara generacije 2015./2016., najbolje razrednice, Mare Husain. Ljiljana Flegar

Gospođa Vera Žepić i gospodin Dragutin Galas, bivši učenici i kasnije profesori naše škole, s nama su obilježili 70. obljetnicu. Tko nam je mogao reći o prošlosti PŠVP-a bolje od njih?!

Priredila: Ana Bošnjak, 3.d

Vi ste bili prva generacija u našoj školi. Možete li nam reći nešto o sebi?

Ž: Dragutin i ja poznajemo se već dugi niz godina, oboje smo bili učenici kemijsko-tehnološkog odjela...i eto, dan-danas smo još uvijek dobri prijatelji.

Kakva je bila nastava?

Ž: Naše školovanje je bilo trogodišnje. Svaki dan, čak i subotom, imali smo vježbe. Uglavnom su predavali inženjeri iz pojedinih tvornica. Profesora je tada bilo malo. Rad je bio vrlo intenzivan. Učenje je bilo takvo da smo čak imali organizirane skupine da bolji učenici pomažu kolegama kako bi savladali gradivo da mogu položiti ispite.

G: Generalno su svi profesori i nastavnici uvijek poticali učenje znanja i vještina koje će biti potrebne u životu. Naravno da je bilo takozvanih *biflanja*, međutim, nastavnici su to uvijek pokušali svesti na minimum, da se olakša đacima.

Kakvi su bili laboratoriji u našoj školi?

Ž: Laboratoriji u kojima su se održavale vježbe bili su izvrsno opremljeni. Imali smo sve što je tada bilo moguće imati, bili smo bolje opremljeni nego neki fakulteti.

Kada ste se vratili u školu, kakav je bio osjećaj gledati s druge strane učionice?

G: Ja sam po naravi takav da za mene učenik nije bio ništa drugo nego moj prijatelj, suradnik. To prijateljstvo se nastavilo poslije i kada sam otišao iz škole... To je bila prava karakteristika kemijske škole... Bili smo tolerantni, svatko je imao pravo na svoje mišljenje. Sporovi koji su znali nastati između učenika ili profesora rješavali su se sporazumima i dogovorima. Nikada nije bilo nekog osvetoljubivog revanšizma. Također, kada danas sretнем učenika, kao da sretнем nekoga rođenoga, takav osjećaj ostaje kod razrednika, a i kod profesora, još godinama nakon što učenici odu iz škole.

Vi ste bili profesori u školi kada je izbio požar. Možete li nam reći nešto o tome?

G: Požar je bio 70-e u proljeće. Dosta su podijeljena mišljenja o požaru... Ja se držim priče da je to namjerno podmetnuto. Naime, u to vrijeme se već osjećala tendencija za samostalnost države te je bilo dosta sukoba među mladima koji su težili za promjenama. Požar je buknuo na sjevernom dijelu A-zgrade. To se zbilo za vrijeme nastave, ali je evakuacija izvedena oprezno i takvom smirenošću da nitko nije bio ozlijeđen. Srećom da požar nije bio u B-zgradi jer bi onda bio veliki *BUM*!

Gdje su tada mladi izlazili? Kojim aktivnostima su se bavili?

Ž: Mladi su malo izlazili, ali su bila događanja u učeničkim domovima. Sviralo se i pjevalo, išlo se na plesnjake...

G: Znate kako se kaže: za zdravlje kemičara potreban je čist zrak. Tradicija naše škole bila je ta da smo svake nedjelje išli na Sljeme. Sjećam se kao da je bilo jučer: – *Sljeme? – Može, zadnja stanica Mihaljevac.*

Imate li neku najdražu uspomenu koja vas veže sa školom?

G: Najdraža uspomena.. Zasigurno ta kada sam se zaposlio u tvornici i, kud god sam pogledao, kud god se okrenuo, svuda oko mene su bili naši bivši učenici. Pa meni je i prvi šef u tvornici bio moj bivši đak!

G: Kada smo se selili na novu lokaciju škole, sva dokumentacija i svi instrumenti išli su ručnim transportom, tj. sistemom ljudske gusjenice. Naime, učenici su bili poredani jedan uz drugoga i prenosili stvari čitavom Klaićevom do druge lokacije škole...

Ž: Svi tadašnji profesori, nastavnici i djelatnici bili smo kao obitelj. Svatko je o svakome puno znao i živjeli smo život svih nas skupa.

Želite li još nešto reći za kraj?

G: Život priča priče, scenarije....

Ž: Budite optimisti, strpljivi, sve na kraju dođe na svoje.

G: A ono što je ružno, što ugrožava, tome se suprotstaviti svim silama koje postoje...

Svi smo bili i učenici i nastavnici ove škole... osim Ane

Tehnološka revolucija u Prelogu

U sklopu projekta e-Škole, u našu je školu stigla vrijedna pošiljka informatičke opreme za učenike i nastavnike. Sa sadržajem pošiljke i budućim promjenama koje već sljedeće godine očekuju učenike, pobliže će nas upoznati profesor Ivan Benić

Piše: Antoni Pastuović, 2.d

Prosinac 2016. bio je uzbudljiv mjesec za e-Škole tehničara, profesora Ivana Benića, kada su pred vrata Preloga došle kutije i kutije pune informatičke opreme. Za svaki komad opreme zaslužan je CARNetov projekt e-Škole: Uspostava sustava razvoja digitalno zrelih škola u kojem sudjeluje 150 hrvatskih škola. PŠVP je, srećom i zahvaljujući trudu prof. Benića, bio na popisu. Cilj je projekta ojačavanje računalne opreme i uvođenje novog, digitalnog načina izvođenja nastave. Projekt će uz ovu pošiljku osvremeniti našu školu na mnoge načine koji nas svi očekuju početkom sljedeće školske godine.

Što nam možete reći o opremi koju smo dobili u famoznoj pošiljci?

Oprema koju smo dobili najsuvremenija je oprema koja je ikad implementirana u hrvatskim školama. Riječ je o računalima s i5 procesorima koja su namijenjena profesorima i dostižu vrijednost do 10 i pol tisuća kuna. U prvoj fazi isporuke svi nastavnici koji predaju prirodoslovne predmete dobili su hibridna računala, uređaje koji su istovremeno i laptop i tablet, kojih je bilo 45. Ostatak opreme brojio je 45 tableta za ostale nastavnike i pet laptopa za zaposlenike stručnih službi.

Koje sve promjene možemo očekivati u sljedećoj školskoj godini?

Do kraja ove školske godine za učenike je najvažnije da će dobiti besplatni wifi po najvećoj mogućoj brzini. Uz to, od iduće školske godine možete očekivati da će se nastava iz prirodoslovnih predmeta izvoditi dinamičnije uz pomoć tableta u pametnoj učionici.

Po čemu će se pametna učionica razlikovati od sadašnjih?

U informatičkoj će učionici biti postavljen pametni ekran čiji će se sadržaj moći projicirati na 30 tableta koji će međusobno biti

povezani s ekranom. Učenik će moći na svom tabletu vidjeti ono što profesor piše, ali će profesor također moći vidjeti što učenik radi na svom tabletu u bilo kojem trenutku. Ideja je da se na tim nastavnim satima tableti zamijene bilježnicama tako da sav sadržaj učenik može pohraniti u oblike da bi ih kasnije pregledno mogao proučavati kod kuće.

Naša škola postala je jedan od pet Regionalnih obrazovnih centara u Hrvatskoj. Možete li nam malo objasniti kako oni funkcioniraju?

Regionalni je obrazovni centar još jedna specijalizirana učionica namijenjena za edukaciju nastavnika. U toj će učionici također biti nekoliko desetaka tableta i videokonferencijska oprema kojom će se emitirati nastava na udaljene lokacije. Svrha je Centra da se nastavnici, koji ne mogu fizički doći do Zagreba, video linkovima obučavaju na opremi koju će u budućnosti dobiti u svojoj školi.

Hoće li oprema biti povezana sa Znanost + kurikulumima?

S obzirom na to da je u tom projektu riječ o prirodoslovnim predmetima, nastavnicima koji će voditi nastavu bit će dostupna dostavljena oprema. Mislimo da će to još dodatno povećati interes i želju za učenjem.

Mislite li da će sva informatička oprema pridonijeti učenju i izvođenju nastave?

Vjerujem da će se povećati motiviranost za rad jer će veći dio nastave biti istraživački. CARNet radi interaktivne udžbenike koji su prilagođeni korištenju s tabletima. Sama će se nastava olakšati i ubrzati. Nastavnici prolaze jako velik niz edukacija gdje ih se uči kako samostalno napraviti interaktivni materijal za nastavu. Takav će se materijal moći izmjenjivati s drugim profesorima u Hrvatskoj kako bi se dodatno olakšala nastava i unaprijedila suradnja. Mislim da je ovo velik korak naprijed za školu i njezine učenike.

Hibrid, laptop ili tablet?

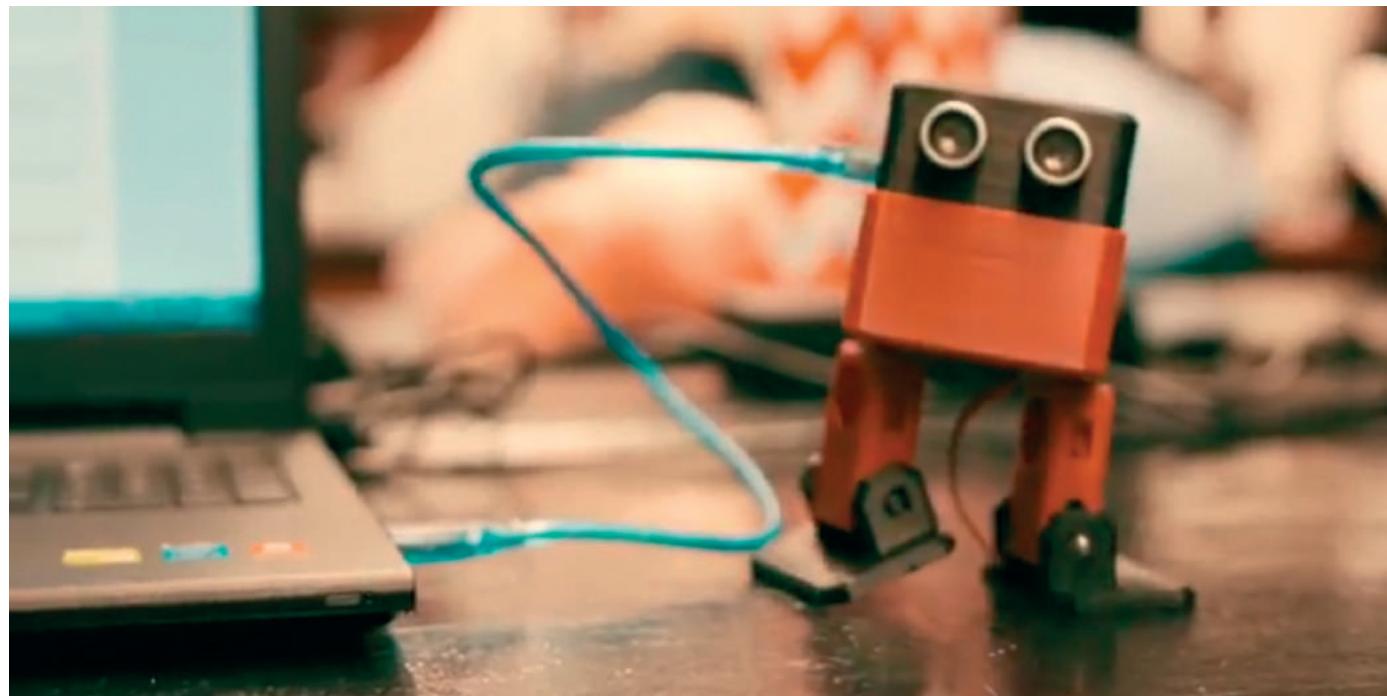
3D TEHNOLOGIJA U NAŠOJ ŠKOLI

Trodimenzionalni svijet iz printerja? Moguće je!

Ako se izum parnoga stroja s pravom smatra početkom industrijske revolucije, možemo reći da primjenom 3D printanja počinje nova tehnološka revolucija.

Trodimenzionalni ispis (3D printanje) metoda je pretvaranja virtualnog 3D modela u fizički objekt

Piše: Matija Mrvčić, 2.d

Oto pleše, pjeva...

Priča počinje još davne 1987. godine kada je tvrtka 3D Systems razvila prvi 3D printer. U sljedećim godinama razvijala se tehnologija 3D printanja (printanje s raznim materijalima, precizniji printeri...). Sve do 2009. godine cijena printerja bila je visoka. Od tada printeri postaju pristupačniji i jeftiniji pa ih je sada mnogo lakše nabaviti. Do velikog buma 3D printerja postojalo ih je oko 1800, a danas ih ima preko 230 tisuća.

Da ne biste misili da vam prodajemo priče za malu djecu, pokušat ćemo vam ukratko objasniti kako rade.

Sve počinje iz modela koji se prvi izrađuje (modelira) u raznim programima na računalu. Ono što u takvim programima možemo nacrtati, to možemo i izraditi. Modeliranje je najvažniji dio printanja. Nakon toga, model se izrađuje na način da se u radnom prostoru printerja u tankim slojevima nanosi plastika. Postoje razni načini printanja i mogućnosti pri printanju.

Prelogovci trodimenzionalno printaju

Učenici Anja Hruškar, Marko Polić, Bernard Kazazić i Matija Mrvčić članovi su skupine koja se bavi 3D printanjem u našoj školi. Na početku je skupinu vodio prof. Nemec, a ove godine preuzeila ju je prof. Galović. Učenici i profesori sudjelovali su na predavanjima profesora s FSB-a. Učenici su uz veliku značajku i pomoći profesora počeli učiti osnove o 3D printanju. Na kraju svoje jednogodišnje edukacije, učenici su prezentirali svoj rad pred profesorima s FSB-a, zajedno s kolegama iz I. tehničke škole Tesla.

Prva stvar koju su isprintali bio je privjesak s logom škole. Privjesak je postao hit i isprintan je u 50-ak primjeraka. Ohrabreni uspjehom, nastavili su printati dalje. Kako je Prelog prirodoslovna škola, tražili su predmete koji bi mogli biti iskorišteni u svakodnevici. Napravili su vlastiti stalak za epruvete koji se može koristiti u laboratoriju, model ljudskog srca za biologiju, geometrijske oblike za matematiku. Bilo je tu i kreativnih predmeta poput kalupa za kolače u obliku Batmana i figure za stolni nogomet. Zadnji i najzanimljiviji bio je robotič. Izradili su robota nazvanog Oto. Oto trenutno pleše, ali planira se daljnji razvoj njegovih mogućnosti.

Nevjerojatne mogućnosti za znanost

Grupa ima vlastitu učionicu u školi za rad. Ambiciozni i značajljeni, nastavljaju svoj rad s robotičem Otom. Plan im je i realizirati svoje preostale ideje, poput letećeg krila. O čemu je riječ možda ćete čitati u idućem broju Labosa!

No, je li 3D printanje samo zabava za malu djecu? Je li logo naše škole, koji s veseljem možemo staviti kao privjesak na naše ključeve, njegova najdalekosežnija svrha? Daleko od toga. Danas se ono počinje uvoditi u svim područjima života. Koristi se u medicini za izradu kukova, zubi i drugih dijelova tijela. Koristi se u obrazovne svrhe u školama. U industriji se većina dijelova printa: oružje, dijelovi automobila i zrakoplova, elektronika... Danas se čak i hrana printa! Tko zna, možda ćemo si za koju godinu moći isprintati i bračnoga druga ;).

Kilometri koji nas povezuju

Suradnja naše i drugih škola zasigurno nije nešto nepoznato – često gledamo učenike i profesore kako se na slikama smiješe iz nekog drugog mjesta. U ovom smo se projektu usmjerili na suradnju sa školama koje provode obrazovanje pripadnika Hrvata izvan Hrvatske. Prošle smo godine posjetili Suboticu, a sada tu izvrsnu tradiciju nastavljamo s Gimnazijom Marka Marulića iz Tomislavgrada

Piše: Marta Paladin, 2.c

Ako ne računamo onih dvadeset minuta koje provedem prolazeći kroz Neum svakoga ljeta na putu do Pelješca, još nikada nisam bila u Hercegovini. Toliko mojih prijatelja vuče korijene iz tog kraja, tamo provode svoja ljeta, neki i čitavo svoje djetinjstvo. Naslušala sam se jako puno priča o tome kako je tamo predivno, a ovoga sam listopada napokon dobila priliku da se u njihovu istinitost i uvjerim! Jedva sam čekala polazak i ta tri dana koja će provesti u istraživanju hercegovačkoga kraja. Na putovanje je pošlo 18 učenika naše škole u pratnji nastavnika: Zdenke Burde, Nikoline Raguž, Sanje Benaković, Henriete Barbarić, Ivana Benića i voditelja projekta, Pere Markića. Zanimljivost je da je on pohađao upravo tu gimnaziju i u Tomislavgradu napravio svoje prve sportske korake! Put do Hercegovine započeli smo vožnjom kroz Bosnu po zavojitim cestama uz rijeku Vrbas. Nastavnici su osmislili poučno predavanje o mjestima kroz koja prolazimo (ipak, autobusno predavanje nije pronašlo put do publike, što će pokazati zadnji dan putovanja). Na prvom stajaju uvjerala sam se u neobičnu nonšalantnost blagajnika što se tiče korištenja različitih valuta u trgovini i izdavanja računa. Kune, marke, euri, sve prolazi. Euforično oduševljenje svakako su izazvale i cijene na policama Konzuma – iz trgovine smo izašli s količinom *junk fooda* koja bi po preporuci nutricionista bila dosta dosta jednom tjednu prehrane. Bez brige, na sljedećem stajanju bivamo opskrbljeni novom dozom. U polupraznom autobusu razmišljali smo tko će nas dočekati na našem odredištu i ispuniti sva ta prazna mjesta. Specifičnost ovakvih razmjena je u tome da smo smješteni kod obitelji učenika koji također sudjeluju u projektu.

Nakon duge vožnje dolazimo u Tomislavgrad i upoznajemo svoje domaćine – trenutak koji smo nestripljivo iščekivali cijelim putem. Riječima *Bok, ja sam Danijela* moja je *domaćica* prva probila led, a potom je slijedio razgled njihove škole i ručak u obližnjem hotelu na kojem smo se bolje upoznali. Iako živimo u različitim državama i drugačijim sredinama, nismo puno drugačiji jedni od drugih i uvijek smo našli novu temu o kojoj smo mogli razgovarati.

350 kilometara? Prava sitnica!

Za upoznavanje Hercegovine zapravo imamo jako malo vremena pa je svaka minuta za ostvarenje plana puta dragocjena. Tako dolazi naš prvi zajednički izlet: razgled samostana i duhovnog centra *Karmel sv. Ilike* na Buškom jezeru. Okoliš koji okružuje samostan zbilja je poseban. Zemlja je tako pusta i kamena, a usred nje jezero. Na tom mjestu gdje počiva samostan osjeti se mir koji oni i žele pružiti svojim stanovnicima i gostima. Nije ni čudo da se u njemu pripremaju sportske reprezentacije iz cijelog svijeta za nove sportske uspjehe. Hercegovci ponosno ističu poznate sportaše koji potječu iz njihovoga kraja: Marin Čilić, Ivan Dodig, Bojan Bogdanović, Vladimir Šola, a i naš prof. Pere Markić samo su neki od njih. Večer sam provela zajedno s obitelji kod koje sam smještena. Razgovarali smo o njihovim običajima, navikama i životu u Hercegovini. Danijelin otac radi u Njemačkoj. To njima nije nikakva riječkost. Odlazak u inozemstvo postao je potpuno normalnim dijelom tamošnjega života. Uglavnom su sve obitelji podijeljene jer su ljudi otišli raditi izvan Hercegovine.

I naši i vaši

Svi imaju rođake i prijatelje koji žive barem u Zagrebu, ako ne i dalje. Maleni Danijelin brat vadi svoj navijački šal i pokušava pridobiti moju pozornost pjevajući navijačku pjesmu Dinama. Nisam očekivala da će vidjeti grafite Bad Blue Boysa, i općenito osjetiti toliku povezanost Tomislavgrada sa Zagrebom. Nisam mu htjela reći da baš i nisam prava Zagrepčanka i da svako jutro kavu pijem iz Hajdukove šalice. Danijelina majka priča mi o tome kako uzgajaju krave i kokoške. U Mostaru studiraju Danijelinih troje starijih braće i sestara. Život u malenome mjestu mi se istovremeno čini toliko jednostavnijim i toliko komplikiranijim od života u velikome gradu. Tu s jedne strane stoji mir i ljepota ogromnoga prostranstva prirode koja te okružuje, a opet mogućnosti koje ti se pružaju ima malo. U gradu s jedne strane ima puno sadržaja i ljudi koji te okružuju na svakom koraku, a opet se osjeća ta otuđenost ljudi i neizbjegljiva užurbanost života. Večer završavamo izlaskom u kafić u gradu gdje se nalazimo s ostalim učenicima iz naše i tomislavgradske škole. Vode nas po tamnim, noćnim ulicama svojega grada. Nisam im morala pričati o tome kako je živjeti u Zagrebu jer su ili tamo živjeli ili ga posjećuju više puta godišnje. Kažu da im Zagreb nedostaje, ali da je u Tomislavgradu

Duhovno obnovljeni

ipak ljepeše. Onih 350 kilometara koji nas razdvajaju mi se čine puno, puno manji nego prije.

Tiha Neretva, glasni grad

Za drugi dan našega putovanja planiran je posjet Mostaru. Na putu do najvećeg hercegovačkog grada zaustavljamo se na nekoliko lokacija. Na ranojutarnjem suncu poseban krški krajolik izgleda veličanstveno. Biljke ukrašene lišćem jesenskih nijansi zaslužne su za stvaranje posebnoga ugođaja. Ramsko jezero bila je naša prva postaja. I teško zaboravljava. Prizor tog veličanstvenog jezera okruženog planinama i ispresjecanog malim poluotocima nešto je zaista bajkovito. Nakon uživanja u prirodi, slijedio je posjet franjevačkom samostanu *Rama-Šćit*. Kipovi *Ramski križ* Mile Blaževića i *Posljednja večera* Kuzme Kovačića posebno su istaknuti u dvorištu samostana. Nismo jedini koji su došli u njegov razgled. Grupe starijih ljudi iz Njemačke i Slovenije također su ovdje. Čini se da je vjerski turizam djelatnost koja u ovom kraju dobro prolazi. U sklopu samostana nalazi se i etnografski muzej koji vrlo dobro prikazuje običaje ljudi koji su živjeli u tom kraju. Bogata zbirka narodnih nošnji, vezova, namještaja, pa i flore i faune pokazuje koliko se posebnosti krije u svakome kutku te zemlje. Osim neplaniranog stajanja u koloni zbog radova na cestama, brzo dolazimo u Mostar. Jako sam uzbudjena što ću napokon vidjeti taj povijesni grad. Prolazeći kroz njegovu staru jezgru, uspoređujem ju sa starim, kamenim dijelovima naših obalnih gradova. Osjeti se velika razlika u atmosferi koja vlada u Mostaru i u Dalmaciji. Mješavina različitih kultura na mene je ostavila najjači dojam. Čuje se puno jezika, osjeti se puno mirisa i osjećam da život izlazi iz svakoga kamena. Žene prodaju indijske šalove i turske džezvice za kavu, orijentalni tepisi i drveni križevi: sve je tamo. Na znamenitom simbolu Mostara, kamenom mostu, gledamo skok lokalnog skakača koji je za njega od turista tražio 500 kuna. Sva je pozornost bila usmjerena na njega, a potom su nastavljeni buka i kretanje. Šetnja malim kamenitim centrom u velikoj vrevi ljudi nije najugodnija, ali mi je draga da sam grad upoznala iz prve ruke. Djevojke iz Tomislavgrada otišle su u shopping centar, a mi Zagrepčani ostali smo uživati u suncu i, naravno, jesti čevape. Ponovno se vraćamo u Tomislavgrad i večeramo kod obitelji. Znatiželjno me ispituju kako

mi se svidio grad, a nakon ukusne hrane krećemo u novi izlazak. Tomislavgrad se odlikuje doista bogatim izborom kafića s obzirom na svoju površinu i broj stanovnika. Bilo je zanimljivo susresti profesore u klubu, ali nakon što su iz zvučnika krenule prve *cajke*, jasno je zaključiti tko je ipak iz njega otišao. Subota je polako prešla u nedjelju i nedugo zatim smo se morali spremiti za odlazak iz Tomislavgrada.

Ah, te granice

Na parkiralištu ispred hotela, oprاشtamo se s našim domaćinima s kojima smo proveli predivnih 40 sati. Nažalost, kako obično biva, i ovaj put vrijeme je prošlo prebrzo. Jedva čekamo ponovni susret kada ćemo se mi morati potruditi jednako ih dobro ugostiti u Zagrebu. Krećemo u Međugorje, poznato svetište koje pohodi velik broj kršćana iz Hrvatske i cijelog svijeta. Prošetali smo se oko velike crkve sv. Jakova koja stoji i nadgleda kraj. Završila je nedjeljna misa. Upečatljiva scena ljudi koji u transu trljaju Isusa na križu i moleći plaču urezala mi se u pamćenje! Uglavnom stariji ljudi obilaze svetište i u njemu traže utjehu, a i nas zanima kako izgleda mjesto ukazanja Gospe. Na putu po strmovitom i kamenitom usponu shvatila sam da je dobra tjelesna kondicija korisna stvar u životu. Nadam se da su je osobe kojima se Gospa ukazala posjedovali. Tek pri završetku uspona shvaćam da je teren dostojan takvog događaja. U daljinici se spajaju nebo i zemlja u svoj svojoj punoj veličini. Na vrhu nas je dočekao kip Gospe i hodočasnici u molitvi. Izlet u etno-selo Herceg Završna je postaja ovog šarolikog putovanja. Lijepo je vidjeti kako dobra ideja i realizacija mogu obogatiti hercegovačku turističku ponudu. Tradicionalni materijali koji izgrađuju kućice i stazice za šetnju uokvireni su malim jezerom i predstavljaju lijepo mjesto za odmor. Kruna našeg putovanja bio je autobusni kviz koji su za nas pripremili naši dragi nastavnici. Tu smo naučili da je dobro slušati ono što vodiči govore na putovanjima. Dodijeljena je vrijedna nagrada – monografija *Prirodoslovno-povijesna baština općine Tomislavgrad*, a svi smo dobili zbirke priča Berislava Jurića *Naspavani psi laju*. Makar je trajalo kratko, ovo je putovanje nešto što ću dugo pamtitи. Drago mi je da sam upoznala Hercegovinu i nadam se da to nije naš zadnji susret. Naučila sam da nas granice i udaljenost ne moraju samo razdvajati, već nas mogu i povezivati!

Dosta poziranja, idemo na čevape!

Želite li procijeniti znate li o Hercegovini više od učenika koji su sudjelovali u projektu, ovo je pravi način da saznate! Istina, nećete dobiti prekrasne nagrade kao oni, ali možda vam dobro dođe u kakvom kvizu znanja, recimo, na pitanju za milijun kuna. Dobro, možda ne baš sva pitanja... ali barem neka ☺

Na kojem smo graničnom prijelazu 21. listopada ušli u BiH?
Gradiska.

Koji je učenik, zbog više sile, 21. listopada ilegalno prešao granicu?

Masika kupila noći samoga puta.
autobus. Imaće, isti je Učenik izgubio potpuno novi kaput koji mu je identificirao dokumenta, te se ležešmo natrag ušeo u prešao granicu, bez osobne iskaznice i bilo kakvih drugih. Nai, zbog te spomenute više sile, prije čijelog je autobusa.

Nabroji pet nastavnika koji su rodom iz Hercegovine.

Brankica Soldo, Ana Juric, Perle Marhic... Učenici su znali, ali mi ih se ovoga trenutka ne možemo sjetiti više, haha.

Tko je, poznat po uziku "Ajoooooo", rodom iz Zidina?

Zdravko Mamic, naravno.

Kome je posvećen samostan koji smo prvi posjetili?

Sv. Ilij. Oko 56 kilometara kvadratnih.

Koliko je težio som nedavno uhvaćen u Buškom jezeru?

53 kilograma. Bar tako kažu.

Koji je ilirski naziv za Tomislavgrad?

Delminium.

Tko je i kada okrunjen na Duvanjskom polju?

Kralj Tomislav, 925. godine.

Iz koje je afričke države zbirk predmeta u franjevačkom samostanu?

Keñije.

Koji su ključni sastojci duvanjske pite?

Zagrebna. Meso, krompir i tjesto. I zaista je famozna. Tako nećeg nema u

Koja rijeka ponornica utječe u Buško jezero?

Šujica.

Koja je missica, žena Roberta Kovača, rodom iz Borčana?

Anica Kovac.

Čije ime nosi gimnazija u Tomislavgradu?

Marička Marulić, oca hrvatske književnosti.

Kako se zove malo reljefno ulegnuće u kršu pogodno za poljoprivredno iskorištavanje?

Uvala.

Kanjonom koje rijeke smo putovali do Tomislavgrada?

Rijeke Vrbas.

Na ulazu u koje je mjesto nastala slavna fotografija profesorice Benaković?

Posušje. O razlozima nećemo. Željko Bebek.

Ispred kojeg smo se hotela okupili?

Hotela Tomislav. Dinaridima.

Kojem planinskom sustavu pripada Hercegovina?

Karmelitana i franjevaca.

Koliko je visok Stari most u Mostaru?

24 metra. Neretva.

Koja rijeka teče ispod Starog mosta u Mostaru?

Diva Grabovčeva.

U kojem je gradu, 1943. godine, održano drugo zasjedanje AVNOJ-a?

Jačcu.

Koja osoba nedostaje na posljednjoj večeri na umjetničkoj instalaciji u Rami?

Otač Zvonko Martić

Kojem je poznatom filmskom junaku podignut spomenik u Mostaru?

Bruču Leeu.

Nabroji sedam mesta koja smo posjetili tijekom putovanja Hercegovinom.

Tomislavgrad, Rama, Ščit, Posušje, Medugorje, Mostar... Učenici su znali i sedmo, a mi ga se opet ne možemo sjetiti.

Koje smo slapove danas posjetili?

Kravice. Ne danas, ali danas kada je sastavljeni pitanjeg.

Kojim prijevoznikom putujemo?

Panturistom.

Koliko učenika ima Gimnazija u Tomislavgradu?

303 učenika.

Ne zaboravite ramsku tragediju!

SURADNJA GIMNAZIJE SVETOZARA MARKOVIĆA IZ SUBOTICE I PŠVP-a

Prelogovci ne poznaju granice

U sklopu međunarodnoga projekta razmjene, dvadesetak učenika naše škole, u pratnji petero profesora, uputilo se 31. ožujka 2015. na dvodnevni posjet učenicima hrvatske nacionalne manjine u Subotici

Piše: Iris Delić, 4.c

O Subotici je malo tko od nas znao nešto više od toga da se nalazi u Vojvodini, negdje blizu granice s Mađarskom i, mislili smo, na udaljenosti od svega nekoliko sati vožnje od Zagreba. Zbog toga smo bili poprilično iznenadeni kad su nam rekli da krećemo u 5 ujutro. U 5 ujutro! Kao da krećemo na maturalac, a ne na izlet u susjednu državu. No, pomirili smo se s ranim ustajanjem i okupili pred školom da bismo započeli naše putovanje. Spremili smo stvari u autobus već nakrcan našim poklonima za Subotičane, udobno se smjestili i započeli svoju dvodnevnu avanturu. Vožnja ravnim autocestama Lijepe naše nije bila nešto naročito uzbudljiva pa se nismo osjećali previše krivo što smo put većinom proveli spavajući.

Fontana koje se ni Bandić ne bi posramio

Nakon punih sedam sati vožnje napokon smo stigli u Suboticu. Prvih nekoliko sati proveli smo u razgledu grada. Subotica, iako je nekoliko puta manja od Zagreba, ima puno toga za ponuditi. Zelenilo, simpatični trgovi, krasna šetnica u centru grada, gradskna knjižnica i sinagoga samo su neki od dijelova grada koje smo obišli. Našu pozornost plijenilo je mnoštvo troježičnih natpisa i ploča na srpskom,

Dajte se pomaknite da se vidi cvijeće!

hrvatskom i mađarskom jeziku. Omultikulturalnosti Subotice svjedoči i činjenica da tamo već dugi niz godina djeluje mađarsko kazalište gdje se redovito održavaju predstave na mađarskome jeziku. Premda imaju nekoliko regionalnih i subetničkih imena (npr., Bunjevci i Šokci), Hrvati u Vojvodini integralni su dio hrvatskog naroda, koji kao autohton narod živi u vojvođanskim dijelovima Srijema, Bačke i Banata, a u značajnom broju žive još i u Beogradu. Bunjevački Hrvati najvećim su dijelom podrijetlom iz zapadne Hercegovine, a ovaj prostor naseljavaju krajem XII. stoljeća. Početkom XIII. stoljeća, zbog teških uvjeta života u Bosni i pojačane islamizacije kršćana, šokački Hrvati doseljavaju u srednji dio ugarskog Podunavlja (jugozapadna Bačka i Baranja) te zapadni dio Srijema. Hrvati u Srijemu prisutni su još od dolazaka Južnih Slavena na ove prostore, a sve do 1945. godine živjeli su stalno u okviru Hrvatske. Obilazak grada završili smo posjetom Gradskoj kući u Subotici, izgrađenoj početkom 20. stoljeća u posebnom mađarskom secesijskom stilu, gdje nam je naš vodič ispričao mnoge zanimljivosti o Subotici, ali i iscrpno iznio maloprije napisanu cjelokupnu povijest grada, što nama, onako pospanima, i

nije bilo toliko zanimljivo. Posebno nam se svidjela plava barokna fontana koja se nalazi ispred Gradske kuće te smo zaključili da može konkurirati čak i našim zagrebačkim. Gradska kuća u Subotici najveća je subotička građevina. Po mnogima je i najljepša građevina u Subotici. Današnja Gradska kuća treća je subotička gradska kuća, poslije one iz 1751. i one iz 1828. godine. Njezina unutrašnjost doista ostavlja bez riječi. Jedino nas je neugodno iznenadilo što se u prizemlju nalazi, ni manje ni više, ma što drugo nego – McDonalds...

Tko će to sve pojesti?!

Nakon ugodnog upoznavanja s gradom, uputili smo se prema Gimnaziji Svetozara Markovića gdje su nas čekali naši domaćini – učenici hrvatske nacionalne manjine i njihovi profesori. Dobrodošlicu nam je prvo zaželio ravnatelj škole, gospodin Čamprag, zatim razrednice i razrednici naših domaćina: prof. Jelena Piuković, prof. Elvira Đuraković, prof. Aleksandar Barašić i prof. Zoran Nagel, a zatim učenici, i to onako kako najbolje znaju – pjesmom, plesom i recitacijama. Nakon programa, upoznali smo se sa svojim domaćinima i uputili prema njihovim kućama. Svatko od nas bio je smješten kod drugog učenika; dio nas bio je u gradu, dio u okolnim selima, ali svima nam je bilo lijepo i svi smo imali odlične domaćine. Obilna večera puna domaćih proizvoda (kobasica, slanine, sira, vrhnja, mlijeka, kolača, jaja...), upoznavanje s našim domaćinima i ugodan razgovor s njihovim roditeljima dočekali su svakoga od nas. Nakon što smo pojeli sve što su naši domaćini stavili pred nas (jer nije pristojno odbiti kada ti netko nešto nudi), višak kalorija potrošili smo u večernjoj šetnji gradom ili na kuglanju. Umorni od puta, jedva smo čekali otići na spavanje. Iduće jutro svi smo se zajedno našli u gradu te smo se uputili prema zoološkom vrtu i poznatom izletištu Palić. Unatoč vjetrovitom vremenu, uživali smo u šetnjama uređenim stazama, napravili mnoštvo zajedničkih fotografija, ispjiali kave uživajući u pogledu na jezero, sve se bolje upoznавali i stvarali prijateljstva koja će trajati još dugo.

Pjesak svuda oko nas

Na povratku smo svratili u Tavankut, selo u blizini Subotice gdje smo posjetili salaš Balažević koji se nalazi pod tavankutskim HKPD-om Matija Gubec. Inače, Tavankut je selo s velikim brojem pripadnika hrvatske nacionalne manjine, a 2002. godine dobio je nagradu *Najselo Hrvatske* matice iseljenika. Nakon obilnog i ukusnog ručka, razgledali smo izložbu u Galeriji slika od slame i uživali u šetnji pjeskovitim tavankutskim putevima. Malo je reći da nas je pjesak usred Vojvodine iznenadio jer, bez obzira na to što znamo da pješčana tla u Panonskoj nizini nastala eolskim razaranjima nisu neobična pojava, nismo očekivali baš pješčanu oluju od koje ništa nismo mogli vidjeti i zbog koje ćemo danima kasnije isčešljavati pjesak iz kose. Nakon pjeskovitih dogodovština, pozdravili smo se sa svojim domaćinima, izgrlili se, razmijenili brojeve mobitela, *sprjateljili* se na Facebooku i obećali jedni drugima da ćemo ostati u kontaktu. Već smo u autobusu počeli planirati uzvratni posjet naših prijatelja Subotičana.

A ne poznaju ih ni Subotičani!

U travnju prošle godine naši su učenici posjetili Gimnaziju Svetozara Markovića u Subotici. Uspješna suradnja nastavila se početkom ove školske godine kada su, 22. i 23. rujna 2016., učenici, profesori i ravnatelj Gimnazije posjetili Zagreb

Piše: Iris Delić, 4.c

Kada smo prije nekoliko mjeseci sa sjetom odlazili iz Subotice gdje smo bili ugošćeni bolje nego pripadnici aristokracije, mislili smo da dan njihova uzvratnog posjeta nikada neće doći. No, dani su se pretvorili u tjedne, a tjedni u mjesecce i dugoočekivani uzvratni posjet stigao je brže no što smo se nadali. Naše smo goste, njihove profesore i ravnatelja dočekali pred školom te smo se svi zajedno uputili na ručak u Učenički dom Novi Zagreb. Nakon ručka uputili smo se prema najpoznatijem zagrebačkom turističkom odredištu – Arena Centru. Našim smo gostima pokazali sve blagodati svih mogućih trgovina, fast food restorana, kafića,

neki do kina, a neki su uspjeli napraviti račun od 700 kn u pivnici Medvedgrad. Puni razumijevanja za svoje umorne goste, nismo ih previše mučili obilascima grada, iako Zagreb ima puno toga za ponuditi. Vratili smo se kućama u nekakvo pristojno vrijeme, nadajući se da ćemo se bar malo odmoriti za sutrašnji dan.

Uspinje se sjajan, snažan kao mlađahan junak – naš Zagreb grad

Naš turistički obilazak Zagreba nastavili smo u trećem najpoznatijem turističkom odredištu – malom kafiću Vespi koji se nalazi u centru grada (po kuloarima se priča da je to omiljena destinacija za izlazak našega ravnatelja). Nas četrdeset okupiralo je lokal, a kavu smo pili iz čaša jer, s obzirom na to da u Vespi nikada nisu imali toliko ljudi odjednom, nemaju preveliki assortiman šalica. No, to nam nije smetalo. I kava iz čaše odlična je nakon svega nekoliko sati spavanja! Nakon ovakvog razbuđivanja, više se nitko nije pitao: *Vespa? Gdje je to?*

Svoju smo zagrebačku avanturu nastavili turističkim obilaskom Centra i Gornjega grada. Naravno, nakon Arena Centra, naše škole i Vespe nikoga nisu zanimala odredišta iz turističkih brošura, ali svejedno smo odlučili iskoristiti taj krasan sunčan dan. Kao jedna velika turistička skupina, vođeni našom profesoricom geografije,

Ban Jelačić nije bitan, važno je da se mi vidimo

prof. Sanjom Benaković, ilicom smo se uputili prema Trgu bana Josipa Jelačića. Čuli smo već nam poznatu priču o tome kako je Josip Jelačić prešao Dravu i ugušio ustank u Mađarskoj, zatim onu o Mandi, Manduševcu i tome kako je Zagreb dobio ime. Nakon što smo vidjeli katedralu i fotografirali se ispred nje, popeli smo se na Gornji grad. Kamenita vrata i statua Dore Krupićeve koja čuva njihov ključ sve su nas podsjetile na Zlatarovo zlato i Augusta Šenou. Prisjećajući se tužne sudbine omiljenog para hrvatskog predrealizma i malo manje se prisjećajući paralelne priče o tadašnjim zbivanjima na političkoj sceni (iskreno, nitko ne doživljava opisane svađe u saboru kraj Dore i Pavla), uputili smo se prema Crkvi Svetoga Marka. Njezin šaren i krov i priča o hrvatskim grobovima uspjeli su nas sve razveseliti i skrenuti nam misli od tragične lektire iz prvoga razreda.

Kava nakon napornog shoppinga

urednih wc-a, a najviše su im se, bar malo kulture u kapitalističkom raju, svidjele moderne skulpture ispred samoga Centra. Turistički obilazak Arene završili smo ispijanjem kave, nakon čega smo se uputili prema drugom najpoznatijem turističkom odredištu u Zagrebu – našoj školi.

Izlasci četvrtkom navečer najluđi su izlasci

Naša prva postaja bila je knjižnica u kojoj su nas dočekali kolači i sokovi. Ravnatelj nam se obratio s nekoliko riječi izrazivši sreću, ponos i zadovoljstvo što smo imali čast sudjelovati u projektu ovakve prirode te je našim gostima poželio dobrodošlicu. Nekoliko riječi o samoj knjižnici rekla je, *dobri duh zaštitnik knjižnice*, prof. Višnja Beus. Nakon domjenaka, krenuli smo u obilazak škole. Naši laboratorijski, učionice, kauči, zoološki i botanički vrt, sportska dvorana i kantina nikada nikoga nisu uspjele ostaviti ravnodušnim pa tako ni naše prijatelje iz Subotice koji su, iako vole svoju školu, zažalili što ne idu u *Prelog*.

Nakon što smo obišli školu, krenuli smo, zajedno sa svojim gostima, prema svojim kućama. Kod svakog od nas bio je smješten jedan učenik iz Subotice. Prema željama svojih gostiju navečer smo izašli u grad. Neki su krenuli u šetnju centrom, neki na palačinke,

Sve smo više postajali svjesni toga da ni naši prijatelji Subotičani ne poznaju granice – one su imaginarno povučene crte koje nešto mogu značiti samo zlonamjernim političarima.

Na daskama koje život znače

Naša sljedeća postaja bilo je još jedno poznato turističko odredište (malo manje poznato od shopping centara, ali neki stručnjaci, većinom oni stariji, slažu se da je ipak vrijedno obilaska ako imate slobodnoga vremena) – Hrvatsko narodno kazalište. Većina turističkih posjeta HNK-u nisu posjeti HNK-u, već divljenje Kazalištu iz njegova dvorišta. No, s obzirom na to da smo izuzetno dobri domaćini, uspjeli smo srediti turu unutar HNK. Vidjeli smo pozornicu bez blještavih kazališnih svjetala i rezervi, popeli smo se u svečane lože u kojima borave najuvaženiji gosti, posjetili salone u kojima se odvijaju domnjenci nakon premijera predstava. Obilazak HNK je kao obilazak prošlosti. Hodali smo istim onim putevima kojima su hodali zaljubljenici u kazalište mnogo godina prije nas, sjedali smo na iste one sofe na koje je sjedao kralj Franjo Josip, popeli smo se na isti onaj balkon s kojeg je 1895. otvoreno Hrvatsko narodno kazalište. Shvatili smo da je kazalište puno više od onoga što vidimo kada dodemo na neku predstavu. Od električara do dramaturga, od čistačice do glavnog glumca, svaka osoba ima svoju ulogu u kazališnom svijetu. Za uspješnu predstavu jesu najzaslužniji glumci, redatelj i scenarist, ali, kada sljedeći put budete uživali u predstavi, sjetite se svih onih marljivih radnika koji svakodnevno obilaze svaki kutak kazališta kako bismo mi mogli doživljavati katarze svake večeri. Sjetite se onih koji točno znaju kada uperiti svjetlo u određenog glumca, ali se nikada sami neće naći pod tim istim svjetlima. Sjetite se onih koji svakodnevno slažu pozornicu kako bi sve bilo na svom mjestu, ali nikada neće biti na toj pozornici pred publikom, sjetite se onih koji izrađuju kostime za glumce, ali nikada neće zasjati u njima. Kao što predstavu ne čini samo glavni glumac, tako ni kazalište ne čine samo oni koje vidimo na pozornici. Iza pozornice skriva se cijeli jedan svijet koji funkcionira po svojim pravilima, svijet u kojem svatko zna svoju ulogu i bez šaptača, svijet koji čini sve kako bismo mi posjetitelji, pobegli od svoje svakodnevnicice i, što je više moguće, uživali u njemu.

Puni dojmova nakon obilaska HNK, uputili smo se prema Učeničkom domu Dore Pejačević na ručak. Okrjepljeni, put smo nastavili prema Dubravi gdje se održavao ovogodišnji Znanstveni piknik. Naši su gosti uživali u mnoštvu pokusa, radionica i predavanja, ali ipak im je najzanimljiviji bio štand naše škole na kojem su im naši učenici pokazali pokuse iz fizike, kemije, biologije i forenzike. Znanstveni piknik bila je naša posljednja postaja te smo se tamo, nažalost, morali oprostiti od svojih prijatelja. Izgrli smo se, poželjeli im sretan put te si međusobno obećali da ćemo se sigurno jednoga dana naći na kavi, bilo u Zagrebu, bilo u Subotici.

Zajedničkim snagama šrimo horizonte

Naša škola pokretač je mnogih projekata, ali upravo projekti razmjene učenika oni su koje najviše volimo. Upoznajemo se sa svojim vršnjacima iz drugih zemalja, posjećujemo njihove škole, živimo kako oni žive tih nekoliko dana. Iako nas dijeli državna granica, iako nas dijele različita sredina, način i standard života, sve nas spaja ljubav prema putovanjima i poznanstvima te želja da saznamo kako izgleda svakodnevica nekog drugog. Izuzetno nam je dragو što smo se povezali baš s učenicima i profesorima iz Subotice upravo zbog toga što su oni hrvatska nacionalna manjina. Hrvata izvan Hrvatske, kao što su naši prijatelji Subotičani, ima diljem svijeta. Bez obzira na sredinu u kojoj se nalaze, oni čuvaju hrvatsku kulturu, njeguju hrvatski jezik i ponose se svojim hrvatskim podrijetlom. Čovjek je bogat onoliko koliko prijatelja oko sebe ima, ali još je bogatiji ako ima prijatelje od kojih ga možda dijeli zračna udaljenost, ali spaja zajednička želja da upozna život neke druge sredine i time obogati sebe. Upravo zbog toga želimo zahvaliti našim profesoricama, Dijani Štruklec i Henrieti Barbarić, koje su organizirale ove projekte, kao i profesoricama Marini Čleković i Gorici Grozdanić te profesorima Željku Krstancu i Ivanu Beniću, što su nam omogućili ovo divno novo iskustvo.

UFO – UNITING FUTURE ONLINE

Još jedan projekt u našoj školi!

Ove smo godine postali partneri u još jednom projektu. Pod vodstvom profesorice Vedrane Vukmir, profesori i učenici već početkom školske godine prionuli su na posao. Koliko smo čuli, navodno već rasturaju u e-Twiningu

Piše: Ivana Gvozdić, 2.d

UFO (UNITING FUTURE ONLINE ili, u prijevodu, STVARANJE ZAJEDNIČKE BUDUĆNOSTI ONLINE) dio je Erasmus+ projekta. Izradom online časopisa UFO, učenici i profesori zajedničkim snagama stvaraju školu europskog profila. Glavni cilj UFO časopisa jest reagirati na izazove uzrokovane imigracijom i time povezanom krizom koja vlada Europskom unijom po pitanju ljudskih vrijednosti. U projektu sudjeluje pet škola iz Švedske, Slovenije, Hrvatske, Nizozemske i Austrije.

Svaka škola imat će urednički tim u kojem će biti četiri učenika koji će biti odgovorni za sadržaj i članke za online časopis u svojoj školi. Uredničkom timu pomoći će i profesori koji će im biti mentori pri izradi sadržaja za časopis. Učenici pišu članke na hrvatskom i engleskom jeziku.

Postajemo građani Europe

Glavna projektna tema naše škole vezana je uz temeljne vrijednosti europskog društva, europski duh i dobrobiti članstva Hrvatske u EU. Za učenike će biti organizirane edukacije, radionice, predavanja, debate, online komunikacije s vršnjacima, komunikacija preko FB-a, eTwinininga, razmjene... Učenici će sudjelovati u međunarodnim sastancima. Razmjene učenika trajat će tjedan dana, a po povratku učenik je dužan napisati članak. U njima će opisivati svoja iskustva i dati izvještaj o programu u kojem su sudjelovali. Svi članci bit će objavljeni u UFO časopisu i na web stranici naše škole. Na svaki sastanak ići će drugi učenici, tako da će u razmjenama sudjelovati 30 učenika iz svake škole, među kojima će biti i imigranti.

And the Oscar goes to...

Časopis je namijenjen svim učenicima i profesorima, neovisno sudjeluju li u projektu. Ovim se projektom mladi potiču na aktivno djelovanje u društvu te im se predočavaju problemi vezani uz: obrazovanje, solidarnost, integraciju imigranata, postojeće različitosti u društvu, demokraciju, osobnu i društvenu odgovornost... Posebnost je časopisa što je interaktivni i pisan na više različitih jezika. Osobito nas veseli činjenica da je upravo prijedlog loga našega učenika, Roka Levara, odabran kao službeni logo projekta.

Lab bunnies

Hoće li mi biti preteško?, Znam li engleski dovoljno dobro?, Hoću li uspjeti proći razred? – bila su najčešća pitanja koja sam si postavljala gledajući u internetsku stranicu Prirodoslovne škole Vladimira Preloga slučajno pročitavši da upisuju prvu godinu prirodoslovne gimnazije uz skupinu predmeta na engleskom jeziku

Piše: Jelena Gladović, 1. I

To smo mi, prva generacija dvojezičara

Predmeti poput fizike i kemije zanimaju me od sedmog razreda te sam već od tada planirala da će upisati ovu školu. Engleski jezik učim od vrtića i svakodnevno ga koristim, ali nikad nisam mislila da će imati priliku slušati svoje omiljene predmete na tom jeziku.

Sve je počelo prije nekoliko godina kada je ravnatelj dobio ideju da Prirodoslovna škola Vladimira Preloga, kao i neke druge gimnazije u Zagrebu, uvede smjer dvojezične nastave. Odlučio je da se prirodoslovni predmeti provode na engleskom jeziku te je odabrao osam profesora tih predmeta koji su se pripremali na Cambridgeu i u Bristolu.

Od iduće se godine planira uvesti i informatika na engleskom jeziku.

I tako, eto mojih prijatelja i mene u 1. I razredu – I kao *language*, jer ipak nastavu slušamo na dvama jezicima.

Prijemni ispit znanja cijeli je razred opisao kao vrlo jednostavan unatoč težini nastave. Gotovo svih četrdeset i pet minuta sata kemije, fizike, biologije i matematike provodi se na engleskom jeziku. Udžbenike ne koristimo, već sve najvažnije zapisujemo u bilježnice. Svi testovi i ispitivanja također su na engleskom jeziku. Mnogo pojmove znanstvene terminologije ustvari su vrlo slični u oba jezicima, no ima i onih koji se potpuno razlikuju.

O profesorima samo riječi hvale!

Prepostavljam da profesorima nije sasvim jednostavno voditi nastavu. Pripremaju se više za vođenje sata s nama nego s ostalim razredima prirodoslovne gimnazije, ali rade odličan posao. Koriste stranu literaturu i prilagođavaju materijale stranih udžbenika

Ovaj je smjer vrlo zahtjevan i nikako nije za one koji engleskim jezikom ne vladaju dobro.

Ivana Mandir

hrvatskom programu. Svaki profesor tu je da usmjeri svu pozornost na naše znanje i učni sve kako bi dopro do nas i naučio nas nečemu korisnome. Vedran Vulić, profesor kemije, naglasio je da ga ne zanimaju definicije naučene napamet, već nas potiče na razumijevanje i izražavanje svojim riječima. Karlo Horvat, profesor biologije i naš razrednik, dao nam je mogućnost korištenja hrvatskoga jezika ukoliko se ne možemo sjetiti engleskoga naziva, no dosad to nitko nije iskoristio.

Nakon početnog privikavanja, zadovoljna sam ovim smjerom jer mislim da smo dobili najbolje profesore ovih predmeta u školi. Osim što ćemo dobro savladati gradivo, slušanje na engleskom jeziku bit će mi od velike pomoći za eventualno studiranje ili rad u inozemstvu, ali i za uspješan ostanak u Hrvatskoj.

A što ćemo s državnom maturom? S obzirom na to da test državne mature polažemo na hrvatskom jeziku, na kraju svake godine iz matematike, biologije, kemije i fizike pisat ćemo završnu provjeru znanja na hrvatskom jeziku. Za dodatnu ću pripremu uzeti instrukcije ako budu bile potrebne, a i neće mi biti problem ostajati nakon nastave.

Sigurna sam da je to odlična priprema za budućnost, što uključuje i neki od studija u inozemstvu.

Marta Krpan

Uvođenje petnaest novih inovativnih fakultativnih predmeta

Učenik koji pohađa gimnazijski program tijekom školovanja u prosjeku sluša petnaest različitih predmeta. Uz većinu tih predmeta ne postoji nikakav oblik praktične nastave, već se od učenika zahtijeva samo monotona reprodukcija gradiva. U našoj će se školi iduće školske godine situacija ipak promjeniti

Piše: Marta Paladin, 2.c

Na zatvaranju prvoga dijela projekta

STEM (STEM je akronim sastavljen od početnih slova riječi Science, Technology, Engineering i Mathematics) se područje smatra područjem budućnosti. S obzirom na velik broj računala koja nas okružuju i koja svakim danom postaju sve pametnija, to nije nimalo neobično. Isto tako, napredak ljudi u budućnosti najviše će ovisiti o razvoju znanosti i novih tehnologija. STEM je postao jako važan dio našega društva tako da je srednjoškolce važno upoznati s tim područjem. Ovim će se projektom to postići uvođenjem novih zanimljivih fakultativnih predmeta koji se temelje na suvremenim tehnologijama i istraživanju. Škola će se tako opremiti i modernom opremom, a cijeli je projekt financiran sredstvima Europske unije. Predmeti proširuju nastavne sadržaje kemije, biologije, fizike, matematike i informatike. Oni su namijenjeni učenicima gimnazijskoga programa – služe kao nadopuna zastarjelim predmetima koje inače slušaju, koji ih ne mogu ih pripremiti za tržište rada niti naučiti timskom ili istraživačkom radu. Uz našu školu, u projektu sudjeluje Gimnazija Andrije Mohorovičića iz Rijeke, Prirodoslovno-matematički fakultet, Zagreb i PLIVA. Vjerujem da će se učenici, koji se odluče za pohađanje nekog od novih predmeta, dobro zabaviti i mnogo toga naučiti. Ovaj je projekt izvrstan primjer kako se dobre zamisli mogu realizirati i da se tako može poboljšati školsko okruženje. Nadamo se da će i druge škole slijediti ovakav primjer i da će možda jednoga dana ovakvi predmeti postati sastavan dio obrazovanja dostupni svim učenicima.

Što se to tamo nudi?

Učenici će moći birati između 13 predmeta. Samo neki predmeti imat će preduvjete za upis (odslušan neki od drugih predmeta),

dok će ostale učenici moći upisati bilo kada od 1. do 4. razreda. Također, jedan predmet učenici neće slušati cijelu školsku godinu, već određeno obrazovno razdoblje dogovoreno na početku nastavne godine. Velika je prednost ovih predmeta što će učenici ocjenu dobivati isključivo na temelju praktičnoga rada, odnosno projekta dovršenog na kraju obrazovnoga razdoblja.

Predstaviti ćemo vam ukratko te predmete:

Bionika

Predmet obuhvaća sadržaje iz područja bionike koja je spoj biologije i tehničkih znanosti. Ideja je ovoga predmeta povezivanje problema iz prirode s tehnološkim rješenjima i inovacijama. Tako će kukci, pingvini ili ptice postati biološki predložak za izradu robota! Učenici će imati priliku naučiti osnove elektronike, programiranja i robotike.

Geoinformatika

Kurikulum za ovaj predmet inovativan je i primjenjiv - učenici njime razvijaju prostornu percepciju te kartografsku i informatičku pismenost. Učenici će naučiti kako kreirati i analizirati geografske karte u programu ARCGis. Predmet je posebno usmjeren na njihovo upoznavanje s prostora koji nas okružuje i poticanje logičkog razmišljanja.

Kemija hrane

Danas se jako teško odlučiti što je to pravilna prehrana. Jesu li baš svi konzervansi opasni za zdravlje, koliko je kvalitetno maslinovo ulje koje koristimo i od čega se sastoje popularni dodaci prehrani? Učenici će sami moći izabrati namirnice koje ih zanimaju. Oni će ih analizirati u laboratoriju pa će se upoznavanjem s njihovim kemijskim sastavom učenicima približiti koncept zdrave hrane.

Kemija istraživanjem

Ako često maštaš o alkemičarima, eksplozijama i raznobojnim

čarobnim napitcima, možda bi volio sam pokušati istražiti i proučiti zanimljive kemijske pokuse? Ovim predmetom razvija se sposobnost zapažanja i promatranja promjena laboratorijskim radom na samostalno odabranim projektima. Razvija se samostalnost u radu i stvaralački duh, što dodatno obogaćuje redovite sate kemije.

Kemija okoliša

Ovaj predmet nudi bogati program koji povezuje kemiju, biologiju ekologiju i agronomiju. Terenska je nastava neizostavan dio istraživanja okoliša, a sastav tla i njegovo onečišćenje ono je na što će učenici obratiti posebnu pozornost. Učenici će radeći u skupinama na projektu malo zaprljati ruke kako bi došli do rješenja problema vezanih uz analizu sastava i zagađenja okoliša koji ih okružuje.

Odabrana poglavlja kemije

Ovaj je predmet namijenjen učenicima koji su već savladali osnove laboratorijskog rada i spremni su na rješavanje ekoloških problema. Središnja tema koju će se obrađivati je voda. Nakon uzimanja uzorka na terenu, slijedi njihova analiza u laboratoriju. Je li ona onečišćena i zdravstveno neispravna i kako riješiti taj problem? S problematikom takvih pitanja upoznat će vas ovaj predmet.

Kritičko razmišljanje u znanosti

Zbog pristupačnosti podataka koju nam je donijelo korištenje interneta, mnogima je danas teško razlikovati vjerodostojne podatke od onih koji su bez ikakve znanstvene podloge. Kako se kritički postaviti svakoj temi i prepoznati logičke pogreške – kod drugih, ali i nas samih? Tomu će nas podučiti ovaj predmet proučavanjem logičkih pravila i kritičko promišljanje znanstvenih tema.

Nutricionizam

Nutricionizam je znanost koja se u suvremenom svijetu razvija jako brzo. Kako prehrana utječe na kvalitetu života i zdravlje ljudi najvažnija su pitanja kojima se bavi ovaj predmet. Učenici će uz primjenu novih tehnologija i izvora informacija razbijati najveće mitove i zablude o prehrani i naučiti kako mogu pronaći zdrave namirnice i isplanirati pravilnu prehranu.

Matematička analiza podataka

Nastava iz ovog predmeta izvodi se za računalom, a učenici će provoditi samostalna istraživanja prikupljanjem i bilježenjem podataka anketama nakon čega će ih uređivati i analizirati. Kako bi u stvarnosti izgledala lutka Barbie i kako svijet izgleda u očima trogodišnjaka? Kako funkcioniра hrvatski izborni sustav i kako manipulirati izbornim glasovima? Učenici će savladati brojna praktična znanja!

Matematičko modeliranje funkcijama

Financijska je pismenost danas jako važna vještina koju bi trebao posjedovati svaki punoljetni građanin. Učenici će na nastavi naučiti način obračuna plaće, upoznati se s različitim valutama i kretanjem tečaja i štednjom novca. Svi se ti problemi mogu opisati određenim matematičkim funkcijama, radeći u malim, zanimljivim projektima...

Statistika

Ovim fakultativnim predmetom obraditi će se sadržaji koji nisu zastupljeni u redovnom nastavnom programu, a veoma su zanimljivi i korisni. Učenici će provesti različita istraživanja među vršnjacima i ispitati njihova mišljenja o temama koje ih zanimaju. Kasnije će te podatke statistički obraditi i analizirati, tako da će ih predmet potaknuti na kritičko promišljanje o statističkim istraživanjima.

Vjerojatnost

Koja je vjerojatnost da će Vatreni pobijediti u nogometnoj utakmici? Kolika je vjerojatnost da će noćas pasti kiša? Vjerojatnost je nešto što spominjemo svakodnevno, a ovim predmetom učenici će naučiti da je to prava matematička disciplina. Riječ matematika ne treba vas preplašiti! Nastava će biti zabavna i izuzetno otvorena interesima učenika.

Programiranje

Svijet bez računala danas je nezamisliv, a tako će ostati i u budućnosti. Za obavljanje svakog posla bit će potrebno njegovo korištenje, a poznавanje programiranja sigurno će biti korisno!

Predmet nije namijenjen isključivo budućim programerima, već svim učenicima koji žele proširiti svoje znanje informatike i bolje se upoznati s mogućnostima svojeg računala.

Tehnička grafika

Jesi li se kao dijete igrao električnim autićima? Sviđaju li ti se roboti? Na ovom predmetu naučiti ćete osnove tehničkog crtanja, konstruiranja i rad u AutoCAD programu. Koristit će se 3D pisač za ispis dijelova koji će kasnije činiti sklopove koji rade. Rad u Arduinu također će biti zastupljen na programu.

Web-dizajn

Novi trendovi i web-tehnologije oblikuju područje web-dizajna, a zanimanje s tog će područja biti jedna od traženijih u budućnosti. Ako dobar dio svoga vremena provodiš klikanjem miša, sjajno slažeš boje i tekst – ovo je predmet za tebe! Na nastavi web-dizajna moći ćeš naučiti kako izraditi dinamičnu i zanimljivu web-stranicu koristeći sustave Wordpress CMS, CSS3, Javascript i jQuery.

TEČAJ GRAFIČKOG PRIJELOMA U INDESIGNU

Lorem Ipsum

Ljeto je vrijeme koje svatko od nas rezervira za zabavu, ali i neka nova iskustva. Tako smo se na početku ljetnih praznika uputile do Grafičke škole kako bismo naučile osnove prijeloma teksta u InDesignu

Piše: Marta Paladin, 2.c

Obuka je dio projekta za rad s darovitim učenicima, a financiralo ga je Ministarstvo znanosti i obrazovanja. Nakon što ju je prošla prof. Henrieta Barbarić, došao je red i na nas – Martu Paladin, 2.c i Iris Delić, 4.c, polaznice fakultativnoga predmeta *Primijenjenoga novinarstva*. Vani je gotovo trideset stupnjeva. Škola bez učenika uživa u malo mira. Ipak, Nikolina Mihaljević, profesorica stručnih predmeta u Grafičkoj školi, strpljivo je s nama od 27. lipnja do 1. srpnja prolazila zamršeni program *InDesign*. On služi za izradu plakata te prijelom časopisa i knjiga. Kako nacrtati srce, dodati broj stranica, koji font od mnoštva fontova odabrat? Puno toga pronašlo se na dnevnom redu. Na kraju tečaja obje smo dizajnirale, isprintale i uvezle svoj mali časopis ispunjen poznatim alternativnim tekstom Lorem Ipsumom koji grafičari koriste kako bi vidjeli kako će tekst izgledati na predlošku koji uređuju, ali i iz velike ljubavi prema latinskom jeziku. Drago nam je što smo doobile priliku proći tečaj i naučiti nešto novo, ali zasad uređivanje Labosa ipak prepustamo stručnjacima!

Ponosne na svoj prvi prijelom

OSVRT NA PREDSTAVU GOSPOĐA BOVARY DK GAVELLA

Svi smo mi Emma Bovary

„Sadržaj je poznat i ironičan. On je volio nju, ona nekog drugog. On je ipak volio nju, a ona nekog trećeg. On je i dalje volio nju, a ona nekog četvrtog. A taj nije ni postojao.“

Učenici naše škole okupili su se pred kazalištem Gavella 21. listopada 2016. te su gledali predstavu *Gospođa Bovary*, redatelja Saše Božića. Iskustvo u kazalištu trebalo je pomoći boljem razumijevanju lektire

Piše: Ana Bošnjak, 3.d

Gustave Flaubert davne je 1857. godine, u duhu romantizma, prikazao ispravnost braka i seoske sredine u liku Emme Bovary. Smjestio ju je u provincijski gradić, realistično prikazujući bijedu i preljub. Drugim riječima, Flaubert je bio svjestan da ograničenja sredine stvaraju potrebu za skrivenim unutarnjim obiljem. Duh koji je ovaj pisac stvorio, lik koji traži pustolovinu na svakom koraku, preuzimaju dramatičarka Ivana Sajko, dramaturg predstave Dubravko Mihanović i redatelj Saša Božić te grade priču oko njega. *Klasičnu priču Saša Božić režirao je na nimalo klasičan način*, riječi su iz jedne od recenzija.

Predstava se ne kreće oko konkretnih događaja i situacija; zaokupirana je maštom i čežnjama Emme utjelovljene u izvedbi glumice Jelene Miholjević. Emma tako svoja nadanja prostire po čitavoj pozornici, a svoju usamljenost uspješno približava publici. Neprestana prisutnost likova na pozornici daje nam dinamiku u čitavoj izvedbi. Flaubertu su bile potrebne stranice i stranice

pristup iščitavanju samoga lika Emme Bovary učinilo ju je hladnom i zatvorenom junakinjom.

Na prvi pogled, trgovac Lheureuxa unio je senzualnost samoj predstavi. Može se reći i da je on bio Emma, koja nije samo površna i materijalist, već i žena koja je osjećala ljubav prema umjetnosti. To je prikazao uživajući u opernim arijama te svečano sjedeći u naslonjaču dok su se u pozadini puštali svjetski klasični glazbene umjetnosti.

Izvedba je bila ispunjena glazbom Davida Bowieja, koja je u nekim trenutcima bila neprimjerena, ali je unijela svježinu samoj predstavi. Scenografija Zdravke Ivandija Kirigin najzanimljivija je dok se igra statusom tek neznatno podignutog zastora, tako da na početku predstave vidimo samo stopala Emmineh potencijalnih partnera u živahnem plesu, s obaveznim klavirom u kutu pozornice.

Živeći uvijek negdje drugdje, zaboravljamо živjeti sada i ovdje

Spomenute 1857. godine *on je volio nju, a ona je voljela novac*. Osrvnemo li se na svijet 21. stoljeća, možemo uvidjeti Emme Bovary koje trče kroz život ne bi li se domogle novca, luksuznih stvari i kaputa te nekakvog svijeta koji nikada nisu vidjele... Trče za nestvarnim muškarcima, ženama, ljubavima, ne osvrćući se pritom na stvarnost... Ne čini li to ponekad svatko od nas? Pa onda postajemo i svatko i nitko.

Predstava uistinu nije bila loša, no od sve te nagomilane zbrke nisam uspjela vidjeti ono što je bila namjera Ivani Sajko i Saši Božiću. Redatelj se zaista koristi različitim izražajnim sredstvima da bi progovorio o nesreći današnjega čovjeka, pokretom, plesom, pjevanjem, kostimom, scenografskim elementima. Poantu same predstave može se shvatiti ako ste pročitali knjigu *Gospođa Bovary*. Gledatelj, ni uz najbolju namjeru, ne može izbjegći pitanje smisla cjeline koje ga prati od početka do kraja ove kazališne predstave.

Stol je ženin najbolji prijatelj

opisa karakternih osobina junakinje, za koju filozof Rancière kaže da je jednostavno *previše sklopa uzbudjenjima*, tako da 85 minuta nije dovoljno za temeljitu karakterizaciju lika. Međutim, Jelena Miholjević prikazala nam je Emmu Bovary kao *romantičarsku osobu* koja je živjela u idealima. Pjesme koje je pjevala na mikrofon zvučale su površno, pa čak i pomalo tmurno. Također, sama je Emma kao lik prikazana kao depresivna osoba, s ljubavnicima koji su joj samo na kratak trenutak pružili sreću i zadovoljstvo. Ljubavnici na sceni (Igor Kovač kao Charles Bovary, Sven Medvešek kao Rodolphe, Filip Križan kao Léon) djeluju toliko stvarnije i uvjerljivije od glavne junakinje.

Koliko je Emma u predstavi?

Muški kor u pratinji ženskog lika postavljen je tako da junakinja stalno izmiče i sebi i drugima. Možemo čak reći da takvo ponašanje može ukazivati i na poremećaj ličnosti. Njezina melankolija *obgrila* je čitavo kazalište pa je i samoubojstvo na kraju bilo očekivano. Takav

Zanimljivo rješenje vjenčanja

Javno je pokazala ono što su brojni skrivali

Učenici 2.c razreda, uz pratnju profesorice Sanje Vlahović-Trninić, odlučili su jedan ponedjeljak poslije nastave pogledati baletnu predstavu *Ana Karenjina* u Hrvatskom narodnom kazalištu

Piše: Matea Maljković, 3.c

foto@novkovic

Za ljubav je bila spremna i umrijeti

Povod odlaska bio je lakše razumijevanje i priprema za lektiru u trećem razredu, kao i zajedničko druženje. Jedan od najpoznatijih romana svjetske književnosti, Anu Karenjinu, napisao je poznati ruski pisac Lav Nikolajevič Tolstoj sedamdesetih godina 19. stoljeća. Od tada pa do danas, ova strastvena ljubavna priča uzbudjuje čitatelje diljem svijeta. Ljubav Ane Karenjine, udane žene i majke, prema mladom grofu Vronskom, fatalna je i zabranjena i kao takva stalno je nadahnuće kazališnim i filmskim autorima. Lik tragične žene, koja je zbog svoje ljubavi spremna i umrijeti, rado su odglumile mnoge glumice, a u ovom slučaju i baletne umjetnice. Prva baletna predstava na temu Ane Karenjine izvedena je 1972. godine, na glazbu Rodiona Ščedrina u koreografiji slavne Maje Pliseckaje. Od tada pa do danas baletna je predstava izvedena nekoliko puta i to na različite glazbene predloške.

Čajkovski kao nadahnuće

Autori zagrebačke Ane Karenjine svoju su predstavu temeljili na romantičnoj glazbi Petra Iljiča Čajkovskog, iako on stvarajući svoju glazbu nije razmišljao o Tolstojevim romanima. Autori zagrebačke

Ane Karenjine, izvedene protekle sezone na zagrebačkoj baletnoj sceni, koreograf su Leo Mujić i dramaturginja Valentina Turcu. Baletni dio čine dva čina, a plesni izražaj više je moderan nego klasičan. Kostimi su prilagođeni romantičnoj glazbi. Glavna junakinja prikazana je kao odlučna žena koja ne skriva svoju ljubav i koja javno pokazuje ono što njeni suvremenici čine potajno. Predstava je usredotočena na emocije likova i njihove odnose pa problematiku s lakoćom možemo prenijeti i u suvremeno doba.

Ljubav kao najvažnija emocija

Ljubav je snažna emocija koju svi želimo provizjeti. Bez nje je naš život siromašan i prazan. Baš zbog toga lako se uživjeti u ulogu Ane Karenjine i možemo s njom snažno suošjećati. Lako je baletna predstava moderno izvedena te smatram da su joj povremeno potrebna dodatna objašnjenja, s lakoćom sam se uživjela u lik glavne junakinje. Predstava je dovoljno snažna da me je tijekom duljeg vremena navodila na razmišljanje. Kako je tema aktualna danas kao i prije stotinu godina, predstava može biti i poticaj svima koji Tolstojev roman još nisu pročitali, pa i nekim od nas srednjoškolaca, da to učinimo sada.

Hrvatska iz zraka

Znate ono kada razmišljate, baš onako jako, jako razmišljate, čime biste se htjeli baviti u životu? Kako biste htjeli provoditi svoje dane kada ne biste bili prisiljeni završiti školu, upisati fakultet, raditi, raditi, raditi i tako do kraja svojega života? E da, baš to! Baš onako kako biste ŽELJELI, ne razmišljajući o financijama, sigurnosti, sponama koje vas drže na jednome mjestu? Vjerovatno negdje tijekom tih snova postanete svjesni realnosti i odustanete taman kada vas i mašta podsjeti da siđete s oblaka. Jer ne može se. I – puf! Snovi ostanu tamo negdje gore...

Piše: Dorotea Lukić, 2.d

Epa dragi moji, može se! Upravo to učinio je naš zanimljiv, otkačen, pomalo *lud* (pozitivno, ne onako kao bolest), avanturistički, putopisački i nadasve maštovit gost.

U ožujku 2016. godine, učenici Prirodoslovne škole Vladimira Preloga imali su čast prisustvovati inspirativnom predavanju Davora Rostuhara. Podijelio je s nama svoju životnu priču i iskustva sa svojih mnogobrojnih putovanja. Znači, on je jednoga dana, tako samo odjednom, putujući do svoga Filozofskog fakulteta gdje je studirao, odlučio – pazite sad ovo – sjesti na bicikl i krenuti na Istok. I to ne mislim na istok do Sesveta, već do drugog kontinenta! I to samo s nekoliko stvari i jednim prijateljem, tako da si zajedno *drže leđa*. Dakle... To je za njega bila nova stranica, potpuni skok u nepoznato jer je, ostavivši sve iza sebe, krenuo za svojim snovima.

Predavanje je bilo organizirano u sklopu školskoga projekta *COOLtura u PŠVP*, o kojem ste sigurno već čuli nešto, a koji je aktivan još od davaaavne 2014. godine i *hoda* pod vodstvom prof. Ane Kadović. Naime, Davor Rostuhar već godinama na svojim putovanjima stvara nevjerljatne fotografije koje vrlo uspješno plasira u neke od najvažnijih svjetskih časopisa, među kojima i National Geographic. Ne samo to, on se na taj način i financira – svoja putovanja, potrebe i svoje knjige. Nismo to spomenuli? Da, knjige. On na svojim putovanjima piše i nevjerljatne putopise o kojima će

više riječi biti kasnije. No vratimo se na fotografije.

Hrvatska iz zraka

U sklopu predavanja u velikoj dvorani na trećem katu škole bile su izložene neke od njegovih najuspješnijih fotografija nastalih u sklopu projekta *Hrvatska iz zraka*. Davor Rostuhar naglasio je kako, iako se nagledao nevjerljatnih i predivnih krajolika po cijelome svijetu, htio je tom istom svijetu pokazati predivne i još nevjerljatne krajolike naše domovine. Tako je u suradnji s hrvatskim izdanjem National Geographic nastala kolekcija fotografija koju Rostuhar uspješno promovira po cijeloj Hrvatskoj. Zato je za 2016. godinu dobio i podršku MZOS-a i krenuo u edukaciju i promociju po hrvatskim školama. Nije da se hvalimo, ali mi smo mu bili prva škola koju je posjetio.

Predavanje je samo po sebi bilo veoma inspirativno i potiče da se promisli o svim čudima našeg planeta, a na kraju i naše države. Nismo ni svjesni kolika blaga oni skrivaju.

O čovjeku kojem u fotografiranju nema premca!

Davor Rostuhar rođen je 1982. godine u Zagrebu. Napustio je studij sociologije i povijesti kako bi se posvetio poslu slobodnog fotografa i pisca te putovanjima. Na prvo samostalno putovanje

Nije preostalo ni jedno mjesto!

KONCERT UČENIKA GLAZBENE ŠKOLE PAVLA MARKOVCA

Prelog u notama

U četvrtak, 8. prosinca 2016., u velikoj dvorani na trećem katu A zgrade održan je koncert učenika Glazbene škole Pavla Markovca.

Svojim 45-minutnim repertoarom predstavili su nam program kojim su se idućega dana predstavili na Državnom natjecanju mladih glazbenika

Piše: Iris Delić, 4.c

a kraju radnoga dana, pogotovo ako smo bili u jutarnjoj smjeni, često smo umorni i iscrpljeni te jedva čekamo doći kući da bismo odspavali, čak i ako nismo imali težak test toga dana. Ako ste se prepoznali u ovim riječima, imamo rješenje za vas. Ne, ne morate ići ranije spavati, ne morate se predozirati kofeinom kako biste normalno funkcionali, ne morate se upisati na tečaj joge niti išta slično. Sasvim slučajno otkrili smo rješenje za kroničan umor uzrokovani monotonijom školskih sati – klasičnu glazbu!

Ne znamo kako su polaznici ove glazbene škole odlučili baš u našoj školi, našim učenicima i profesorima, predstaviti svoj program, ali vjerujemo kako je u tome svoje prste imao Luka Babić, učenik 4.d razreda, koji je učenik Glazbene škole Pavla Markovca u kojoj također pohađa 4. razred. Luka, vrsni svirač viole, nastupio je kao dio gudačkog kvinteta. Odsvirali su nam tri klasične skladbe: Boccherinijev kvintet *Noćna straža u Madridu*, Onslowov *Gudački kvintet u e-molu* te Piazzollov *Libertango* čija nam se dinamičnost toliko svidjela da smo skoro zaplesali tango. Osim nježnih nota gudačkoga kvinteta, imali smo čast uživati u kvartetu saksofona. Većina nas saksofone povezuje s jazzom te nas je iskreno iznenadilo koliko dobro zvuče klasične skladbe svirane na saksofonu. Kvartet saksofona činila su četiri učenika od 1. do 4. razreda, a odsvirali su nam Albenizovu *Sevillu*, Clerisseov *Introduction et Scherzo* i Ituraldeovu *Suite Helenique* koja nas je podsjetila na ono što smo naučili o kulturi i civilizaciji antičke Grčke.

Klasična glazba – odmor od svakodnevice

Toliko smo uživali u koncertu da nam je, iako je trajao kao prosječan školski sat, prošao prebrzo. Za vrijeme koncerta nismo razmišljali o testu koji nas čeka idući dan i eseju koji moramo napisati kada dođemo kući. Nismo razmišljali o tome koliko smo umorni i koliko nam se ništa ne da. Uživali smo u sviranju talentiranih učenika čija nam je izvedba, bar na tih 45 minuta, skrenula misli od mnogobrojnih obaveza. Dakle, sljedeći put kada budete umorni i bezvoljni, otidite na neki koncert. Glazba vam neće rješiti sve probleme, ali će barem nakratko skrenuti vaše misli od njih. A u današnjem svijetu to puno znači.

Iako na ovoj fotografiji ne izgledaju kao da sviraju, garantiramo vam da su nas dečki očarali svojom izvedbom

uputio se u Egipat. Tada je shvatio svoj životni poziv. Prema sjeveru afričkog kontinenta uputio se samo biciklom. Na temelju ovog desetomjesecnog putovanja, nastala je i njegova prva knjiga *Samо nek' se kreće*. Slušali smo o njegovim najnovijim putovanjima u Butan, mnoge afričke zemlje, Vijetnam, Laos i slične. Jedno od njegovih dojmljivijih putovanja, a ujedno i ekspedicija, bilo je u prašume Patena gdje još uvijek postoje skriveni ostaci civilizacije Maja. Nakon nekoliko neuspjelih pokušaja traženja ostataka drevne civilizacije, uspjeli su, uz pomoć lokalnih farmera, pronaći pećinu Maja. Tamo ih je dočekao suhozid, ognjište i nekoliko komada ostataka keramike. Sličnu ekspediciju ponovio je kada se uputio do Capetowna, ponovno biciklom. Razlika je što je ovaj put pronašao posljednje prve Afrikance: lovačko-sakupljačko pleme Hadžabe u Tanzaniji. No, njegova najvažnija ekspedicija bila je putovanje po

Predavanje sa žarom

Hrvatskoj i istraživanje starinskih, skoro izumrlih hrvatskih običaja. Sedmogodišnja dokumentacija Hrvatske iz zraka bilo mu je jedno od omiljenih putovanja i projekata. Za mnoge fotografije čekao je mjesecima. Čekao je pravi trenutak kojim bi potpuno utjelovio ljepote i posebnosti naše Hrvatske. Često je isticao koliko malo znamo o drevnim običajima i zanatima naše zemlje te kako je u isto vrijeme bio očaran njenim unikatnim ljepotama, a razočaran koliko malo znamo o njima. Također se potrudio dočarati nam da posao fotografa nije nimalo jednostavan. U samo jednu savršenu fotografiju uloženo je mnogo energije, truda, pa čak i novaca.

Čuda se događaju... ako vjerujete u njih!

Napisao je i objavio šest knjiga te napisao više od 200 reportaža. Njegova prva, već spomenuta knjiga *Samо nek' se kreće*, doživjela je velik uspjeh, kao i fotomonografija *Hrvatska iz zraka* objavljena 2014. godine.

Na kraju predavanja, otišli smo natrag u svoje klupe vjerujući kako ćemo i mi jednoga dana, baš kao i Davor Rostuhar, krenuti za svojim snovima, živjeti punim plućima na posebnom mjestu koje ćemo ovjekovječiti svojim fotoaparatom ili riječima. A onda je u razred ušla profesorica. I – puf! Je li čuda nestalo? Ovisi o vama 😊!

Mnogo hvala profesorici Ani Kadović na pomoći u pisanju članka 😊.

KNJIŽEVNE RADIONICE SA ZORANOM FERIĆEM

Čitanjem širimo vidike

U Hrvatskom društvu pisaca održana je radionica u kojoj je sudjelovao pisac i profesor hrvatskoga jezika u 18. gimnaziji, gospodin Zoran Ferić

Piše: Antonia Lazić, 4.c

Opuštena atmosfera i nov način upoznavanja s literarnim djelima s kojima se ne susrećemo na satima hrvatskoga jezika te slobodna razmjena mišljenja dobar su način da se književnost približi mladima koji sve manje posežu za knjigom.

Ovaj je put na repertoraru bila kratka priča Senka Karuze Civilizacija. Senko Karuza pisac je sav zarastao u bradu i kosu, autor nekoliko zbirki kratkih priča i neumorni zagovaratelj alternativnih oblika preživljavanja na malim i pučinskim otocima. Njegova nas je priča potaknula na raspravu o novim tehnologijama i pitanju kako one utječu na mlađe generacije te njihov odnos prema svijetu.

Neki su smatrali da nam internet i tehnologija donose više negativnog nego pozitivnog. Njihov glavni argument, izravno vezan uz priču, taj je da su mlađi sve više i više distancirani od stvarnosti te se ne znaju normalno družiti.

Ostali su sudionici rasprave izrekli svoje mišljenje o pozitivnoj strani novih tehnologija, a to su: brže slanje i primanje informacija te mogućnost komunikacije s ljudima iz cijelog svijeta. Oni se nisu složili da mlađi na takav način gube sposobnost komunikacije te da je nekima lakše otvoriti se i povezati s drugima preko socijalnih mreža, nego uživo.

Ovakav način čitanja kratkih priča potaknuo nas je na rasparavu u kojoj smo iznosili svoje stavove, ali i uvažali tuđe, a pri tome nitko nikoga nije uvjerao u ispravnost izrečenoga stave. S nestrpljenjem očekujemo još ovakvih radionica u sljedećoj školskoj godini.

ATOM POBJEGAO IZ LABOSA U MEDIJSKI CENTAR

Novi stari medijski centar

Članovi medijskoga centra odlučili su, uz malo dobre volje i vremena, pokrenuti la belle époque medijskoga centra; novo razdoblje medijskoga centra pokrenuto inovativnim crtežom atoma na zidu

Piše: Blanka Ivanović, 3.d

Ako nisi čuo zvono, sigurno si čuo početak neke rock pjesme, najnovijeg pop hita ili neku jazz melodiju. Tradicija je već dugi niz godina u PŠVP-u tijekom odmora puštati glazbu iz medijskoga centra u B zgradu (tzv. MC). Ona, osim što je odlično alternativno zvono, opušta i razbijja monotoniju.

Ovoga ljeta pripadnici medijskoga centra, od kojih neki već bivši učenici, uložili su trud i vrijeme te napregnuli svoje kreativne vijke kako bi uljepšali medijski centar prije početka nove školske godine za sve koji provode vrijeme u njemu. Na zidu se tako sada nalazi

prekrasan atom u znanstvenom duhu škole čije zrake sriču *medijski centar*. U tijeku školske godine napravljena je još jedna neplanirana preinaka u medijskom centru; naime, pod nepoznatim okolnostima razbijen je jedan dio stakla koje je tvorilo vanjski zid medijskog centra koji gleda na hodnik te je ravnatelj uvidio priliku da stavi, na veliko negodovanje članova medijskoga centra, prozor, kako bi svi mogli vidjeti što se događa u dvorima samoga centra. Neki su članovi izrazili primjedbe uz argumente *da se osjećaju poput životinja u zoološkom*, s kojima se autor ovoga teksta ne može ne složiti. Medijski centar ipak ostaje nadasve ugodno mjesto u kojem može slušati i puštati glazbu, leći na fotelju i gledati u prelogovsku verziju Rutherfordova modela atoma.

OSVRT NA PREDSTAVU NE IGRAJ NA ENGLEZE! U KEREMPUHU

Ne igraj ni na koga!

Učenici 2.d razreda prirodoslovne gimnazije, u pratnji razrednika Vedrana Vulića, u petak 21. listopada, išli su na kazališnu predstavu u *Satiričko kazalište Kerempuh*.

Zbog smrtnog slučaja u obitelji glumca, umjesto predstave *Maratonci trče počasni krug* gledali su predstavu *Ne igraj na Engleze*

Piše: Ivana Gvozdić, 2.d

Autor predstave je Vladimir Đurđević. Bule (Borko Perić), Paun (Hrvoje Kečkeš) i Pики (Tarik Filipović) tri su prijatelja iz djetinjstva koji su postali ovisni o klađenju. Kritika ove suvremene ovisnosti ujedno je i najbolji dio predstave, njezin segment kakav rijetko možemo vidjeti na Kerempuhovim daskama, jer uglavnom od njihovih predstava dobivate samo zabavljaci smijeh. Ovisnost u jednom trenutku možemo usporediti sa strašcu za stvaranjem, uz jednu ipak bitnu razliku. Djela koja proizlaze iz strasti potiču nas na razmišljanje te nam pružaju nove spoznaje na intelektualnoj i emocionalnoj razini, dok nas ovisnost pretvara u robe. Ovisnost od nas traži određenu aktivnost i čini nas zarobljenicima vlastitoga uma, što ne utječe samo na nas, nego i na zajednice u kojima živimo. Izvrstan primjer daje nam ova predstava iz koje možemo vidjeti kako nešto što je započelo kao zanimacija može prerasti u ozbiljan problem. U ovoj priči mogli smo vidjeti kako nas ta općinjenost može dovesti do dna, a da nismo ni svjesni toga što nam se događa. Toliko se duboko možemo uvući u probleme da zanemarimo one ljudе do kojih nam je najviše stalo. Ova nam predstava na duhovit način donosi pogled na stvarnost u koju se mnogi upuštaju ne razmišljajući o posljedicama. Predstava jest komedija, ali kraj je dojmljiv jer nas potiče na razmišljanje o uzrocima koji su glavne likove uvukli ne samo u igre na sreću, nego zavist, laži i nepovjerenje.

Kada klađenje postane strast

Gameri svih konzola, ujedinite se

Najpopularniji *gaming* sajam ponovno je održan u prostorima Zagrebačkog velesajma u svome petom izdanju. Međutim, ove godine zavladala je oskudica novih videoigara pa je tako i sadržaj u paviljonima bio ili ponovljen ili manje zanimljiv. Usporedno hrpi nadobudne djece koja čekaju u redu za *Call of Duty* umjesto ljljački u parkiću, mogli ste posjetiti sajam knjiga *Interliber* i oplakivati vaše omiljene naslove nakon čitanja cijena. Sajmovi su bili otvoreni od 8. do 13. studenog 2016.

Piše: Kaja Barić, 4.s

Reboot-infoGamer

Događaj organizira Reboot, inače izdavač istoimenog, vrlo uspješnog časopisa. Iz godine u godinu, organizacija je sve kvalitetnija, od većeg prostora do duljeg trajanja sajma. Dostupno nam je bilo preko 600 igračih jedinica, 100 VR uređaja (*Virtual Reality*) i preko 200 izlagачa, developera i edukatora.

Gaming kultura postaje popularnija, razvijenija pa samim time i uspješnija te joj je potrebna promocija. Osim promotivnih videa, beta testiranja i slično, organiziran je već navedeni sajam gdje *gaming developeri*, ili izdavačke kuće, imaju priliku predstaviti svoj rad. U jednom od šest paviljona nalazila se glavna pozornica gdje smo gledali kratka predstavljanja videoigara i doslovno hvatali besplatne nagrade te se krvoločno borili. Kako većina nije sportskog ili aktivnog tipa, mogli su prisustvovati *eSports* događaju na koji su se prijavili čak i naši učenici, ali hakeri su ovoga puta bili uspješniji i kvalificirali se za finale. Pored silne tehnologije, distributer *Carta Magica* organizirao je turnir u stolnoj igri *Warhammer 40.000* za ljubitelje društvenih igara.

Upoznajte hrvatske *gaming* izdavače

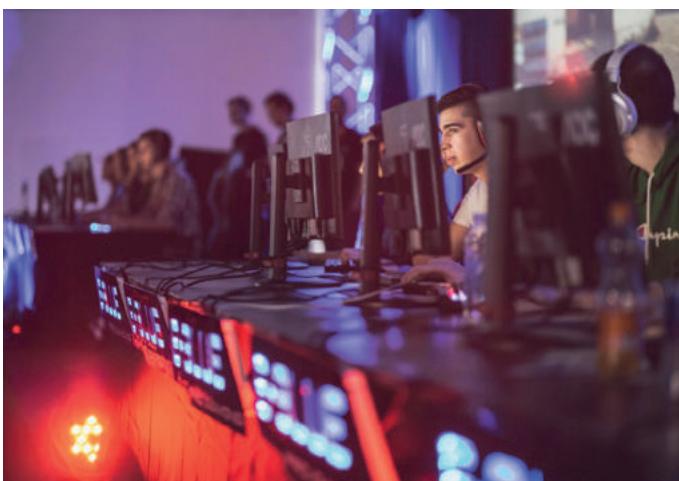
Hrvatski izdavači ispunili su paviljone te nam predstavili svoja djela koja su, ukratko, na svjetskoj razini svojom kvalitetom. Predstaviti ćemo njih i njihove najveće uspjehe, kao i one koje tek očekujemo. To su bili BeeBit (nisu izdavači, ali izrađuju 8-bit nakit s gaming motivima), Binx Interactive (zagrebački *indie* studio), Cateia Games (studio iz Zagreba koji cilja obične, a ne *hardcore* igrače; glavni je primjer *point n' click* avantura *Kaptain Brawe* u nekoliko nastavaka), Croteam (iznimno uspješan studio, poznat po serijalu *Serious Sam* u kolaboraciji s Binx Interactive; iščekujemo VR verziju), ExitGames (organiziraju poznati *Escape Room* u Zagrebu), Exordium Games (također *indie* studio, prošle su nas godine sve isprovocirali igricom *Zero Reflex* u kojoj, prema legendi, pobjednik biva nagrađen velikom

svotom novaca, a na našu žalost, uskoro izlazi nastavak), Fearem (specijalizirani za horor-igre poput *Daemonical*; uistinu vrhunска horor igra sa svrhom preživljavanja noći), Game Events (udruga koja uspješno promovira *eSports* događaje u Hrvatskoj), Gamepires (razvojni studio poznat po trkačoj igri *Gas Guzzlers*, za ljudе koji volе Michael Bay filmove i aute), IFFC (potiču kreativnost, umjetnost i dizajn), Ironward (indie studio iz Samobora, *The Red Solstice* originalna je timska igra s pozitivnim kritikama), Machinima (prva regionalna škola game dizajna i developmenta), Nanobit (najveći razvojni studio u Hrvatskoj sa studijima u inozemstvu, usmjeren na mobilne igre), Phageborn (mlada industrija koja se bavi hrvatskim TCG igrarama), Pine Studio (samoborske su kremšnите u rangu s navedenim game dev timom po popularnosti, a predstavili su svoju novu igru *SEUM* poznatu kao kopile igara *Quake 3* i *Super Meat Boy* bez krvoločnog fenotipa) i Somnium games (još jedan indie studio s originalnom igrom *inked* u stilu tinte na papiru).

Torta je laž, ali fritule su bile stvarne

Vidjeti takav uspješan razvoj *gaming* industrije ispunjava naša štreberska srca toplinom i srećom. Svatko je više puta obišao sve paviljone, isprobao neke videoigre na bilo kojoj konzoli, pa čak i VR; gledali smo turnire iako su rane od poraza prilično friške. Većina smatra da sajam jednostavno nije imao sreće jer za to vrijeme nismo čekali neke slavnije naslove. Primjetili smo još jednu razliku od prošle godine, a to je količina male djece i obitelji koje su organizirale piknik. Trebali bi poštovati dobnu granicu, koja nije službeno postavljena, ali je svima zdrava razuma poznata da nisu sve videoigre primjerene djeci te da svrha sajma nije kampiranje na konzolama jer smo se svi okupili s istim ciljem: upoznati i isprobati nešto novo.

Nažalost, treći nastavak igrice *Portal* nismo dočekali ni ove godine. Oni koji pate za njom razumjet će referencu *torta je laž*, ali su ih sigurno, bar nakratko, utješile fritule kojih je na Velesajmu bilo pregršt.

Brojnim konzolama teško je odoljeti

INTERLIBER – ŽIVOTNA PRILIKA JEDNE KNJIGE

Putovanje koricama znanja

Interliber, tj. međunarodni sajam knjiga i učila, nastao je 1977. godine u svrhu promoviranja i prodavanja knjiga građanima. Održava se svake godine sredinom mjeseca studenoga. Ove je godine, od 10. do 13. studenoga 2016., proslavio svoju 39. obljetnicu. Za mjesto je odabran, kako iznenadujuće, Zagrebački velesajam. Ima li se o njemu što novo reći? Pokušat ću...

Piše: Ivan Radišić, 3.d

Ne sudi knjigu prema koricama – izreka koju ovoga puta ne trebamo shvatiti kao metaforu, već doslovno. Ovogodišnje izdanje Interlibera bilo je, kažu novinari, jedno od najpoštećenijih. Kao i drugi, i ja sam ga posjetio te odlučio napisati svoj osvrt.

Svi putovi vode na Interliber

Uvijek sam zamišljao raj kao knjižnicu. – Jorge Luis Borges

Nakon napornoga školskog dana, ali ozbiljno, istinski napornog (oni referati iz fizike neće se sami napisati), zaputio sam se prema Zagrebačkom velesajmu. Vrijeme se činilo lijepim tako da sam razmišljao i da posjetim InfoGamer. InfoGamer je, naime, konvencija video igara i konzola, koja, očekivano, privlači znatnu količinu mladih. Taman nakon što sam izšao iz tramvaja, zapao me pljusak. Rekao sam si *fantastično!* i ravnodušno krenuo prema paviljonu broj 5. Pri ulasku sam se prenerazio! Nisam znao što bi me više moglo šokirati: glavobolja zbog manjka kisika ili *bakice* koje trče po sajmu i uspiju *pretrcati* sportaše od 20 godina. Obišao sam, pa, mislim sve nakladnike u periodu od malo više od dva sata. Pritom sam video i neke nove, manje poznate strane pisce koji su se svojim prvijencima izborili za svoje mjesto na štandu: *Poricanje* Renee Knight, *Tisućiti kat* Katharine McGee, *Nesavršena* Cecelije Ahern...

Kako ostaviti trag?

Napokon je jednoj ženi u nakladnoj kući Znanje bila pauza pa sam ju upitao želi li odgovoriti na neka moja pitanja za školski časopis. Odgovorila je s veseljem.

Ispričajte nam malo o sebi: kako ste zapravo završili na ovakvom velikom sajmu knjiga?

Nakon završetka fakulteta, počela sam raditi u nakladničkoj kući pa je normalan slijed događaja bio da dođem na Interliber.

Poznajete li dobro ovakav sajam, tj. je li Vam ovo prvi put da se nalazite na Interliberu ili ste već veteran?

Budući da već 20 godina radim u izdavaštvu, svakako da sam veteran.

Koliko se toga promijenilo u odnosu na Vaš prvi dolazak?

Prije je bilo puno manje posjetitelja na sajmu pa je bilo više vremena za druženja i korisnu razmjenu iskustava između nas, ljudi iz branše.

Što nam možete reći o ljudima, kakvi su prema Vama, ima li ih više ili manje, kakve vrste knjiga prodajete najviše?

Ljudi koji posjećuju Interliber većinom su ljubazni, pričljivi, simpatični. Jako rijetko je netko neugodan, nestrpljiv ili nepristojan.

Svake je godine sve više posjetitelja. Budući da sam prije radila u izdavačkoj kući koja je imala pretežno rječnike, publicističke i povjesne knjige, prodavalо se više takve literature. Međutim, sada radim u izdavačkoj kući koja izdaje većinom beletristiku pa se prodaje najviše krimića i ljubavnih romana.

Kako se bira koji će izdavači biti prisutni? Može li doći bilo tko ili samo oni popularniji?

Na to pitanje ne bih točno znala odgovoriti. Znam samo da je teško doći do štanda, osobito u 5. paviljonu.

Može li dati neki savjet za naše čitatelje, koje biste knjige preporučili iz područja trilera i romantike?

Mislim da bi bilo najbolje pogledati našu stranicu www.znanje.hr.

I završno pitanje: da imate ovlasti promjeniti bilo što na sajmu, što bi to bilo?

Organizirala bih više predavanja i seminara za ljudе iz struke, a također i radionica za učenike da bismo im što više približili knjigu i učinili ju nezaobilaznim dijelom slobodnoga vremena tijekom cijelog života.

Tko kaže da je drugdje bolje?

Nisam baš bio zadovoljan, nisam pronašao ni jednog stranog državljanina koji bi mi mogao pomoći. Mislim, čuo sam kako jedan čovjek u 30-ima priča na engleskom te sam mu prišao i zamolio ga za intervju, ali me prekinuo s riječima: „Hola, que pasa muchacho?“ (Pozdrav, što ima?) te je brzo odjurio kroz izlaz. Kada sam već gotovo odustao, jedna me gospođa upitala gdje je WC, ali na engleskom, pa sam pomislio: *Napokon, Bože hvala ti!*, ali i: *Čekaj, ona misli da sam ja tu redar...* No, dobro, ugodno s korisnim: pokazat ću joj put do WC-a, ali će se morati malo strpjeti i odgovoriti mi na nekoliko pitanja:

Recite nam za početak, otkuda ste, kako ste se našli u

DANI KARIJERA

Usmjerimo djecu na pravi put

U četvrtak, 13. listopada 2016., naša je škola ponovno bila gost u OŠ Zapruđe. Povod je bio još jedan, drugi u nizu, *Dan karijera*

Piše: Danijela Marušić, 2.n

Projekt *Dan karijera* dio je Erasmus+ aktivnosti, Inspiring Studies and Future Careers, koji ova škola provodi s još četiri europske zemlje – Estonijom, Finskom, Njemačkom i Španjolskom. Njime se pokušava učenicima pružiti dodatna podrška i pomoći u profesionalnom informiranju i usmjeravanju od najranije dobi.

Projekt s radošću vodi prof. Mirela Puškaric te ističe: *Želja nam je da se nastavi još dugi niz godina!* Usmjeravanja učenika u odabiru karijere kontinuirano provode u školi; ne samo na *Dan karijera*, već svakodnevno, odabirući raznolike nastavne sadržaje, sate razrednog odjela, terensku nastavu i druge izvannastavne sadržaje, pokušavajući tako približiti djeci svijet rada i pomoći im da se za njega što bolje i na vrijeme pripreme. Učenicima viših razreda na *Dan karijera* ponuđene su razne radionice te predstavljanje 14 zagrebačkih srednjih škola i drugih institucija. Događanju su prisustvovali i učenici 8. razreda OŠ Mladosti iz Utrina. Uz pomoć prof. Husain, Tušek i Dora Krovina predstavili smo svoju školu i dodatno zainteresirali učenike da je odaberu. Naravno, nije nedostajalo ni pokusa! Crtežom na mlijeku, zelenom vatrom, čarobnom vatrom, zastavom, goričkom pjenom i drugim pokusima koje je osmisnila naša prof. Husain željeli smo im približiti kako izgleda jedan naš prosječan dan u laboratoriju. Najveće oduševljenje, bez sumnje, pokazala je vatra na rukama – u red su stali baš svi! Zainteresiranost nisu krili ni prema ostalim pokusima. Zanimanja za školu također nije nedostajalo: najviše interesa pokazali su za prirodoslovnu gimnaziju, a djevojčice za smjer kozmetičar. Ni domaćini nisu nama ostali dužni: pripremili su nam prekrasnu priredbu. Možda ovome nije mjesto u vijesti, ali ipak nas je najviše oduševio gurmanski dio: pripremili su nam kavu, sendviče, sokove i odlične muffine! Svi zajedno lijepo smo se zabavili i, što je najvažnije, bar malo pomogli sedmašima i osmašima u odabiru nastavka obrazovanja.

Kemija je zaista čarobna!

Zagrebu, odnosno na Interliberu?

Trenutno sam umirovljena žena iz Frankfurta, Njemačke. Ovdje mi je smješten bratić te mi je ispričao kako se trenutno odvija sajam knjiga, a ja, zaljubljenica u knjige, nisam mogla propustiti to.

Kako ste doživjeli naš sajam?

Ne želim loše govoriti o svojoj zemlji, ali meni se ovdje čak možda i svidjelo više nego na našim sajmovima. Ne znam hrvatski, ali me izbor stranih knjiga ugodno iznenadio.

Vaši sajmovi? Možete li nam ispričati nešto o jednom?

Pa kod nas se nešto slično održava u Frankfurtu, kažu da je drugi najveći sajam poslije Turinskog. Mi se veoma ponosimo time, održava se sredinom listopada svake godine još od 17. stoljeća.

Zbog čega Vam se naš svidio više?

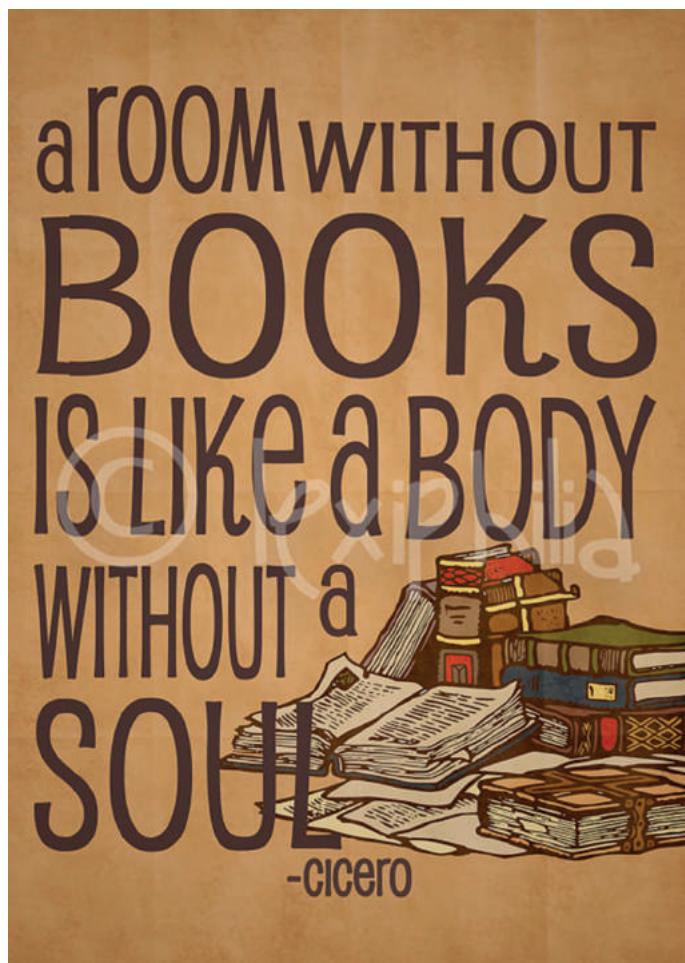
Zbog toga što, hah, nema puno ljudi haha. Tamo se ljudi grabe za knjige, a i krađe nisu nepoznatica. Ovdje postoji organizacija, ali bih prepričila da odete, ako je moguće, na naš sajam. Nećete se razočarati.

San je dobar, ali knjige su bolje. G.R.R. Martin

Za sebe sam pronašao nekolicinu knjigu, počevši od tinejdžerske romantičke do horor radnje u ludnici. Smatram kako se ovdje nije iskazala tvrdnja *cijena je pokazatelj kvalitete* jer su knjige od popularnijih autora bile skupljе, dok su neka djela *manjih autora* bila na velikim sniženjima. Shvatio sam da ima i puno školaraca; njih je, zapravo, najviše i bilo. Najviše ih je bilo oko Fokusa, Profila i Algoritma jer tamo ima više knjiga koje su privlačnije školarcima.

Sve u svemu, izuzmemmo li kišu, Španjolce i glavobolje, dobro sam se proveo na sajmu te sam shvatio da ima i knjiga koje su zanimljive za čitanje. Ljudi danas knjige kupuju manje nego prije, ali to im je primarna životna pogreška. Imati svoju knjigu na polici, knjigu za koju znate tko ju vam je poklonio ili u kojoj ste je prilici nabavili, na kojim ste je lokacijama čitali i koje ste sve misli možda zabilježili u nju... To je neprocjenjivo.

Drago mi je što sam iskoristio svoju priliku te ove noći neću spavati tako lako: još samo 364 dana do sljedećeg sajma.

OKRUGLI STOL NA INTERLIBERU

Mladi danas skakuću po linkovima!

U petak, 11. studenoga 2016. godine, od 14 do 15 sati na pozornici paviljona broj 6 Zagrebačkoga velesajma, održao se Okrugli stol koji su organizirali članovi Hrvatske udruge školskih knjižničara u okviru sajma knjiga – Interliber

Piše: Goran Gruborović, 1.j

Uradu Okrugloga stola sudjelovala je i naša knjižničarka, Višnja Beus, koja se osvrnula na čitatelske navike korisnika naše knjižnice, kao i na čitanje bestsellera. U razgovoru su još sudjelovali i Zoran Velagić, izv. prof. na Odsjeku za informacijske znanosti Sveučilišta u Osijeku. On nam je objasnio koja književna djela i čime zaslužuju epitet bestsellera. Zatim gospodin Zoran Maljković, urednik nakladničke kuće Mozaik knjiga, koji nas je uputio u to kako prepoznati bestsellere, a mladi pisac Borna Vujčić i ugledna spisateljica i profesorica Julijana Matanović pokušali su odgovoriti pišu li pisci s nakanom da njihova djela postanu bestselleri.

Iskoristili smo priliku što je glavna gošća naša knjižničarka pa smo joj nakon tribine postavili nekoliko pitanja.

Koji je bio održavanja ovog Okruglog stola?

Svake godine školski knjižničari otvaraju zanimljive teme na sajmu knjiga Interliber, razgovaraju o slobini knjige, čitatelskim navikama, kao i o načinima poticanja čitanja, naročito kod mlađe publike. Ovaj Okrugli stol trebao je malo rasvjetliti ulogu bestsellera u knjižničnom fondu, čitaju li se oni više od ostalih knjiga, potiču li naviku čitanja i koliko je ponekad upitna njihova kvalitetna.

Jesu li bestselleri zastupljeni i u našoj školskoj knjižnici?

Naravno da naša školska knjižnica, uz lektiru i stručnu građu, ima uvijek nove i aktualne naslove i treba pružiti svojim korisnicima građu za čitanje u slobodno vrijeme i po vlastitom izboru. Popularnost neke knjige nije nužno sinonim za kvalitetu. Kupnjom bestsellera često se povlađuje publici, ugađa njezinim trenutačnim interesima, no mi knjižničari moramo često pri odabiru paziti i na odgojnju i umjetničku vrijednost građe koju nabavljamo. Veseli me, ipak, što bestselleri znatno potiču čitatelske navike naših korisnika. To su u točno određenom razdoblju bili naslovi koje nije trebalo ni reklamirati jer su toliko bili medijski sveprisutni, da su ih svi željeli odmah kupiti i čitati. Za njih su u knjižnici uvijek bile liste čekanja. Nabrojat ću samo neke od njih: *Da Vinciјev kod, Harry Potter, Alkemičar, Sumrak sage, Gospodari prstenova, Igre prijestolja, Greška u našim zvjezdama*.

Megapopularni naslovi, nažalost, često znaju ubrzo biti zaboravljeni i, nakon što izađu iz mode, pogotovo nakon što dožive i svoje filmske ekranizacije, potonu u dubok san na policama knjižnice.

Kakve su knjige danas popularne među mladima?

Zasigurno je najveći interes za žanr fantastike i distopiskske romane koji oslikavaju zastrašujuće svjetove budućnosti. Potom su izuzetno popularni trileri, horori, kriminalistički i pustolovni romani. Mlade izuzetno privlače romani bajkovite, mistične, jezovite, tajanstvene atmosfere, uz prisutnost nadnaravnih i čudnovatih likova, raznih vampira, vještice, vila, čarobnjaka, vukodlaka i trolova, što govori o potrebi mladih da pobegnu od dosadne svakodnevice u jedan začaran svijet.

Naravno, postoji i jedan manji broj čitatelja koji poseže za problemskom literaturom (teen romanima) koja obrađuje probleme mladih, njihovu svakodnevnicu, krize odrastanja, probleme ovisnosti i sl. Tu bih spomenula jedan od najvećih bestsellera *Mi djeca s kolodvora Zoo* koji uvijek čitaju sve generacije mladih i nikada ne izlazi iz mode. Omiljene su i dnevničke forme, poput *Dnevnika Ane Frank, Dnevnika jedne narkomanke, Dnevnika Nicka Twispa (Pobunjeni mladac), Bilješki*

jedne gimnazijalke, Opet na pravom putu: dnevnika djeteta s ulice.

Čitaju li mladi danas manje nego prijašnje generacije?

Ne može se reći da čitaju manje, ali sigurno je da čitaju na drugačiji način. Online generacija čita sa zaslona svojih računala, tableta, pametnih telefona i ostalih pomagala. To bih prije nazvala *skakutanjem po linkovima*, lutanjem za informacijama, nego klasičnim linearnim čitanjem. Mene veseli da mladi ipak još uvijek radije čitaju lektire u papirnatom obliku, iako većina lektira već postoji i u električnom obliku. Opsežnija je djela teško pratiti preko ekrana jer to postaje napor za oči, a i čitajući klasičnu knjigu možete se udobnije smjestiti i opustiti.

Naravno, današnje slobodno vrijeme mladih ispunjeno je gledanjem filmova, slušanjem glazbe, pretraživanjem i skidanjem raznih sadržaja s interneta, druženjem na društvenim mrežama i igranjem računalnih igrica pa je čitanje knjiga dosta nepopularna aktivnost u odnosu na prijašnje generacije kojima su medijski sadržaji bili manje dostupni i mogućnosti za zabavu puno skučenije.

Možete li preporučiti neke knjige za mlade?

Slobodno pogledajte sve preporučene knjige s kratkim anotacijama na linku knjižnice na stranicama škole (pod *Dokumenti za preuzimanje – Preporuke*), a i u knjižnici na pultu možete prolistati knjižicu *Preporuke knjiga za mlade* koju stalno ažuriram i dopunjavam s vašim prijedlozima. Na Interliberu sam otkrila neke nove mlade autore čije knjige planiram uskoro predstaviti u našoj knjižnici, a tematski su uronjene u srednjoškolsku svakodnevnicu.

Što planirate kupiti na Interliberu za našu knjižnicu? Načuli smo da su vam odobrena neka sredstva od Gradskoga ureda za nabavu knjiga?

Svakoga školskog knjižničara izuzetno veseli kada dobije financijsku potporu baš uoči sajma kao što je Interliber jer smo tako u mogućnosti isplanirati povoljnu kupnju knjiga potrebnih za izvođenje nastave, ali i za slobodni fond. Planiramo malo *pojačati* neke lektirne naslove koji nam uvijek nedostaju, kao i nešto stručne literature iz kemije, biologije, matematike, povijesti, književnosti, nutricionizma i kozmetologije koju su predložili sami nastavnici. A bit će i nešto novih naslova za slobodno čitanje. Dođite, izaberite, posudite i uživajte!

Imate li na kraju još kakvu poruku za mlade čitatelje?

Samo bih citirala jednu misao iz meni drage, vizionarske knjige *Fahrenheit 451* Raya Bradburyja:

Postoje i gori zločini od paljenja knjiga. Jedan od njih je i nečitanje.

Naša Višnja na okruglom stolu

Znanost zaista jest zabavna!

Znanstveni piknik projekt je popularizacije znanosti i umjetnosti kojemu je cilj prikazati znanost u što širem smislu, ali i ohrabriti mlade ljude da odaberu znanost kao svoj životni poziv. Pod sloganom *Znanost je zabavna!* od 23. do 25. rujna 2016. godine održan je peti po redu Znanstveni piknik u organizaciji *Udruge profesor Baltazar* i partnera *Hrvatske akademiske i istraživačke mreže – CARNet, Instituta Ruđer Bošković, Mreže popularizatora znanosti, Instituta za fiziku i Hrvatske zajednice tehničke kulture*

Piše: Lana Vujec, 2.d

Od petka do nedjelje, u prostorima Jadran filma u zagrebačkoj Dubravi, posjetitelji su mogli uživati u sadržajima iz brojnih područja – od prirodnih znanosti, medicine, preko robotike i 3D printa, do živih slika kostima i automobila iz hrvatskih filmova.

Posebna atrakcija za djecu bio je hodajući dinosaurus T-Rex u prirodnoj veličini, a za tinejdžere električni automobil Tesla i simulator leta u MIG-u u organizaciji Ministarstva obrane. Tema ovogodišnjeg Znanstvenog piknika, na kojemu je sudjelovalo preko 150 izlagачa edukatora iz Hrvatske i inozemstva, bila je spoj znanosti i umjetnosti. Zemlja partner bila je Slovenija, a pikniku su se priključili gosti iz još sedam zemalja iz Europe. Koliko je djece i mladih zainteresirano za znanost govori i činjenica kako je zabilježen rekordan broj organiziranih posjeta osnovnih i srednjih škola iz Hrvatske i Slovenije. Na Znanstvenom pikniku je uz brojne atrakcije poput hodajućeg dinosaure i Plivinskih spektakularnih pokusa punih dima, neke ponudila i naša škola. Na dječja lica, kao i ona odraslih, mamilj smo osmijehe i znatiželjne poglede brojnim pokusima poput bojanja plamena, izrade *kemijskog sladoleda* rastavljanjem kalijevog permanganata na kisik i vodu, izrade llijigavaca koje su djeca s radošću dodirivala i mnogih drugih. Na dijelu za biologiju svatko je mogao

provjeriti svoj kapacitet pluća. Mnogo su radoznalih za štand naše škole privukli i paličnjaci koje se moglo držati u ruci.

Predstavili smo se baš svime čime smo mogli!

Naravno, naša škola ponudila je i brojne pokuse iz fizike. Dokazali smo da je stajanje na balonima i ležanje na čavlima moguće. Pored biologije i kemije, na štandu smo pronašli mjesta i za forenzičarski kutak. Tamo smo informacijama o forenzici opskrbili sve znatiželjne te smo posjetiteljima napravili prave otiske prstiju. Partnerstvo Prirodoslovne škole Vladimira Preloga u Zagrebu i Škole Svetozara Markovića u Subotici još se održava, stoga su Subotičari ove godine bili sudionici u ovom edukativnom načinu zabave. Iz naše škole profesori i profesorice Ana Listeš, Vedran Vulić, Željko Krstanac, Mirela Zenko Ivić, Ivana Tokić, Jure Prološčić, Mara Husain, Valentina Kukas i Gorica Grozdanić sudjelovali su s razredima 2.a, 2.d, 3.e, 4.c i mnogim drugima. Znanstveni piknik održava se već pet godina zaredom kako bi se senzibiliziralo javnost da i Hrvatska dobije ZEZ – Znanstveno edukativno zabavni centar, u kojem bi se na zabavan način promovirala znanost. Jedan je od ciljeva znanstvenoga piknika motivirati posjetitelje da odaberu znanost kao životni poziv, no, pripeđujući im pokuse koje promatraju s tolikim oduševljenjem, na to najviše motiviramo sami sebe. Nakon svega možemo samo potvrditi činjenicu da znanost zaista jest zabavna!

Osim hodajućeg dinosaure T-Rex-a, mlade znanstvenike zabavljao je i medo

Iz godine u godinu, odaziv je sve veći

Zabava za male i velike

DAN JAPANA

Lebdeća željeznica u Zagrebu

Od Kawaii likova, Cosplaya i origamija do najnovijih čuda tehnologije i borilačkih vještina, sve na jednom mjestu. Dan Japana održava se u Zagrebu od 2013. godine i od tada svaki put iznova oduševljava obožavatelje japanske kulture...i one koji će to tek postati

Piše: Anais Stipanić, 1.e

Ovogodišnji Dan Japana održao se 1. listopada u muzeju Mimara u Zagrebu. Događaj je započeo u 13 sati s predavanjem o japanskoj pop-kulturi i igri Pokemon GO, a za one koji nisu baš za igrice, održalo se prikazivanje anime filma *Vrt Riječi*. Osobit je interes izazvalo predavanje o superbrzoj željeznicu *Maglev* (skraćeno od *magnetska levitacija*) koja koristi magnete kako bi lebdjela te može postići najveću brzinu od 600 km/h. Samo usporedbe radi, najbrži vlak na svijetu do sad je bio *Train a Grande Vitesse*, a postiže brzinu od 574 km/h. Japanci su premašili Francuze jednostavnom osnovnoškolskom fizikom, tj. iskoristili su činjenicu da se istoimeni magneti odbijaju. To omogućuje da vlak ne klizi po tračnicama, već levitira nad magnetima u njima postavljenima, a koji su istoga pola kao i magneti postavljeni u podnožju vlaka. Na taj se način izbjegava trenje, dobiva više energoefektivnosti, odnosno povećava se brzina. Putnici uopće ne osjećaju nikakve vibracije i trešnju, što im bitno povećava komfor.

Bila je izložena i maketa koja je radila na istom principu kao i prava željeznica (i da, lebdjela je).

Tijekom cijelog dana mogli smo vidjeti ljudi kostimirane u njihove najdrže likove iz animea, učiti slagati ili pogledati izložbu origamija te se slikati u kimono. I najvažnija stvar...hrana. Svi ste vjerojatno čuli za *sushi*, vrstu japanske hrane koja se pravi od riže, povrća i, najčešće, sirove ribe. Na *Danu Japana* uživo smo gledali pripremu sushijsa pa su se neki čak i sami okušali u pripremi, a nakon toga svi su mogli probati sushi i japanski zeleni čaj. Nije nedostajalo ni demonstracija raznih japanskih borilačkih vještina, kao, na primjer: aikido, kendo (mačevanje dugim mačem, tj. štapom), karate, kyudo (streljačarstvo s posebnim lukovima koji su dugi oko 2 metra) i judo. I, za kraj, nešto slatko. Znam, odmah ste pomislili na kolače, ali ovoga puta nije riječ o hrani, već o predavanju o Kawaii kulturi, ili, u prijevodu, *kulturi slatkoće*. Ona je u japanskom društvu postala svakodnevница te Japanci sve pretvaraju u nešto slatko: od nameštaja i stila odijevanja do kupaonica i vlastite osobnosti. Složit ćete se, izvrstan završetak *Dana Japana*. Valja nam samo s nestrupljenjem očekivati idući ☺.

Predavanje o Kawaii kulturi

DANI LJEPOTE & FITNESSA

Našminkano lice škole

Od 11. do 13. ožujka 2016. održao se na zagrebačkom Velesajmu međunarodni sajam *Dani ljepote & fitnessa*. Na tom sajmu struke koji je tijekom godina mijenjao ime od *Beauty Zagreb* do današnjega naziva *Dani ljepote & fitnessa*, naša škola sudjeluje od 1999. godine

Piše: Danijela Marušić, 2.n

Ponosan tim na okupu

Učenice kozmetičkog smjera imale su priliku posjetiti stručni sajam i upoznati novosti, pritom potaknuti i mnoge prijatelje, majke i očeve da vide i dožive sajamske događaje, ali i dobiju mnoge besplatne usluge. Također su se mogli kupiti zanimljivi kozmetički, frizerski i fitness proizvodi po popularnim cijenama.

Na izložbenom prostoru Škole izmjenjivale su se učenice trećih i četvrtih razreda predstavljajući u ta tri dana svoju struku pružanjem besplatnim kozmetičkim tretmana posjetiteljima sajma. Predstavljale su klasične tretmane lica, prirodnu njegu noktiju i dnevni make-up. Posjetitelji sajma bili su nemalo iznenađeni izvanrednim kreacijama TV i kazališnog make-upa (oslikavanje ruku po uzoru na henna art, tattoo, handimals te body painting) koji su predstavile naše četvrtašice čiji je to izborni predmet u nastavi.

Iako su samozatajne i svoje male umjetnosti, možemo ih s pravom nazvati, često skrivaju iza zatvorenih vrata salona, kada jednom vidite njihove kreacije, više ne možete prestati misliti na njih. Upravo su zato ovakvi sajmovi prilika da se bolje upoznate s njihovim radom.

Organizacija i stručno vodstvo bilo je u rukama nastavnica kozmetičkog smjera Jelene Lopac, Ane Koletić i voditeljice Vesne Šercar.

Hvala prof. Vesni Šercar na pomoći u sastavljanju članka i odabiru fotografija.

Pogled koji ostavlja bez riječi

Prijateljstva za vječnost

3. Europske sveučilišne igre ili Europska Univerzijada 2016. bile su treće izdanje Europskih sveučilišnih igara, najvećeg europskog višesportskog događaja, koje se održalo u hrvatskim gradovima, Zagrebu i Rijeci, od 12. do 25. srpnja 2016.

Pišu: Domagoj Stojanović i Roberto Biškupić, 4.g

Glavni organizator Igara bila je Europska sveučilišna sportska organizacija (European University Sports Association – EUSA) u suradnji s Hrvatskim akademskim sportskim savezom (HASS), Sveučilištem u Zagrebu, Sveučilištem u Rijeci, Gradom Zagrebom, Gradom Rijekom i Ministarstvom znanosti, obrazovanja i sporta.

Europske sveučilišne igre uključivale su 5000 sportaša iz 48 zemalja diljem Europske unije i, naravno, oko 2500 volontera bez kojih igre ne bi bile moguće. I mi smo bili jedni od tih volontera koji su predano, iz dana u dan, radili baš sve što je trebalo: čistili parkete, skupljali lopte i loptice, nosili vodu, dodavali ručnike... Naša je škola bila domaćin ženskoj odbojci. Učenicima su dostavljaci svaki dan donosili *lunch* pakete koji su ih *održavali na životu* i vodu da oni i igrači raznih odbojkaških reprezentacija ne bi bili žedni.

Rekonstrukcija Studentskog doma *Stjepan Radić* u Zagrebu započela je 5. srpnja 2015. Zahvaljujući ovom događaju, i naša se dvorana *ponovila*. Za vrijeme igara izgledala je fenomenalno... Pod je blistao, mreža je bila nova, sve je izgledalo kao da se igra u nekoj velikoj dvorani koja je specijalizirana za odbojku. Poželjeli smo i sami malo igrati odbojku u takvoj dvorani.

Cijela investicija vrijedila je oko 285 milijuna kuna. Iz europskih fondova osigurano je oko 220 milijuna kuna, a ostatak sredstava osigurao je Fond za zaštitu okoliša i energetsku učinkovitost.

Zabava na prvom mjestu

Neke stvari nikada nećemo zaboraviti

Prelogovski volonteri

Redari na svečanosti otvaranja Igara

Volonteri s gostujućom momčadi iz Njemačke

POSJET 21. SREČANJU MLADIH KEMIKOV SLOVENIJE

Ljubljana iz naše perspektive

Zajedno s ravnateljem Zlatkom Stićem i profesorima,
23. ožujka ponovno smo posjetili Ljubljano. Ovaj put povodom
21. srečanja mladih kemihov Slovenije

Piše: Danijela Marušić, 2.n

Odredište nam je bio Šolski Centar (Srednja strojna in hemijska šola), ali posjetili smo i Centar kulinarike in turizma, Srednju šolu za farmacijo, kozmetiko in zdravstvo te uži centar Ljubljane. Razgledali smo njihove škole, saznali ponešto o njihovu načinu školovanja i povijesti škola u zanimljivim predavanjima, ali i tijekom razgovora pri obilasku. Oduševili su nas kozmetički saloni, огромni hodnici, ormarići veselih boja, kantina i još puno toga u Srednjoj šoli za farmaciju, kozmetiku in zdravstvo. Kao i u našoj školi, u SŠFKZ postoji puno slobodnih aktivnosti te obrazovanje za odrasle. Zanimljivo je da kozmetičarke mogu bilo kada dovesti svog modela na tretman po želji – potpuno besplatno. Šolski centar sastoji se od četiriju škola: Gimnazija Anton Aškerc, Stolarija šola, Srednja obrade te hemijska škola koju smo mi posjetili. Njihovim labosima nisu mogli odoljeti ni najveći mrzitelji kemije. Opremljenost laboratorija, učionica i radionica na visokoj je razini. Centar kulinarke in turizma, tj. KULT316 raznolik je kolaž aktivnosti u području gastronomije i turizma. Mjesto pogodno za prijateljska druženja, domjenke, obuku te seminare. KULT316 ima kafić za druženje s prijateljima i opuštanje, vinski podrum za dozu još bolje atmosfere, sobu s mnogo računala... U svakom slučaju, divno mjesto za opuštanje ili obučavanje. Nas je osobito obradovao fenomenalan ručak te printani jelovnik pripremljen samo za nas.

U međuvremenu, dok nismo obilazili njihove šole, šetali smo Ljubljjanom te saznali ponešto o njoj. Ljubljana je glavni i najveći grad Slovenije koji leži na rijeci Ljubljanici. Povjesničari se ne mogu

dogоворiti otkud dolazi naziv *Ljubljana* pa tako jedni smatraju da je u pitanju staro božanstvo *Laburus*, drugi tvrde da je riječ došla iz latinskog izraza za rijeku koja poplavljuje *aluviana*, a treći misle da potječe od njemačkog *Laubach*, što znači mlačni potok. Bilo kako bilo, Ljubljana je divan grad s brojnim oazama mira. Prevladava zrelo stanovništvo i nešto je više žena od muškaraca.

Iako je bilo vrlo hladno (a neki su od nas i zalutali pa smo se malo smrzvali čekajući ih), uživali smo u svakom trenutku, vrijeme nam je brzo prošlo i morali smo se vratiti u Zagreb. Ostala su samo lijepa iskustva.

Prezentacija o njihovoj školi bila je iznimno zanimljiva

Rekli su nam da je tamo sve jeftino!

Šest razreda, (3.c, a, e, n, j i g) krenulo je 2. rujna, u rane jutarnje sate, na putovanje o kojem mašta svaki srednjoškolac – maturalac. Cilj nam je bio da u sedam dana posjetimo poznate bavarske dvorce, München, Plzen, Zlatni Prag i vidimo malo Beča

Piše: Matej Vukasović, 4.c

Opaska: S obzirom na niske cijene juhe od hmelja u Njemačkoj i Češkoj, molim da se podaci u ovom tekstu, poput vremena i točnog plana puta, ne uzimaju kao točne činjenice.

U ranim jutarnjim (ili kasnim večernjim, ovisno o ritmu vašega socijalnoga života), sastali smo se na parkiralištu iza škole gdje su nas čekala dva autobusa spremna za polazak. Umorno teturajući, ukrcali smo se u nadi da se nećemo potpuno razbuditi te da ćemo nastaviti sa slatkim snom čim se počnemo kotrljati cestom. Hvala Bogu, naš se autobus odlučio na spokojan i tih put: svи su spustili sjedala, stavili naočale i kapuljače na glavu i odlutali u zemlju snova. Koliko saznamo, takva situacija nije bila i u drugom busu; strka kod njih nastala je već na granici kada su sat i pol vremena proveli razgledavajući naplatne kućice na graničnom prijelazu čekajući da otac jedne mlade dame, koja je izrazila želju ostati anonimna, dostavi osobnu iskaznicu. Oko dvanaest sati stigli smo do jezera Chiemsee i brodom se prevezli do prvog od tri veličanstvena dvorca Bavarske: dvorca Herrenchiemsee, tzv. bavarskoga Versaillesa. Razgledali smo malo sve te raskošne,

"Obilan" doručak

Marienplatz, Stara gradska vijećnica, bavarski parlament... Tu večer odlučili smo se malo više provesti pa smo, nakon kafića, odlučili opskrbiti se u Lidlu i na obližnjoj benzinskoj pumpi (na oba su mjesta radili naši ljudi pa sporazumijevanje nije bilo teško). Međutim, profesori i osoblje hostela odlučili su ujediniti snage pa smo u krevetu bili prije planiranog vremena.

Na putu do prvoga dvorca

prenakićene prostorije koje je mladi Ludwig jedva koristio. Pofotkali smo se pored fontana koje su ljepše od većine onih u Zagrebu (spavaš li mirno, Bandiću, Milane?) i nastavili put prema Münchenu. Nakon dolaska, smjestili smo se u hostel i otišli na večeru napokon pojesti nešto što nije sendvič. Navečer smo posjetili nekoliko lokalnih kafića da bismo degustirali što nam München nudi.

Dvorac, dvorac i centar

Drugi dan započeo je prerano. Već oko 6 ujutro podizali su nas iz kreveta i poslali prema autobusu u kojem smo dobili nekakav obrok koji se samo u nekom drugom svemiru može zvati *doručak*. Prvi na redu bio je dvorac Linderhof; jedini dovršen za vrijeme Ludwigova života. Nakon toga slijedio je posjet Neuschwansteinu, dvoru koji je sam Walt Disney uzeo za primjer dvorca iz bajke. Na našu žalost, put do dvorca uključivao je kardiovaskularne vježbe jer se dvorac nalazio na brdu, ali sve se isplatilo samo zbog pogleda koji dvorac pruža. Zatim smo se uputili natrag do Münchena u razgled grada:

Pogled vrijedan hodanja

Zlatne pivnice

Napustili smo München i Njemačku te se prvo uputili prema Plzenu – najvećem gradu zapadne Češke, koji je osnovao Vjenceslav II. Nije ni čudo da je Plzen bio centar katoličanstva jer svaka građevina koju smo razgledali imala je religijsku obilježju: Katedrala Sv. Bartolomea, franjevački samostan... Usprkos svemu, taj mali grad danas je, po slobodnoj procjeni, zamišljen da cijeli bude dom za osobe u godinama. Posjetili smo i ono bitno: pivovaru Pilser Urquell gdje nam, nažalost, nisu dopustili da degustiramo proizvode. Navečer smo stigli u Prag, saznali u kojim su sobama odsjeli profesori (zbog

Bili smo u Vejvodu

taktičkih razloga), smjestili se u svoje sobe, presvukli i krenuli u večernji izlazak; najprije u klub, ali se, u okrilju noći, zabava nastavila i u hotelu.

Prof., kada će slobodno?

Sljedeća tri dana razgledali smo sve što se u Pragu razgledati dalo. Prvi dan: katedrala Sv. Vida, šetnja Zlatnom uličicom i Karlovim mostom i razgled mnogobrojnih povijesnih praških četvrti. Navečer smo dobili punih sat vremena za slobodan izlazak, ali čak ni taj očajnički pokušaj profesora da nas obuzdaju nije neke od nas sprječio da u pivnicama oborimo i po koji Gunnissesov rekord u - probajte pogoditi čemu. Drugi dan opet razgledavanje: Narodno kazalište, Akademija znanosti, Stari grad, Staro židovsko groblje i mnoge druge zanimljive građevine. Vožnja brodom po Vltavi uz obilan ručak razbila je malo monotoniju religijskih građevina koje, ipak, malo krenu dosađivati nakon što ih pogledate tri ili četiri zaredom. Također nas se dojmila i replika Eiffelova tornja na brdu Petrin na koju su se oni s najboljom kondicijom čak odlučili i popeti. Posjetili smo i muzej ogledala koji se nalazi pored spomenute replike i zapravo je najzanimljivije i najzabavnije bilo tamo. Trećeg dana u Pragu već se vidjela oronulost i isušenost na našim licima. Nakon doručka jedan autobus posjetio je praški zoološki vrt, a drugi Kutnu Horu i zrakoplovni muzej (ovima u zoološkom bilo je bolje...). Kako je ta večer bila posljednja u Pragu, uspjeli smo skupiti zadnje atome energije i uložiti ih u plesanje i pjevanje, u kojem su nam se pridružili čak i profesori, do kasno u noć.

Ajme, još moramo u Beč!

Zadnji smo dan užurbanio krenuli prema Beču. Iskrcali su nas blizu dvorca Schönbrunn u kojem smo razgledali te poznate vrtove, *pofotkali* se i ukrcali natrag u autobus. Izletjeli smo iz njega u centru grada, na brzinu obišli: Mariahilferstrasse, katedralu, Karntner ulicu, Stari grad i još nekoliko lokaliteta. Neki su od nas na kratko posjetili i Prirodoslovni muzej, ali za te ćeće doživljaje morati pitati njih. Popodne smo, iscrpljeni od previše trošenja energije i života, krenuli prema Zagrebu. Kao i na početku, svi su odlučili *ubiti* oko tih pet-šest sati. Po dolasku, poispadali smo iz autobusa, pozdravili se s roditeljima i nastavili počinak u automobilu i, kasnije, toploem krevetu.

Sljedeći smo dan *morali* na nastavu.

Veličine glava proporcionalne s pametí

Vozili smo se kao gospoda u samo svojem vlaku!

U petak, 30. rujna 2016., cijela je Prirodoslovna škola Vladimira Preloga vlakom otputovala u Osijek. Gotovo tisuću učenika i nastavnika u samo su se jutro iz Zagreba uputili u Osijek

Piše: Lana Vujec, 2.d

deja ovakvih naših izleta jest promovirati posjećivanje dijelova Hrvatske koji nisu u javnosti predstavljene kao turističke atrakcije. Također, želimo pokazati HŽ-u da cijene karata moraju biti pristupačne mladima.

Četverosatno putovanje bila je idealna prilika za druženja i zabavu školskih kolega. Prilikom dolaska primio ih je gospodin Vladimir Ham, jedan od zamjenika gradonačelnika Osijeka. Učenike su sa znamenitostima u Osijeku upoznali učenici iz Tehničke škole i prirodoslovne gimnazije Ruđera Boškovića koji su ih proveli gradom. Na nekoliko sati Osijek je vrvio školarcima i djelatnicima Prirodoslovne škole Vladimira Preloga. Posjet se stoga istaknuo među ostalim školskim ekskurzijama koje posjećuju Osijek pa ga je dan poslije popratio i list *Glas Slavonije*. Ovaj je izlet bio nezaboravan kao i ostali. Njegova posebnost bila je u tome što je cijela škola bila zajedno na taj lijep i sunčan dan. U većem ili manjem broju, zasigurno se vraćamo u Slavoniju!

Možete li nas prebrojati?

Gdje braća nisu bijesna...

Studirali biste u Nizozemskoj? Nema problema!

Fakultet primijenjenih znanosti iz Nizozemske šalje vam izaslanicu koja je spremna odgovoriti na sva vaša pitanja! – tako je mogla zvučati reklama za predavanje koje se održalo 26. listopada 2016. godine. Toga nas je dana posjetila vrlo važna gošća. Sara Mandić bivša je učenica Prirodoslovne škole Vladimira Preloga, a sada je studentica nizozemskog fakulteta primijenjenih znanosti HZ (Hogeschool Zeeland). Fakultet se nalazi u nizozemskoj provinciji Zeland. Predavanje se održalo u maloj dvorani na 3. katu A zgrade naše škole

Piše: Ammar Al Issa, 1.d

Kao što svi (možda) znate, u maloj dvorani postoji pametna ploča s pametnim projektorom putem kojeg smo trebali pogledati prezentaciju, ali, iz nekog nepoznatog razloga, projektor se zamrznuo i nije reagirao ni na što. Bez obzira na tehničke kvarove, Sara je s nama podijelila iskustvo koje nam može pomoći odgovoriti na pitanje: *Kamo nakon Preloga?* Na predavanje su došli pripadnici 3. i 4. razreda i ja, jedini prvašić. U cijeloj maloj dvorani ja sam bio jedini bezjak, nisam razumio kako treba pola predavanja, ali mislim da sam shvatio ono bitno. Kao što sam spomenuo, nismo gledali prezentaciju, ali su zato svi učenici 3. i 4. razreda postavljali brojna pitanja o samom studiju.

Osobito nam je zanimljivo bilo što je Sara nabrojala sve svoje profesore iz Preloga. Predavalio nam je dosta istih profesora. Na fakultetu HZ polaze se 8 semestara (možda neki ljeniji više), a od tih 8 semestara, 3 su semestra tijekom kojih se radi. Nakon završetka se studija najčešće ostaje raditi u tvrtki za koju ste radili tijekom semestara rada. Sara nam je ispričala i kako je to živjeti u Nizozemskoj, a po njenim nam se pričama činilo da tamо ima više Hrvata nego u samoj Republici Hrvatskoj. Morate biti pažljivi o tome što говорите i o čemu говорите jer vas puno ljudi može razumjeti. Sara nam je također rekla da u Vlissingenu ima puno znamenitosti koje su zanimljive turistima i zato ćete moći puno noći provesti izvan kampa ili stana, ovisno o tome gdje živate. Ako ste bili na jednom od dvaju predavanja koja je Sara održala, vjerojatno ste zainteresirani za ovaj fakultet. Prijavite se na otvorena vrata ovoga fakulteta na www.hz.nl/openday koja se održavaju 4. veljače 2017. godine i 8. travnja 2017. godine (molite se da nisu prošla do vremena kada pročitate ovaj članak). Ako ste 3. ili 4. razred slobodno, ali ako ste 1. ili 2. – nemojte, jer bi to bilo malo creepy.

O predavanju kojem sam prisustvovao imam odlične dojmove, a vi koji niste bili ni na jednom predavanju, malo *pronjuškajte* po internetu i saznajte što vas zanima.

Studirati izvan Hrvatske je lako!

Elektronički oblik pozname nam plave knjige

Već početkom školske godine 2011./2012., CARNet je započeo s uvođenjem e-Dnevnika tek kao projektom u nekim srednjim školama. U našu je školu uveden školske godine 2015./2016., a danas je obavezan u svim školama Republike Hrvatske u kojima svakodnevno uspješno olakšava evidentiranje nastave

Piše: Dora Purma, 3.d

Nema više zalizavanja dnevnika!

Ue-Dnevnik imaju uvid ravnatelji škola, nastavnici te učenici i njihovi roditelji. E-Dnevnik ima sve funkcije koje je imala *plava knjiga* u papirnatom obliku, ali, naravno, i neke nove funkcionalnosti; nastavnici, roditelji i učenici putem računala ili pametnih telefona imaju lakši i brži pristup izostancima te rasporedu pisanih provjera znanja, u e-Dnevniku predmetni nastavnici imaju pristup samo svom predmetu, dok razrednici imaju pristup svim podacima učenika svoga razreda. Ako zbog tehničkih problema profesori ne uspiju unijeti sat ili ocjenu, to sada mogu napraviti i kod kuće putem svog računala. Jedna od poznatijih inovacija, posebno među učenicima, je takozvani *slučajni odabir* pomoću kojeg računalo nasumično izabire učenike tog razreda, tako da više neće biti zalizivanja stranica imenika.

Prema riječima profesora Ivana Benića, administratora e-Dnevnika u našoj školi, evidentiranje nastave znatno je lakše, kako razrednicima, tako i nastavnim profesorima. Prof. Benić istaknuo je: *Razrednicima je uvelike olakšana administracija razreda putem e-Dnevnika s obzirom na to da više ne moraju trošiti vrijeme na zbrajanje izostanaka ili računanja prosjeka, a pokazalo se da je e-Dnevnik olakšao rad i predmetnim nastavnicima jer jednako vremena troše na upis sata putem e-Dnevnika, ali ipak dobiju više statističkih podataka.*

E – Benić – osoba koja će riješiti svaki vaš problem!

Također, do sada većih problema s e-Dnevnikom nije bilo, a jedini problem kod uvođenja e-Dnevnika bio je pomalo strah, a pomalo

i nesnalaženje profesora u novom informatiziranom sustavu, no profesor Benić objasnio je: *Najveći problem prilikom kretanja u ovaj projekt bio je da se kolege nastavnici oslobođe straha od informatizacije sustava, no nakon što su se naviknuli na ovaj sustav, problema nije bilo. Najčešći problemi koji se sada javljaju su tehničke naravi zbog opreme pa se ponekad pojavljuju problemi s unosom podataka, ali ono što e-Dnevnik omogućava unos je nastavnih jedinica od kuće, tako da sve što profesori nisu stigli odraditi u školi, mogu odraditi kod kuće.*

Za učenike je e-Dnevnik također bio novost, koju većina smatra pozitivnom. Glavna inovacija koja se svima svidjela je da je svatko od učenika dobio svoje korisničko ime i lozinku s kojima se u bilo kojem trenutku može prijaviti u CARNetov sustav i pogledati svoje ocjene. Mnogi učenici ovaj sustav evidentiranja nastave smatraju pravednijim zbog opcije *slučajnog odabira* i činjenice da svaki predmetni profesor može vidjeti samo svoj predmet, tako da nema više ocjena temeljenih na ocjenama iz drugih predmeta.

Ono što se učenicima, možda, ne svidi toliko koliko roditeljima, činjenica je da ovaj dnevnik svakom roditelju automatski šalje informaciju o izostanku s nastave. Nema više nekontroliranog markiranja!

Kao, čini se, i u svemu ostalom, naša škola poprilično je brzo prihvatile i prilagodila se e-Dnevniku. Budući da smo toliko velika škola s toliko mnogo profesora (čak 95!), odlično se snalazimo u novom elektroničkom sustavu koji je svima olakšao ponešto vezano uz evidentiranje nastave. S obzirom na to da nam je naša nova informatizirana *plava knjiga* toliko olakšala život, ne preostaje nam ništa drugo nego ju nagraditi zasluženom čistom peticom

Gradom je prošao i u školu došao: u haljini!

Ako ste početkom mjeseca studenog mislili da ste vidjeli učenika odijevenog u haljinu pa ste onda zaključili da vam se od silnih testova i učenja počelo prividati, morate znati da vas oči nisu varale. Naime, imali ste priliku vidjeti Ivana Budora, učenika 3.a razreda, koji se tog dana odlučio na pomalo neobičnu odjevnu kombinaciju

Piše: Dora Purma, 3.d

Početak jedanaestog mjeseca, sve je puno testova, pod stresom su i učenici i profesori te su svima dani barem pomalo dosadni i monoton... Tu monotoniju odlučio je razbiti Ivan Budor te usput malo nasmijati učenike i profesore, ali i vidjeti reakcije na nekonvencionalno odjevanje. Zato je odlučio odjenuti crveno-plavu haljinu koju je kombinirao s visokim čarapama i tenisicama. Zanimalo ga je kako će ljudi reagirati na nešto tako neobično te hoće li takvo odjevanje kod većine biti prihvaćeno kao nekakva nova ideja ili će biti osuđivano. Za svaki slučaj, pročitao je i Pravilnik škole kako bi bio siguran da ne radi ništa zabranjeno. Kada smo pitali Ivana je li rekao za ovu ideju svojim roditeljima i kako su oni reagirali, rekao je kako je vlasnica haljine upravo njegova majka koja se na njegovu ideju dobro nasmijala i rekla mu kako nije normalan te da pazi da ne dobije kakvu odgojnu mjeru. No, Ivan nije riskirao s prigovorima i čudnim pogledima samo unutar zidova škole, već je htio vidjeti reakcije ljudi unutar tramvaja i na ulicama. Kaže kako su reakcije bile svakojake. Od pokojeg podsmjeha ili ružnog pogleda do toga da su se ljudi htjeli fotografirati s njime. Unutar škole nije bilo ništa drugačije. Učenici su se smijali, fotografirali Ivana te mu rekli da im se sviđa ideja i da je sve to baš dobra fora. Većina je profesora također dobro reagirala. Komentirali su kako treba promjeniti mišljenje društva i taj strogi kodeks odjevanja po kojemu muškarac ne bi trebao nositi haljine. Iako su neki mislili kako je to sve dio oklade ili nečega sličnog, Ivan nam je sa sigurnošću potvrdio kako je ideja služila čisto za dobru zabavu, kao mali osobni socijalni eksperiment te također kao mala, nevina provokacija sustava.

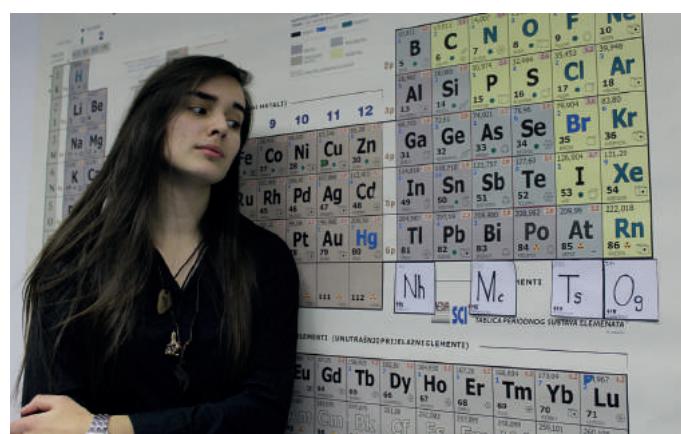
Ivan je ponosno pozirao školskim paparazzijima...

Nešto je trulo u državi Periodnog sustava elemenata

Nekoliko godina nakon otkrića, 28. studenoga 2016., službeno su imenovana četiri nova elementa; Nihonium, Moscovium, Tennesine i Oganesson

Piše: Blanka Ivanović, 3.d

Već tisućljećima razvojem civilizacije otkrivani su novi elementi, osobito nakon 18. st. te od 20. st. do danas, kad nam je razvoj znanosti i tehnologije omogućio i otkrivanje sintetičkih elemenata (elementa koji se ne mogu naći u prirodi, ali se mogu proizvesti, tj. sintetizirati u laboratoriju). Svi takvi elementi izrazito su radioaktivni i nestabilni, u toj mjeri da je teško promatrati ih ili uopće otkriti jer je vrijeme njihova raspadanja na lakše elemente kratko (i do nekoliko stotina mikrosekundi). Nihonium, atomskog broja 113, prvi je put otkriven 2003. na ruskom institutu JINR te 2004. na japanskom institutu RIKEN. IUPAC (International Union of Pure and Applied Chemistry, internacionalna organizacija koja potiče razvoj kemije te predstavlja kemičare svake nacije) te IUPAP (organizacija iste vrste za fiziku), odlučili su da otkriće pripada Japancima koji su za ime predložili *Nihonium* koji potječe od japanske riječi za *Japan* (*Nihon* – zemlja izlazećeg sunca). Oganesson, Moscovium i Tennesine otkriveni su na JINR-u zajedničkim radom tima ruskih i američkih znanstvenika. Oganesson je otkriven 2002. I tradicionalno je imenovan po velikom nuklearnom fizičaru Juriju Oganesianu s atomskim brojem 118 te je zadnji element sedme periode, time i najteži poznati element (najteži, s najvećim brojem protona, ne po gustoći). Moscovium je otkriven 2003. te je ime dobio po samom smještaju instituta JINR-a, Moskvi i ima atomski broj 115. Tennesine, atomskog broja 117, otkriven je 2010. te je ujedno i zadnji otkriveni element, a ime je dobio po saveznoj državi SAD-a, Tennessee. Tennesine je drugi najteži poznati element, iznimno radioaktivni i toksičan. Iako su odavno otkriveni, IUPAC i IUPAP tek su u prosincu 2016. službeno priznali otkriće tih četiriju elemenata jer je zbog nestabilnosti elemenata bilo teško utvrditi svojstva te položaj elemenata u PSE-u. Nakon 28. studenog 2016. službeno su priznata i imena i položaj Nihonia, Moscoviuma, Tennesinea i Oganessona te time i početak još novijeg i boljeg PSE-a. Ovime su otkriveni svi elementi sedme periode, a znanstvenici već kreću u nova moguća istraživanja promatranja i otkrivanja novih elemenata, zasad i vjerojatno za sljedećih nekoliko godina, samo teorijskih.

Još četiri elementa za naučiti...

DEBATA: IMA LI ZABAVE BEZ ALKOHOLA?

Alkohol: prijatelj zabave ili neprijatelj čovjeka?

U našoj je školi 6. travnja 2016. godine održana debata, Večernjakova Spikaonica, s temom *Usudi se oduprijeti - Ima li zabave bez alkohola?*, između dvaju timova učenika naše škole, članova debatnoga kluba

Piše: Blanka Ivanović, 3.d

Debata o alkoholu - bez alkohola

Jedna od kontroverznih, a ipak bitnih tema za raspravu sigurno je alkoholizam, opijanje mladih i alkohol općenito. Promatrajući s kemijskog i biološkog gledišta, alkohol je organska supstanca u kojoj je hidroksilna skupina OH vezana za lanac ugljikovodika s jednostrukim vezama. Česta uporaba termina *alkohol* odnosi se na etanol (C_2H_5OH), glavno sredstvo za proizvodnju mnogih tvari poput octene kiseline, kloroformra, umjetnih kaučuka, a koristi se i kao dobro otapalo te dominantni alkohol u alkoholnim pićima. Etanol mijenja moždanu aktivnost, ponašanje i svijest pojedinca te je upravo zato jedan od najstarijih rekreacijskih droga, ali i štetan, u većim količinama čak smrtonosan. Alkohol, tj. alkoholna pića, njihova dostupnost mladima te posljedice konzumiranja alkohola bile su središte debate *Usudi se oduprijeti - Ima li zabave bez alkohola?* U debati su se školskim timovima pridružile tri stručnjakinje na području zdravstva i odgoja, psihijatrica Mirjana Organ, u ime Štemparove Službe za mentalno zdravlje i prevenciju ovisnosti, Ivana Portolan Pajić, u ime Gradskega ureda za zdravstvo, Stipe Božić, bivši boksač i ambasador Spikaonice te mnogi učenici PŠVP-a koji su imali priliku sudjelovati. Debatu je organizirao Grad Zagreb u suradnji s Nastavnim zavodom za javno zdravstvo Dr. Andrija Štempar i Hrvatskim debatnim društvom, zajedno s Večernjim listom i portalom ordinacija.hr. Cilj je kampanje podizanje svijesti mladih o štetnosti konzumiranja alkohola. Debata je trajala oko sat i pol

vođena članom Hrvatskog debatnog društva te su mnogi učenici naše škole koji su bili prisutni na debati sudjelovali, kako pitanjima, tako i uvidima i stavovima o danoj temi. Objektivno gledano, samo debatno pitanje bilo je donekle pogrešno postavljeno: zabava je u potpunosti subjektivan pojam te se kao takav ne bi smjela dovoditi u pitanje (kao što kaže latinska izreka *De gustibus non est disputandum – o ukusima se ne raspravlja*) te je i pitanje *Ima li zabave bez alkohola?* nepotrebno. Naravno da ima, filozofski rečeno, ima zabave bez svega, kao što ima zabave i sa svime. Da je pitanje bilo *Trebaju li maloljetnici probati alkohol?* ili slično, debata bi zasigurno bila poštenija prema negacijskoj strani. Velik odaziv naših učenika dodatno je začinio debatu te pružio uvid u perspektivu tinejdžera čiji su stavovi o temi bili raznovrsni, od želje za zabranjenim voćem do neizbjegljivog pritiska vršnjaka. Stručnjakinje za zdravstvo i odgoj također su pridonijele svojim, doduše nepobitnim, argumentima ipak više afirmativnoj strani. Iznijele su i neke podatke kojih većina mladih nije svjesna, poput činjenice da je više od 200 mladih u dobi do 19 godina godišnje hospitalizirano zbog trovanja alkoholom. Negacijska strana tako je, unatoč odličnoj obrani i nepokolebljivosti do samoga kraja, izgubila, te iako je, ironično rečeno, ovom debatom riješeno još jedno od velikih neriješenih pitanja o životu – da, ima zabave bez alkohola, ova debata potiče na podizanje svijesti o posljedicama konzumiranja alkohola, osobito kod mladih osoba te sve većoj inertnosti društva na problem dostupnosti alkohola.

Prave vrijednosti nisu novac i moć, već osmijeh i topli pogled bližnjega

Naša se škola prije nekoliko godina odlučila priključiti akciji volontiranja. Detaljniji uvid u to kako je sve krenulo ispričala nam je voditeljica Kluba

Piše: Petra Mežnarić, 1.d

oliko je dugo Volonterski klub aktivan u našoj školi?

Volonterske aktivnosti i humanitarni rad naših učitelja i učenika prisutan je u školi već dugi niz godina. Suradnja s Volonterskim centrom Zagreb prije šest godina potaknula je osnivanje samoga Kluba u školi. Suradnja se odnosila na humanitarnu akciju upućenu beskućnicima, a nakon toga lavina se dobrih djela u školi počela kotrljati te zahvatila različita područja društvenoga života i djelovanja.

Kako je započeo rad volontera, koliko je članova bilo na početku, a koliko ih ima sada?

U početku je koordinatorica Kluba bila prof. Radetić Turk i brojao je oko 20-ak članova. Danas klub broji 40-ak članova, a koordinatorice Kluba su prof. Mirela Turk, Martina Godek i ja.

Kako se novi članovi snalaze u volontiranju?

Svaki je početak težak pa tako i samo djelovanje učenika u Klubu. Treba uvijek proći neko vrijeme, mora se osjetiti dobra vibracija da bi učenici shvatili koliko je lijepo pomagati drugima i kako se čovjek nakon toga dobro osjeća. Volonterstvo nije jednosmjerno djelovanje, već je ono istovremeno davanje i primanje. Želim reći kako pomažući drugima mi dozvoljavamo da oni uđu u naš svijet i ostave svoj trag u našim životima.

Na kojim ste volonterskim akcijama do sada sudjelovali te kako je to utjecalo na same volontere?

Do sada je Klub organizirao različite akcije. Navest će samo neke: pomoć udrugama za napuštene životinje Arka i Prava Šapa, akcija sakupljanja sredstava za siromašne obitelji, prikupljanje sredstava za poplavljena područja u Gunji, prikupljanje odjeće i obuće za sirijske izbjeglice, prikupljanje sredstava za pomoć u liječenju naših profesorica i učenica, prikupljanje pomoći za putovanje učenika na međunarodna natjecanja i još mnoge druge. Provedene su i mnoge akcije i radionice koje je organizirao Plavi telefon, zajednica Korablj, Centar za odgoj i obrazovanje u Zagorskoj i druge institucije na kojima su naši volonteri sudjelovali s izuzetnim interesom i voljom. Svaka ta suradnja i različit vid pomoći ostavili su kod učenika-volontera nezaboravnu iskustava, znanja i vještine koje su oni primjenjivali i dalje prenosili svojim vršnjacima.

Naši učenici vole pomagati

Što sve učenici mogu naučiti iz sudjelovanja u takvima akcijama?

Volonterstvo je u svijetu općeprihvaćeni dio građanskog odgoja i društva i jednako tako je priznato kao nužan dio odgoja i obrazovanja svakoga čovjeka. Volontiranjem stječemo nove vještine i znanja i samim time jačamo svoje samopouzdanje i vjeru da svatko od nas može učiniti puno za bolji, ljestvi i pravedniji svijet. Generacije dolaze i odlaze, neki učenici odmah preuzmu inicijativu, neki su pasivni i treba im više da bi se *pokrenuli*, ali jedno je sigurno: naši učenici vole pomagati i osjećati se korisnima i vrijednima.

Sviđa li se učenicima volontiranje i rad s ljudima kojima je potrebna pomoć?

Učenici većinom vole rad s djecom, beskućnicima i volontiranje u udrugama za nezbrinute životinje. Nije im teško izdvajati tjedno nekoliko sati za volontiranje i druženje s potrebitima, a nakon svakoga sata provedenog u volontiranju osjećaju se ispunjeno i zadovoljno.

Kako se bilo tko od nas može priključiti Volonterskom klubu?

Učenici se mogu prijaviti u naš Klub na više načina: direktno se javiti profesoricama koordinatoricama Kluba, stupiti s nama u kontakt preko svojih razrednika ili nas potražiti na Facebooku u grupi *Volonteri PŠVP-a*.

U današnjem svijetu tehnologije i brzog putovanja informacija naša se Facebook grupa pokazala idealnim načinom slanja obavijesti i komuniciranja. Tamo objavljujemo sve događaje, najavljujemo sastanke, stavljamo fotografije, dajemo ideje i dijelimo sve informacije relevantne za volontiranje u školi i općenito. Svaki je učenik pozvan postati dijelom našega Kluba i pomoći nam da gradimo ljestve i tolerantnije društvo bez predrasuda, granica i stereotipa.

Volonterstvo nam dokazuje da od svakoga možemo nešto naučiti i na taj način mijenjati sebe i svijet oko nas. Poklanjajući svoje vrijeme drugome, pokazujemo da prave vrijednosti nisu novac, slava i moć, već osmijeh, stisak ruke i topli pogled našeg bližnjega.

S našeg božićnog sajma

DNEVNIK VOLONTIRANJA

Volonterski rad nije plaćen jer je – neprocjenjiv!

Protekla je godina vrvjela volonterskim akcijama, što u našoj školi, što izvan nje, a volonteri Volonterskoga kluba PŠVP-a mamili su osmijehe gdje god su došli. Naš rad prepoznali su i drugi učenici pa se broj članova stalno povećavao. Altruizma i empatije nije nedostajalo, a u takvom smo duhu nastavili i u sljedećoj, 2016. godini. Izdvojili smo samo neke od hvalevrijednih akcija s poprilično dugačkoga popisa

Piše: Karolina Đenadija, 4.c

Ožujak 2016.
Nekome na vrata pokuca uskršnji zeko, a nekome volonteri PŠVP-a. Vrata na koja smo pokucali bila su upravo ona Specijalne bolnice za kronične bolesti dječje dobi Gornja Bistra. S neskrivenim entuzijazmom i toplinom na licima, dočekala su nas djeca s posebnim potrebama, njihovi liječnici i medicinsko osoblje, ali i posebni volonteri-liječnici iz talijanske udruge *Il gardino delle rose blu*. U pratinji naših volontera, koji su nosili pune ruke poklona za mališane, bio je i 2.c razred s profesoricom Vlahović-Trninić koji su pripremili i izveli prigodan igrokaz. Neizmjerno oduševljenje na licima i osmijesi od uha do uha ugrijali su nam svima srca i učinili da poželimo još jednom doći pa tako uskoro planiramo ponovni posjet.

Travanj 2016.
Dvaput godišnje već četiri godine zaredom volonteri naše škole spremno se odazivaju na poziv Centra za odgoj i obrazovanje Zagorska na sudjelovanje na kreativnoj radionici. Tako je bilo i ovoga puta. Zajedno s njihovom likovnom skupinom Dar-Mar (*Daroviti i marljivi*), uprljali smo ruke bojama, zalijepili prste ljepilom, naučili nove tehnike izrade ukrasa poput dekupaža, ali prije svega dobro se zabavili u društvu divnih učenika i profesora Centra. A kako bi ugodno postalo i korisno, sav prihod od prodaje napravljenih ukrasa utrošen je za organizaciju izleta za sve učenike Zagorske. S nestrljenjem iščekujemo novu maštovitu radionicu u prosincu!

Cijela Hrvatska volontira!

Svibanj 2016.
Kao što su naši volonteri dobro poznati u Zagorskoj, tako smo vrlo česti gosti i na tradicionalnom *Arkinom sajmu* u župi bl.

Augustina Kažotića. Na Arkinom *buvljaku* zaista se može naći svašta – od prekrasne rabljene, no izvrsno očuvane odjeće i obuće, preko igračaka i starih knjiga pa sve do pjesme, kolača, osvježavajućih pića, ugodnog druženja i prijatelja. Želite li pomoći pri sortiranju doniranih svari ili samo razgledati i kupiti pokoju sitnicu, dobrodošli ste svi, i to uvijek!

Hrvatska mreža volonterskih centara od 2011. godine organizira manifestaciju naziva *Hrvatska volontira* kojoj je cilj potaknuti, mobilizirati i uključiti što veći broj volontera, volonterskih organizatora, institucija, tvrtki, ali i građana na nacionalnoj razini u poticanje volonterstva. Održavala se od 18. do 23. svibnja, a u tih šest dana naši su učenici toj manifestaciji doprinijeli održavanjem predavanja i radionica u *Osnovnoj školi Rapska*, učenicima petih i sedmih razreda. U suradnji s pedagogom i profesorima OŠ *Rapske*, nizom interaktivnih zadatka i priča, uspješno smo ih poučili o volonterstvu te njegovim prednostima i ljetopatama.

Lipanj 2016.

Kako smo se proteklih mjeseci bavili isključivo mlađom i populacijom srednjih godina, nismo željeli da ona starija ostane zakinuta pa smo se tako uputili u Dom za starije i nemoćne Park. To je dom koji ruši sve naše klasične predrasude i stereotipe o *staračkim domovima*. Ovaj dom niječe upravo taj pridjev *starački*; smatra ga osobito pogrdnim i krivim jer u njemu nema osobe koja je duhom starija od 35! Tako nam bar tvrde njegovi izrazito dragi i karizmatični članovi koji svoje vrijeme ondje kvalitetno provode u druženjima, gorljivim razgovorima o uvijek aktualnoj politici, na plesnjacima gdje još uvijek ima zaljubljenih ili pak likovnim radionicama gdje kreativnosti nikada ne nedostaje. Uz šalicu razgovora i pokolu partiju *Bele, Čovječe, ne ljuti se* i drugih društvenih igara, pravili smo im društvo, zbliži se s njima i dokazali

Naši nesobični volonteri

da su godine uistinu samo nevažan broj.

Listopad 2016.

Nakon vrućeg ljeta, mora i plaže, dugog odmora i mnogo individualnih volontiranja, vratili smo se u još većem broju u naš Volonterskih klub. Ima li bolje načina od započinjanja nove školske godine plesom? Nismo ni mislili! Zato smo već tko zna koju godinu zaredom organizirali školski ples, ponovno s humanitarnom notom. Sav prihod od ulaznica i od prodaje kolača otišao je za potrebe Kuće ljubavi – Savica Šanci, za djecu i samohrane majke, koje naš klub svake godine posjećuje.

Listopad je bio mjesec još jedne velike manifestacije koja se prošle godine prvi put održala u Hrvatskoj. Riječ je o međunarodnom volonterskom projektu *72 sata bez kompromisa* koji se održavao od 15. do 18. listopada u naša tri najveća grada – Zagrebu, Rijeci i Splitu. To je projekt koji se već desetak godina uspješno provodi diljem Europe, a cilj mu je animirati srednjoškolce, studente i mladež na promicanje solidarnosti, zajedništva i volonterstva u konkretnim akcijama u koje beskompromisno stavljaju sebe, svoje vrijeme, znanje i sposobnosti na raspolaganje onima koji su najzakinutiji, vrlo potrebiti i na marginama društva. S ponosom možemo reći kako su i naši volonteri prošle godine sudjelovali u ovom prestižnom projektu. Dvije skupine sudjelovale su u dvije različite akcije – prva je uložila svoje vrijeme u druženje s djecom s poteškoćama u razvoju iz udruge Sunce na bazenu Utrine, dok je druga skupina pomogla osnovnoškolcima iz OŠ Antuna Branka Šimića održati natjecanje u nizu sportskih igara na otvorenom. Nadamo se da će se manifestacija održati i iduće godine kako bismo se pridružili i sudjelovali u još većem broju.

Mladi volonteri za inkluzivni Zagreb

Studeni 2016.

Zadnjih godinu dana bili smo svjedoci tužnih sloboda i strašnih postupanja s izbjeglicama iz Sirije. Milijuni ljudi u bijegu pred ratom, obitelji razdvojene putem, prijatelji koji se više nikada nisu susreli, samohrane majke i očevi... Stanje je doseglo kulminaciju. Nitko nije ostao ravnodušan. Zima je kucala na vrata i zato smo na razini škole odlučili organizirati akciju *Are you syrious?* u prikupljanju tople odjeće, nepropusne obuće i svih ostalih potrepština. U suradnji s Caritasom, prošle smo godine na taj način bar malo doprinijeli popravljanju ove strašne situacije.

Velika je stvar što smo ove godine potpisali ugovor s *Volonterskim centrom Zagreb* te postali partneri u projektu *Mladi volonteri za inkluzivni Zagreb*. Neki od ciljeva projekta su:

- najmanje 3 srednje škole u Gradu Zagrebu pokrenule i/ili poboljšale rad školskog volonterskog kluba,
- najmanje 100 mlađih ljudi uključeno u dugoročno volontiranje u klubu te steklo potvrde o kompetencijama stečenim volontiranjem,
- najmanje 10 neprofitnih organizacija aktivnih u području socijalne zaštite unaprijedilo svoje volonterske programe te posebno izgradilo organizacijske kapacitete za praćenje volontera u procesu učenja i stjecanja kompetencija,
- priče volontera, škola i neprofitnih organizacija promovirane u medijima, posebno tijekom manifestacije *Hrvatska volontira* te obilježavanja *Međunarodnog dana volontera* 5. prosinca.

Prosinac 2016.

Božić i božićno vrijeme razdoblje je u godini kada je stopa solidarnosti, empatije, zajedništva i općeljudskih vrijednosti na samome vrhuncu. Tako je bilo i u našoj školi, a vrhunac se osjetio na velikoj božićnoj priredbi. Pet velikih hrpa poklona, popraćene prigodnim sadržajem plesnih, glazbenih i dramskih točaka, dočekale su četiri potrebite obitelji koje su nam došle u goste. Tijekom cijelog mjeseca, određeni razredni odjeli sakupljali su odjeću, obuću, stvari i novac za određenu obitelj. Svi su radili zajedno, što je na kraju rezultiralo divnim ishodom. Božićna akcija Prirodoslovne škole Vladimira Preloga čak je osvojila i titulu Naj-akcije Središnjeg koordinacijskog odbora akcije *Gradovi i općine – prijatelji djece*. No, osim u licima obitelji zapravo su bili mnogo veća nagrada.

INTERVJU S PROFESORICOM VALENTINOM KUKAS

Ovaj je poziv bio idealan!

Profesorica Valentina Kukas još nedavno je i sama sjedila u našim klupama. Škola joj je toliko prerasla srcu da je odlučila vidjeti kako je to biti u onoj drugoj ulozi, ulozi profesora te od prošle godine u PŠVP-u predaje kemiju s vježbama

Piše: Petra Suman, 1.d

Koliko se Prirodoslovna škola Vladimira Preloga promijenila otkad ste Vi bili u našim klupama?

Kada sam počela ovu školu zvala se KGTS (Kemijska i geološka tehnička škola), a do danas se jako promijenila zahvaljujući rukovodstvu dugogodišnjega ravnatelja, stručne službe i nastavnika.

Je li promjena bila dobra ili loša?

Promjena je u više pogleda vrlo pozitivna – disciplina, ponuda izbornih i fakultativnih predmeta, opremljenost škole...

Volite li rad s djecom?

Rad s djecom me ispunjava, stoga naravno da da.

Kako ste se odlučili biti profesorica kemije?

S obzirom na to da jako volim djecu, kemiju i osjećaj zadovoljstva kada nekoga nešto naučim, taj je poziv bio idealan.

Koliko dugo radite u ovoj školi?

U ovoj školi radim nešto više od godinu dana. Međutim, kao nastavnica radim oko devet godina.

Kako Vam je raditi ovdje?

Ugodno i motivirajuće. Učenici i kolege s kojima radim su divni.

Ove ste godine dobili nove prvašice. Kako su Vam se svidjeli?

Uvijek se radujem prvašicima jer su zabavni i iskreni.

Čuli smo da Vam je dodijeljena uloga u jednom novom projektu. Možete li reći nešto o njemu?

Projekt se temelji na radu s nadarenim učenicima. U našoj školi takvih učenika ima puno, stoga tim nastavnika planira izraditi zanimljiv projekt u kojem bi učenici razvijali svoje vještine i znanja iz prirodoslovja.

Što mislite o vježbama iz kemije i činjenici da je ovo jedna od rijetkih škola koje ih imaju?

Iz vlastitoga iskustva znam da je učenje pokusima učenje s razumijevanjem u kojem se razvijaju vještine logičkog zaključivanja. Takvo je učenje neprocjenjivo!

Čarobna kemija

INTERVJU S PROF. JUROM ŠUTALOM

Imaginarni broj – broj učenika koji vole matematiku!

Od ove jeseni ponovno imamo novoga profesora matematike. Moramo primijetiti, aktiv matematike prednjači po broju mlađih (muških) profesora pa je i zbog toga zanimljivo vidjeti jesu li svi isti ili...ih ipak ponešto razlikuje. Možda vam ovaj intervju pomogne u tome

Piše: Tena Zenko Milović, 1.e

Jedan nadasve ozbiljan matematičar

Dragi profesore, jeste li predavali u kojoj drugoj školi ili Vam je ovo prva?

Prije nego što sam se zaposlio kao nastavnik matematike i informatike u Prirodoslovnoj školi Vladimira Preloga, predavao sam samo u sklopu prakse u osnovnoj školi Vrbani te u XV. gimnaziji.

Jeste li odvukao željeli biti profesor matematike?

Kada sam upisivao fakultet, nije mi ni na kraj pameti bilo da bih ikada mogao biti profesor pa sam iz tog razloga upisao smjer inženjera matematike.

Tijekom studiranja, pružila mi se mogućnost pohađanja i pedagoških (profesorskih) predmeta te sam, slušanjem tih predmeta (i, naravno, davanjem instrukcija školarcima) uvidio da želim predavati matematiku i informatiku, odnosno da se vidim u tom poslu.

Je li Vam matematika ikada zadavala problema?

Uh! Naravno da je!

U osnovnoj i srednjoj školi ne toliko koliko poslije na fakultetu jer za vrijeme osnovne i srednje škole, većinom se u matematici radi s konkretnim brojevima i formulama, dok na fakultetu krene puno teorije i puno teksta... a ja nikad nisam bio na *ti* s tekstom, radije sam se bacao u koštač s brojevima!

Imate li najdraži imaginarni broj?

To je broj učenika koji iskreno vole matematiku!

Što mislite, koja je najbolja kvaliteta koju učitelj može imati?

Tijekom vlastitoga školovanja, imao sam priliku upoznati kako puno različitih učitelja. Jedna osobina mi se uvijek isticala kod njih (u pozitivnom ili negativnom smislu), a to je jesu li ti moji profesori, sve te osobe koje me podučavaju – dobar čovjek.

Možda se to čini preopširno, no za mene biti čovjek znači uvažavati druge, biti uvijek spremjan pomoći i odnositi se odgovorno prema svome poslu.

To, naravno, uključuje i biti stručan u poslu koji obavlja.

Koju dobnu skupinu biste najradije poučavali?

Imao sam priliku predavati učenicima od petog razreda osnovne škole pa sve do fakulteta i potpuno mi je svejedno kojoj dobnoj skupini predajem, sa svima mi je zabavno!

Koju ste srednju školu završili?

Završio sam V. gimnaziju u Zagrebu.

Razlikuje li se ta škola od Preloga? Koja Vam je škola draža?

Obećajemo, nikome nećemo otkriti Vašu tajnu!

Jako teško pitanje!

V. gimnazija jako se razlikuje od Preloga, drugačiji je tip učenika (više je štrebera u Petoj :P). Što se tiče opremljenosti škole, rekao bih da je Prelog puuuuuuno bolje opremljen od V. gimnazije, a da ne govorimo o sportskoj dvorani!

Kao učenik, ne bih mijenjao V. gimnaziju ni za koju drugu školu, ne zbog profesora ili same škole, nego zbog prijatelja koje sam stekao u toj školi tijekom školovanja.

S druge strane, kao nastavnik moram reći da mi je jako draga da sam dio Preloga jer je atmosfera u zbornici odlična, kolege su uvijek spremni pomoći, a s učenicima mi je super raditi!

Što radite u svoje slobodno vrijeme? Rješavaju li profesori matematike, kako svi od nas ponekad mislimo, gomile matematičkih zadataka kada god stignu?

Izvan nastave i dok se ne pripremam za nastavu imam u biti jako malo doticaja s matematikom. Svoje slobodno vrijeme pokušavam iskoristiti na način da se, između ostalog, i odmorim od matematike, što znači: ne, ne rješavam gomile matematičkih zadataka!

U slobodno vrijeme sviram gitaru, igram igre na računalu, pratim američki nogomet, gledam filmove i serije, bavim se svojim kućnim ljubimcima, družim s prijateljima...

Ovo pitamo sve profesore matematike: Jeste li voljeli čitati lektiru? Koje Vam je bilo najdraže, a koje najnedraže književno djelo?

Moram biti iskren i reći: da, volio sam čitati lektiru. Nekako sam od malih nogu navikao čitati knjige pa mi nije teško palo čitati i lektiru.

Najdraže djelo (iz lektire) mi je bilo *Zločin i kazna* F.M. Dostoevskog. Općenito volim ruske pisce koji su pisali tako mračnim stilom te one čije su priče tmurne i depresivne.

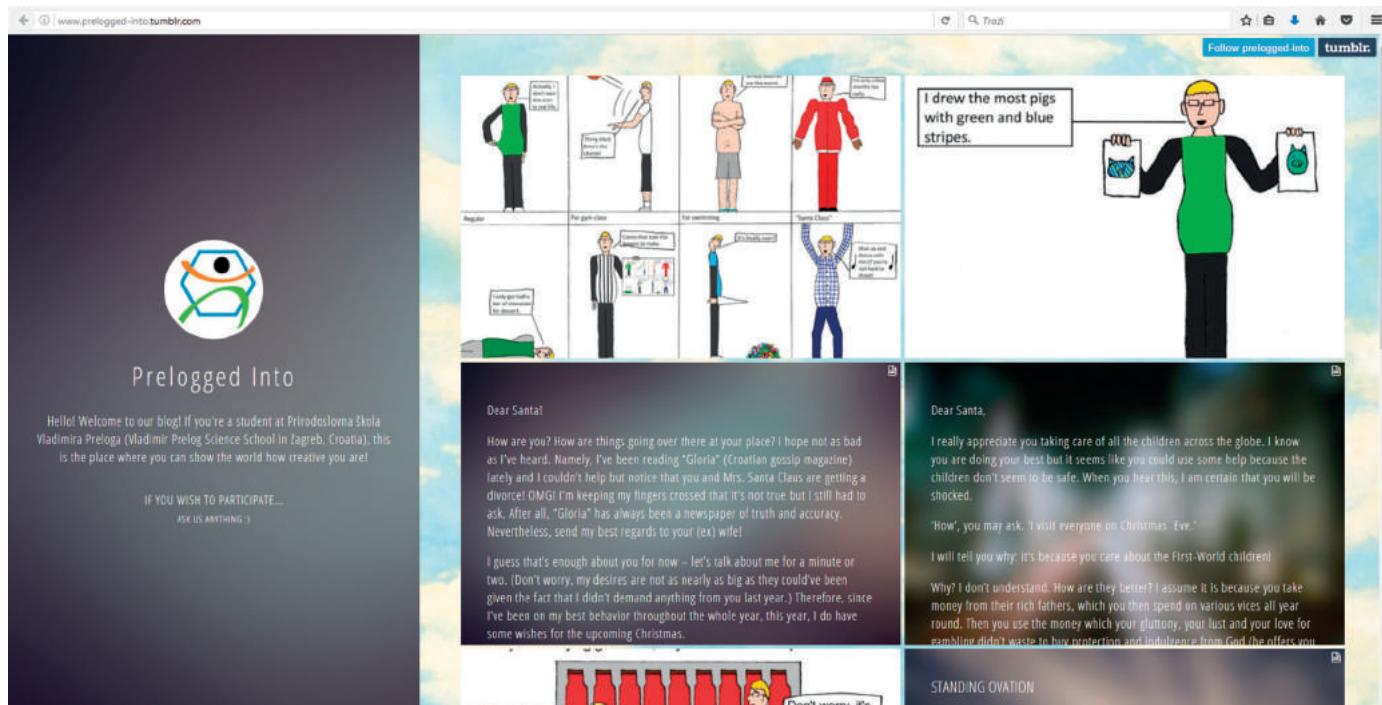
S druge strane, možda najteža za čitati bila mi je novela Miroslava Krleže Baraka Pet Be (jednostavno mi ne pašu rečenice koje su duge po pola stranice) i mislim da je to jedina lektira koju do dan-danas nisam shvatio ni u cijelosti pročitao.

...ili ozbiljan samo kada treba biti?

The Pongrac Army

Piše: Alan Žabčić, 2.c

*Uvreda svim suvremenim umjetnicima i piscima
(koji su plaćeni za svoj rad)*

Mnogima će ideja spajanja umjetnosti, po nekima smisla života, i najveće Preloške zvijeri – Svelmoćne prof. Pongrac zvučati nevjerojatno, čak apsurdno, ali već neko vrijeme se u rubnim sektorima interneta nalazi utočište za mlade, ambiciozne umjetnike i one dovučene tamо bez prava na izbor. S konzistentnim priljevom uradaka i članovima koji nikad ne spavaju, *Prelogged Into* donedavno bijaše internetska stranica povezana s PŠVP-om. Radovi variraju od prizora iz sumnjivih dijelova Zagreba i okolice do slika i stripova koji zaslužuju cijeli članak samo za sebe, ali riječima ih se ne može prikladno nahvaliti. I nemate valjanih izgovora da ih ne pogledate jer su neki od njih doslovno kraj ovoga teksta.

Ova neprofitna organizacija već godinama uspješno posluje zahvaljujući čeličnoj volji učenika i humanim metodama prof. Pongrac, a dolaskom prve generacije dvojezičnoga razreda (obilježenog dvojezičnim člankom), sile Prelogovog umjetničkog odjela doseći će neviđenu moć (*ako ih netko uspije uvjeriti da se prikluje*).

Novi članovi uvijek su dobrodošli, ako se mogu suočiti sa svojim strahovima i samostalno se obratiti prof. Pongrac.

To many, the idea of combining art, which many consider the meaning of life, and the greatest Prelogian beast – the Almighty Ms Pongrac – will sound impossible, perhaps even absurd, but for quite some time now, in the far reaches of the Internet there lies a safe haven for young ambitious artists and those that have dragged themselves over there against their will. With a ‘consistent’ influx of works of art and members that never sleep, *Prelogged_Into* has been the most active PŠVP-related website for quite some time. The posts vary from images of the shady parts of Zagreb and its general vicinity to paintings and comics that deserve their own article but words can’t truly do them justice. And you haven’t got an excuse this time because they’re literally next to this text.

This non-profit organization has been successfully functioning thanks to the iron will of students and the truly humane methods of Ms Pongrac, and with the arrival of the very first generation of the bilingual class (commemorated with a bilingual article), the forces of Prelog’s art department will rise to unseen power (*as long as someone can actually convince them to come to the dark side*). Let’s hope some will even have the guts to join our noble cause.

New members are always welcome, provided that they can face their fears and address Ms Pongrac themselves.

**Da biste stekli uvid u to koliko je na našem blogu veselo, i da bismo vas zainteresirali
da se i sami odvažite objaviti nešto, odabrali smo nekoliko najupečatljivijih uradaka.
Vjerujemo da ćete uživati i, pa zašto ne, usavršiti svoje znanje engleskoga jezika!**

Jednom kada ga posjetite, nećete se moći skinuti s njega!

www.prelogged-into.tumblr.com

Dear Santa,

I really appreciate you taking care of all the children across the globe. I know you are doing your best but it looks like you could use some help because the children don't seem to be safe. When you hear this, I am certain that you will be shocked.

'How', you may ask. 'I visit everyone on Christmas Eve.'

I will tell you why: it's because you care about the First-World children!

Why? I don't understand. How are they better? I assume it is because you take money from their rich fathers, which you then spend on various vices all year round. Then you use the money which your gluttony, your lust and your love for gambling didn't waste to buy protection and indulgence from God (he offers you a friendly discount because you have a mutual friend, the Satan), who is glad to help his fellow billionaires and their families.

Then you hop into your red pick-up truck, crank your supercharged Cadillac V9 Reindeer engine a few times with your whip, and you are ready to fly off like a Predator drone from an aircraft carrier in the Persian Gulf, ready to kill a hundred 'dirty' Pakistanis shopping at a town bazaar.

You manage to give away God's merchandise you just bought to all the children you care about in just one night and then you return to your grotto on the North Pole (or as the Fins claim, Lapland, but I doubt one would want you to live in their country if they knew who you really are).

But what is with the children you don't care about? Why don't they deserve your attention? Is it because they are black? It is because they are Muslim? Is it because they worship gods with many hands and eat curry? Or because they manufacture your shoes and suits so they are not worthy of you? Because they write in Cyrillic, because they look a bit tanned and have twenty-five names on average and one of them is always Pedro or Gonzalez? Answer me, Santa!

Also, I would like to return your last year's presents: the suicide bombings and the failed Turkish coup is not what I wished for! But, unfortunately, you won't accept them back; your bourgeoisie doesn't take used things that you sold back!

I know you are not used to receiving letters like this one. I sincerely apologize.

Children usually write about what they want for Christmas. Well, I will comply with the tradition.

This Christmas, I want you to remove all evil, Islamism, terrorism, Nazism, fascism, homophobia, religion, the Holy See, and al-Baghdadi alike, the Sharifs of Mecca and the archbishops as well, so all the children can live in peace and love.

If this is too much for you, you hypocrite, then at least try to get them one decent meal every few days so they don't starve completely.
With love,

Salty

WHY YOU SHOULDN'T BE AFRAID OF DEATH

Once upon a time, the atoms which make up everything, including our bodies, were formed in the stars. Most of those stars are dead now but they left us the most important legacy – atoms. Atoms are small particles which make up everything, from the chair you're sitting on, to the nails on your left hand, your funny nose you so desperately dislike. Those atoms, of course, form more complex structures which make us breathe, and run, and sleep, and read, and cry. They make up our life. Sadly, our atoms, at one point, become too tired of us and they want to escape. We may get sick, or get hit by a bus, or we may one day just not wake up. When they decide to leave us, there is no coming back. We die.

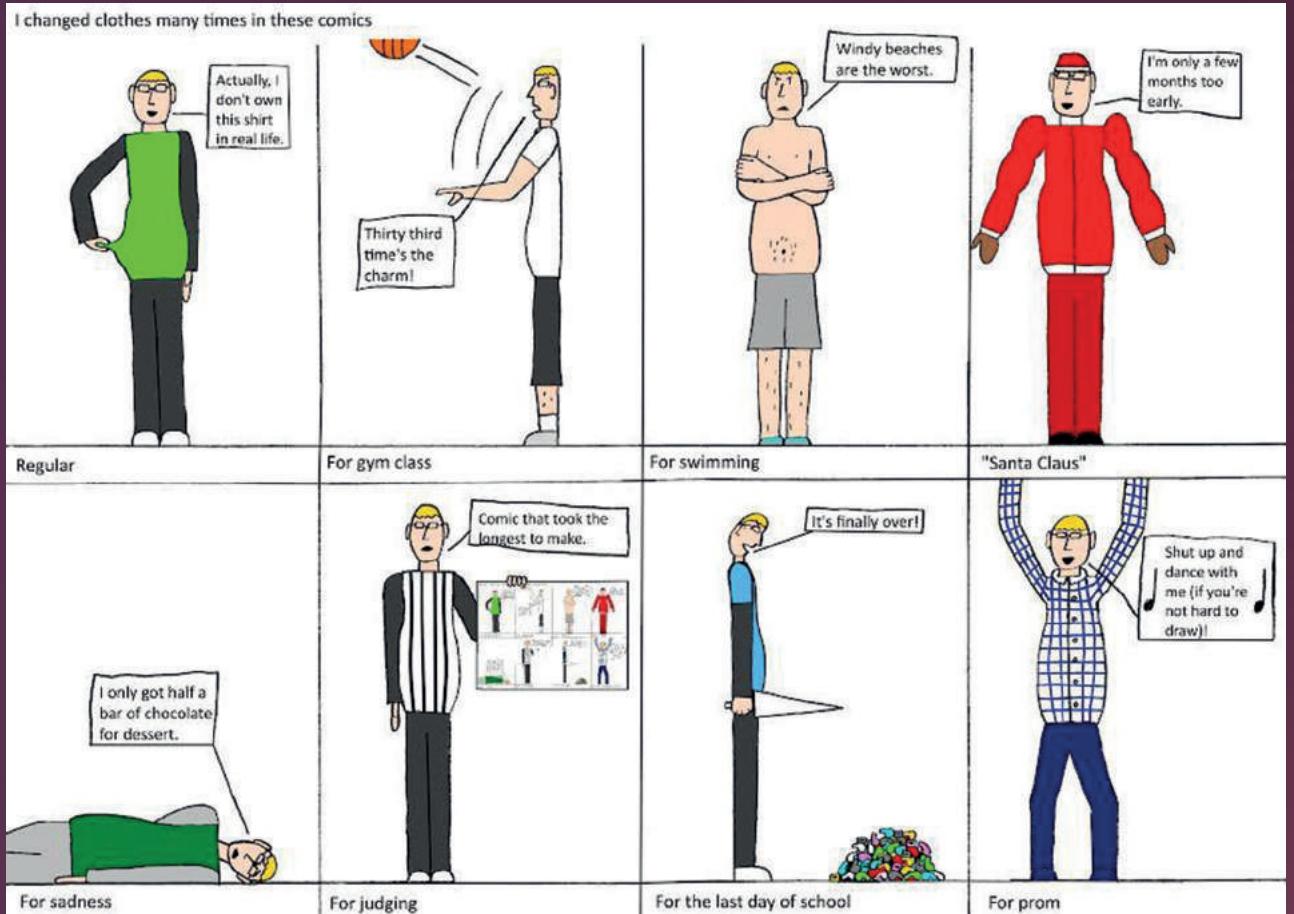
As our lifeless body decomposes and our loved ones nostalgically remember the way we used to brush our teeth in the morning, our atoms are slowly leaving us. They, however, do not die with us; they continue to serve their purpose – forming everything in the universe. Therefore, the atoms which are now in your right ear may one day form a frog, those in your left eye may one day form a cloud, those in your hair may one day form the DNA of a future Nobel prize winner. So, essentially, you will never die. You will live forever in sunsets, and stars, and humans, and dogs, and someone's lunch.

The first law of thermodynamics says that no energy in the universe ever gets created and none is destroyed. All your energy, every word you have ever said, every heartbeat, every wave of every particle which was a part of you will remain forever in this world. Death is the end of your life but it is not the end of your existence.

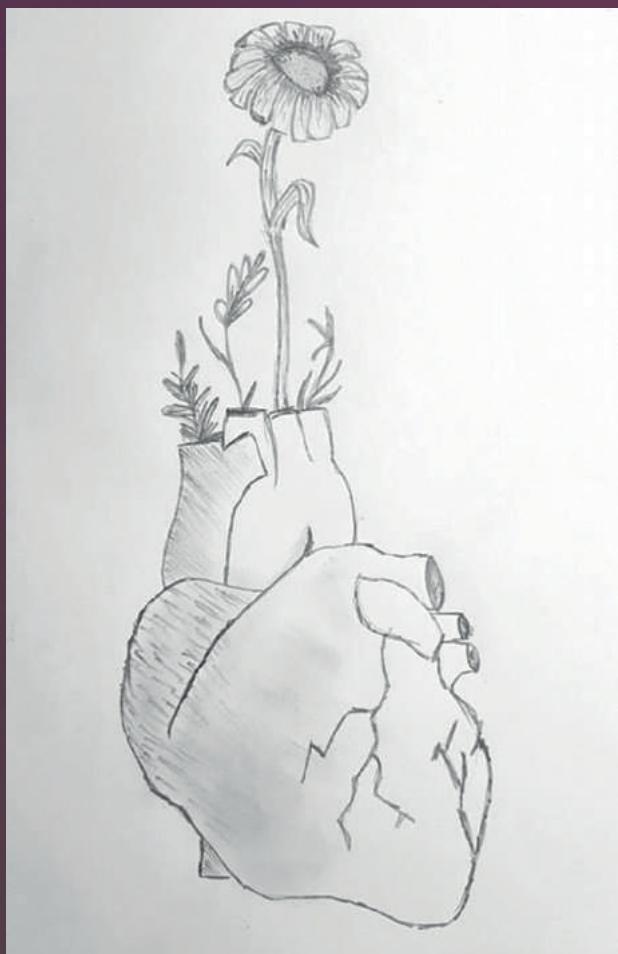
Now remember all your loved ones who have died, be sad, but don't be desperate. They will cease to exist forever, just like all of us will. Remember how they used to smile or how their eyes used to light up when they talked about the things they had loved. Remember the way they ran their fingers through their hair or how they ran to catch the tram. Every time you saw them, all the photons which bounced from their face were gathered in your eyes. Those photons created within you constellations of neurons whose energy will go on forever.

Remember your loved ones and smile, knowing that their energy still surrounds you, knowing that one day your atoms may form something beautiful together with their atoms. Yes, the end of life is tragic and inevitable but death... Perhaps it really isn't that sad.

by iris_was_here :)

by The Bright Side

by The Redhead

by Glasgow Project

Obrazovanje ispred politike

Kada su prošle godine predstavljeni planovi za provođenje kurikularne reforme i novosti koje će u hrvatski obrazovni sustav ona donijeti, pomislila sam da su predobri da bi bili istiniti. Cilj koji se njome pokušava ostvariti je, kako se navodi u *Okviru nacionalnoga kurikuluma*, sustav u kojem bi se učenicima pružilo puno smislenije i, samim time, korisnije obrazovanje, koje bi bilo primjenjivo u svakodnevnom suvremenom životu. Hrvatska u kojoj se nešto mijenja, i to na bolje – je li to uopće moguće?

Piše: Marta Paladin, 2.c

Na priče o reformi sam na početku gledala s velikom sumnjom. Nažalost, život u našoj zemlji naučio me je kako se dobre ideje i sposobni ljudi rijetko kada uspijevaju izboriti da njihove zamisli postanu stvarnost. Ali onda sam shvatila da sam u krivu. Doneseni su datumi i rokovi eksperimentalnog uvođenja kurikuluma, izrađeni su prijedlozi za 29 predmeta pa sam pomislila: ipak se kreće! Bila sam ljubomorna na buduće generacije školaraca, ali i sretna zbog njih. Koliko sam puta, slušajući o sustavima obrazovanja drugih zemalja, maštala o tome da pohađam te škole iz snova, a sada će i naše školstvo biti korak do njih! No, zajedno s promjenama, počeli su komentari koje su upućivali *Ništanevalajasamnajpametnijinasvjetu* pojedinci koji vjerovatno više nisu ni sigurni protiv čega se danas bune. Počela su formiranja

oporbe reformi, politička prepucavanja i sve što dolazi s time u paketu, što je na kraju i obilježilo 2016. godinu. U Hrvatskoj, očito, ne možemo prepoznati što je doista važno.

Podmetanje noge

Uvodi se zdravstveni i građanski odgoj: katastrofa! Pa ne želimo valjda da djeca znaju da ih na svijet nije donijela roda i da će se oni sami jednoga dana morati brinuti o tome? Predstavljen je prijedlog novoga popisa lektire. Naravno, ljudi koji vjerovatno nisu pročitali dobar dio knjiga o kojima su govorili kako je sramota što su izbačene, prvi su krenuli s kritikama. Informatiku, potpuno ukorijenjenu u svijet koji nas okružuje, učenici će moći upoznati već u prvom razredu osnovne škole. Slažem se, čemu računalo ako postoje glinene ploče? Ono što mi najviše smeta je to što ne možemo podržati ikoga, već stalno imamo potrebu podmetati drugima nogu i učiniti njihov put do svima korisnoga cilja što težim. Ako netko radi nešto krivo, zar ne bi čovjekova prirodna reakcija trebala biti pružanje savjeta? Problem sa savjetovanjem je taj što dovodi do napretka. Jedna od reformi koja je mene oduševila jest ta da učenici općih gimnazija, koji sve četiri godine školovanja moraju slušati više od petnaest predmeta (od kojih ih u projektu najvjerojatnije zanimaju dva ili tri), imaju mogućnost da u zadnja dva razreda izaberu modul u kojem će neke od njih slušati pojačano. Ali, naravno, ni to nije valjalo. Bivša predsjednica saborskog Odbora za obrazovanje, Gordana Rusak, izjavila je kako bi to značilo da ćemo za deset ili petnaest godina imati inflaciju sociologa, psihologa, humanista, a deficit ljudi s tehničkim zanimanjima. Tko će uzimati teže predmete, ako mogu lakše. Ne znam je li gospođa Rusak pogledala previše epizoda Teorije velikoga praska da tako olako izjavljuje da su društvene znanosti lakše od prirodoslovnih? Da, stalno govorimo o nedostatku stručnjaka za STEM područja. Nedostatku liječnika. Nedostatku poduzetnika i tvornica. No, ne možemo ekonomske probleme države rješavati na način da svakome već u vrtiću odredimo kojim će se zanimanjem jednoga dana baviti.

Stado ovaca

Ali zašto se uopće svim tim problemima čudimo ako je jasno da oni započinju samim obrazovanjem? Zbog lošega načina na koji se svi, a osobito prirodoslovni predmeti, predstavljaju učenicima još u osnovnoj školi, gradivo im izgleda nesavladivo i tako se u početku javlja loš stav prema njima. Mogu primijetiti kako se srednjoškolci cijelo vrijeme pokušavaju etiketirati kao stado ovaca koje ne zna razmišljati svojom glavom, što je pokazala i gore navedena izjava. Ali uz obrazovni sustav u kojem ne moramo znati ništa više od teksta iz udžbenika, od početka do kraja, i tako za svaki od desetak predmeta koje slušamo, nije li licemjerno govoriti o nama na taj način? Zašto stalno pokušavamo stvoriti male robote koji ne trebaju razmišljati, biti svjesni sebe i svojih mogućnosti, a s druge ih strane kritizirati? Jedna od ključnih promjena koju donosi kurikularna reforma jest

Jesmo li društvo znanja ili...?

SA ŠKOLSKOGA PROZORA

Alfrede Hitchckoku – nisi bio u pravu!

Raspršenje nastaje kada se elektromagnetski val sudari s česticama u atmosferi. Ako su te čestice manje od valne duljine vala, tada se radi o Rayleighovom raspršenju. Ono uzrokuje plavu nijansu neba tijekom dana, i crvenu boju Sunca kod njegova zalaska. Dobilo je naziv prema engleskom fizičaru, Johnu Rayleighu, koji je objasnio tu pojavu

Piše: Dorotea Lukić, 2.d

Ali, kada bismo razmišljali o dužini elektromagnetskoga vala, ne bismo mogli uživati u onome što on uzrokuje! Iako smo učenici prirodoslovne škole, ponekad si dopustimo biti umjetničke duše. U petak, 2. prosinca 2016., nekoliko minuta prije zvona koje je označilo početak velikoga odmora, na nebū se oslikao prekrasan prizor koji su mnogi od nas odlučili fotografirati. Naime, na izmaku snaga, kada svi već gube koncentraciju od gladi, odlučili smo usmjeriti i to malo preostale u puno bolju svrhu – gledanje kroz prozor. Sva sreća što smo virnuli i primijetili ovaj izvanredan prizor na nebu iznad nas. Prekrasne, razlivene boje zalaska sunca obojile su tragove aviona. Prizor je bio zadržljivo – nismo mogli prestati fotografirati! Ukrzo su društvene mreže, pa i naš školski Facebook, preplavile fotografije s istim motivima.

Prelog i zalasci sunca jednostavno idu ruku pod ruku jer takvih je prekrasnih prizora kraj naše škole mnogo, a učenicima su omiljen motiv kada je riječ o fotografskoj kreativnosti.

Slavni režiser, Alfred Hitchcock, promatrajući zalazak sunca s prozora sobe 204 tadašnjeg *Hotela Zagreb*, zapisao je sljedeće: *Zalazak Sunca u Zadru najljepši je na svijetu i neusporedivo je ljepši od onog u Key Westu na Floridi*. Eh, Alfrede, nisi video ovaj kraj naše škole ;)?!

Pogled na nebo - neprocjenjiv!

razvijanje kritičkog mišljenja kod djece, ali očito ćemo ostati na strebanju i recitiranju gradiva. Znate, to je puno jednostavnije. Zar pokušavamo izbjegći ljudi poput današnjih političara, koji će se buniti svakoj zamisli koja bi mogla pomoći državi? Slažem se da ljudi koji razmišljaju vlastitom glavu samo kako bi ostvarili vlastitu korist nisu najpotrebniji društvu. No opet, što ako se takve zamisli kasnije neće ni pojavljivati? Zar zbilja mislimo da je bolje odgajati ljudi koji će samo kimati glavom na sve što im se kaže? Isto kao što su morali kimati glavom dvanaest godina provedenih u školskim klupama. Ako mislite da nismo sposobni donijeti odluku koje ćemo predmete slušati sa 17 godina, zašto mislite da možemo izabrati zanimanje s 15? Mi nemamo pravu mogućnost i slobodu izbora ni u jednom dijelu našega obrazovanja, osim onda kada treba izabrati koju ćemo srednju školu i fakultet upisati, ali i o tom bi se kvaziizboru dalo raspravlјati. Kako očekivati da ćemo napraviti dobar izbor kada nismo imali priliku birati ikada prije?

Čvrst temelj

Bivša ministrica rada i mirovinskog sustava izjavila je da je *problem što se jako veliki broj upisuje u gimnazije, i da na kraju ta količina visoko obrazovanih ljudi ni u Hrvatskoj niti igdje u svijetu nije potrebna*. Istina je da je visoko obrazovanje danas lakše nego prije steciti zbog većeg broja fakulteta u zemlji. Također, veći je broj radnih mjesta otvoren onima sa srednjim stupnjem obrazovanja. Nažalost, bez osnovne industrije koja bi pokrenula zapošljavanje, postoji velik broj ljudi koji ipak ne uspijeva pronaći radno mjesto jer njihova zanimanja nisu kompatibilna s onima koja se traže. Prema podacima iz 2015., na tržištu rada 34% poslodavaca tražilo je osobe s visokom stručnom spremom, a nju je posjedovalo 17% tražitelja posla. Dakle, ne bih rekla da problem leži u učenicima koji upisuju gimnazije i potom fakultete, problem je u sveukupnoj podcijenjenosti i zastarjelosti strukovnog obrazovanja. I opet se vraćamo na to da ono treba promjeni. Kurikularnom reformom strukovno obrazovanje trebalo bi se promijeniti dijeljenjem školovanja u dva ciklusa, od kojih bi se drugi temeljio isključivo na radu. Na taj bi način učenici bili prilagođeniji fleksibilnosti tržišta rada i gospodarskim potrebama. Probleme koje imamo u državi i lošu ekonomsku situaciju očigledno neće riješiti oni koji sada sjede na vlasti, već ćemo to rješavati upravo mi, koji sada moramo trpjeti besmislena prepucavanja s kojima nitko nije na dobitku. Obrazovanje je temelj društva, a sigurno želimo da on bude siguran i čvrst jer bez njega ne možemo dalje. Ono je svima prioritet, djeca i njihova prava svima su na prvome mjestu, ali na kraju je jasno kako će druge stvari uvijek biti važnije od toga. Tako je ekspernta radna skupina kurikularne reforme, na čelu s Borisom Jokićem, podnijela zahtjev za razrješenje dužnosti. *Grđani uvijek moraju biti ispred politike*, izjavio je Jokić. No, kada će se politika maknuti s puta dobrim idejama i važnim ciljevima? Nadam se da kurikularnoj reformi nije kraj i da će obrazovanje doista postati prioritet našega društva. Također se nadam da će oni koji ga već danas mogu mijenjati prestati čekati i u svojoj okolini započeti stvaranje boljega školstva.

Zadnji krik tehnologije u 2.d!

Piše: Matija Mrvčić, 2.d

Upetak, 2. prosinca 2016., učenici Roko Levar i Miran Grgić pojavili su se u školi s novim mobitelima. Mobiteli su izazvali oduševljenje i smijeh. Roko je svoj stari mobitel potopio pa su ga roditelji nagradili „modernim čudom tehnologije“. Miranov novi mobitel razveselio je najviše njegove kolege iz razreda koji se raduju budućim slikama zadaće iz matematike u visokoj rezoluciji. Samo nismo sigurni hoće li Roko uspjeti na svoj instalirati Wapp da ih preuzme.

MULTIKULTURALNA ŠKOLA

Različitosti obogaćuju i stvaraju toleranciju

Svijet je velik. U njemu se nalaze velike i male države, puno kultura, puno različitih tradicija, puno različitih naroda. Tako se u jednoj, možemo reći, maloj državi, u njezinom glavnom gradu Zagrebu, nalazi jedna škola, Prirodoslovna škola Vladimira

Preloga. Ova škola sadrži djeliće cijelog svijeta

Piše: Jamilah Yassin, 1.d

Različitosti nas obogaćuju

Ovoga sam rujna krenula u srednju školu koju sam zavoljela istoga trena kada sam kročila u nju. Jako je raznolika, puna različitih kultura, puna učenika različitog podrijetla, učenika sa svih strana svijeta. Zapravo, i ja sam specifičnog podrijetla: dolazim iz Palestine! Moje je ime Jamilah Yassin, a plaćam kavu svakome tko iz prve pogodi kako se izgovara moje ime!

Poznajem dosta učenika različitih podrijetla i, iskreno, to mi je baš cool! Jako mi je zanimljivo slušati o različitim mjestima i kulturama u svijetu. Život je prekratak da bismo obišli čitav svijet i upoznali ga u detalje, ali zato postoje prijatelji sa svih strana svijeta 😊. Zapravo, ono najbolje u tome je što se svi mi poštujemo; bez obzira na različitost, ne postoje nikakve podjele. Ova je škola jako pozitivna i prihvata svakoga. U ovoj školi, makar došao s Marsa, osjećaš se kao da si kod kuće i to mi se jako svida. Volim je zvati *multikulturalna škola*, zato što to i jest istina. Iako je to multikulturalna škola, jedino je važno da si dobar čovjek, sve ostalo i nije bitno, zaista nije.

Zemlja u kojoj rat traje već desetljećima

Kao što sam navela prije, podrijetlom sam iz Palestine. Palestina se nalazi na Bliskom istoku između Jordana i Sredozemnog mora. U njoj, nažalost, rat traje već 69 godina. Dnevno u Palestini umire

Meni je osobno to super, naučiš o drugim kulturama i njihovu načinu života.

Lea Kobasić, 1.d

po stotine ljudi, a svijet, nažalost, ne reagira. Također, većina ni ne zna što se u Palestini zbiva i zašto tamo traje rat. Ukratko, rat u Palestini jedan je od najdugotrajnijih ratova na svijetu. Britanci su okupirali Palestinu za vrijeme Prvoga svjetskog rata u kojem su porazili Osmansko Carstvo. Zatim je osnovana Svjetska židovska organizacija. Nakon njezinog osnutka, na prostor Palestine počeli su se doseljavati Židovi. Do 1945. godine naselilo se oko 100 000 Židova. 1917. godine donesena je *Balfourova deklaracija* koju je objavila britanska vlada i u kojoj podržava ideju o nacionalnoj domovini za židovski narod unutar prostora Palestine. U njoj su zapravo obećali Židovima nešto što nije njihovo. Lako to možemo usporediti s Domovinskim ratom u Hrvatskoj gdje se govorilo da Vukovar pripada Srbiji, što zapravo nije točno. *Balfourova deklaracija* je ta koja je pokrenula još veći sukob i nerед u Palestini. Osnutak izraelske države proglašen je 14. svibnja 1948. godine. Palestinci se dan-danas prisjećaju 15. svibnja kao dana *al-Nakbe* ili katastrofe. U siječnju 1964. godine, arapske su zemlje glasovale za stvaranje tijela koje su prozvale *Palestinska oslobodilačka organizacija* (PLO). Još uvjek traju masovni ustanci ili *intifade* palestinskoga naroda u kojima se oni pokušavaju izboriti za svoju zemlju. Ekstremno nasilje nad ljudima, bez obzira na to jesu li to majke, djeca ili očevi, odvijaju se, nažalost, svakoga dana. Ponekad se stvarno zapitam: toliko svjetskih organizacija za ljudska prava i mir, a ni jedna ne može zaustaviti masakre u Palestini?

I'm a Palestinian girl in Croatia

Sigurno se pitate kako to da sam u Hrvatskoj. Pokušat ću vam

Misljam da se naša škola odlično nosi s multinacionalnošću. Kod nas nema nasilja i vrijeđanja što se, nažalost, događa u nekim drugim školama.

Mario Oraić, 1.d

ukratko ispričati svoju kratku povijest. Moja je cijela obitelj rođena u Palestini. Za vrijeme rata odselili su se u Jordan. Moj je otac iz Jordana došao studirati u Hrvatsku. Nakon što je završio studij, našao je posao i vratio se u Jordan, gdje je upoznao moju majku. Moji roditelji došli su živjeti u Hrvatsku jer je moj otac tu radio. I tako smo ostali živjeti u Hrvatskoj. Tu sam se i rodila, kao i moji mlađi brat i sestra. Palestina ima dosta široku, dugu i lijepu tradiciju, koju kao obitelj pokušavamo zadržati i izvan Palestine. Kada se spominje palestinka tradicija, najpoznatija su tradicionalna jela i narodna nošnja koja se i danas nosi na nekim područjima u Palestini. Imam ih nekoliko kod kuće. Jako su lijepo. Glavni su sastojci palestinske kuhinje masline, maslinovo ulje, sir i za'atar (mješavina origana, timijana, sezama i vrste arapskog začina koji se zove simmak). Neka su od tradicionalnih palestinskih jela (koja su jako fina):

- Surabat adas (juha od leće)
- Maqluba (*upside down*, tj. obrnuto riža) koja se tako zove zbog postupka u pripremi gdje se tepsijsu polako okrene dok cijela količina riže ne izade
- Fatuš (salata s osušenim kruhom) i Mtabal (umak od patlidžana)
- Falafel (pržene kuglice od boba ili slanutka) i Hummus (sastoji se od slanutka, maslinovog ulja, češnjaka, limuna i tahinijske paste od sezame).

Palestinske su obitelji vrlo velike, ali su svi jako povezani i bliski. Također, kako su bliski sa susjedima. Na vjenčanjima se daruju novac i zlato. Dan prije vjenčanja mladenci imaju svoje mладенаčke večeri na kojima se pleše tradicionalni palestinski ples u skupini koji se zove *Al-dabke*. Kod kuće s obitelji govorim na arapskom, ali ponekad znamo razgovarati i na hrvatskom jeziku. Arapski se jezik jako razlikuje od hrvatskoga, naravno, jer su različitih korijena. Navodi se da je arapski jezik znatno teži za naučiti od hrvatskoga jezika, ali meni je baš nekako obrnuto. Možda zato što mi je arapski materinski jezik. Ipak, slažem se kada je u pitanju gramatika 😊.

Palestina i Jordan – klupa do klupe

Moj prijatelj i kolega iz razreda, Ammar Al Issa, također je specifičnoga podrijetla. Njegov je otac iz Jordana, a njegova majka je iz Bosne i Hercegovine. Živi u Hrvatskoj zbog toga što su se njegovi roditelji upoznali u Zagrebu. Njegova je majka u Zagreb došla kao izbjeglica Domovinskoga rata, a otac mu je u tadašnju Jugoslaviju došao studirati. Njegov materinski jezik je hrvatski, ali njegovu je ocu arapski, a majci srpsko-hrvatski. On također zna arapski. Zanimljiv je podatak da su na prostoru Jordana, gdje mu je otac rođen, u Ramthi, nekoć Jordanci bili Beduini. Jedan od njihovih običaja je da se svi okupe i sjednu na pod oko tepsijsa iz koje svi jedu. Također je jedan od običaja da, kada starija osoba uđe u sobu, svi moraju ustati i ponuditi svoje mjesto. Ti običaji se dosta razlikuju od europskih i rijetko kada se viđaju. Neka tradicionalna jordanska jela su:

- Mansaf (ispariti, uništiti, promijeniti), jelo od riže, mesa, najčešće piletine ili janjetine, i juhe od jogurta kojom se riža zalijeva
- Maqluba (naopako), jelo od kuhane riže i najčešće piletine te nekih dodataka koji se mogu, ali i ne moraju dodati na jelo, npr. cvjetača, paprika, krumpir, ovisi što osoba voli. *Maqluba* je dobila ime po jednom koraku u pripremi, a to je da se iz lonca u kojem se priprema prenosi u tepsijsu tako da se ono prevrne, tj. obrne.

Pitala sam Ammara što misli o našoj školi gledajući na nju kao multikulturalnu školu. Rekao je kako misli da je svaka škola puno

Jako mi je lijepo što u školi ima učenika iz različitih država. Zapravo, uopće se ne primijeti zato što su tu svi tolerantni i ne gledaju se razlike.

Nikola Topolovec, 1.d

funkcionalnija kada ima više različitih nacionalnosti jer ima više različitih mišljenja i djela, a to dovodi do veće produktivnosti. Također misli da se naša škola odlično nosi s multinacionalnošću, s obzirom na to da se u nekim školama, nažalost, događaju problemi što se toga tiče.

Pitala sam još puno učenika i svi su rekli da im je to jako lijepo jer se lako može saznati nešto o kulturnama drugih naroda i da nas to čini tolerantnijima prema bilo kakvima različnostima. Mnogi su rekli kako su u našoj školi svi jednaki i da se zapravo uopće ne gledaju različitosti.

Jako je lijepo imati prijatelje s različitim strana svijeta. Lijepo je biti jedan takav prijatelj, koji uči od svojih prijatelja, ali i oni nauče nešto od njega. To nas, ljudi, i čini posebnima. To što smo različiti, to što učimo jedni od drugih. Zamislite svijet bez ikakvih razlika. Sigurna sam da ne bi bio tako zanimljiv i lijep kao što jest.

Posebna zahvala: Ammar Al Issa, Natalija Vidović, Mario Oraić, Nikola Topolovec, Lea Kobasić, 1.d razred, prof. Henrieta Barbarić

Misljam da je to zapravo veliko bogatstvo jer se na jednom mjestu nalaze tako različite kulture i svatko od nas ima priliku upoznati različitosti, što potiče toleranciju između nas. Meni je to jako zanimljivo jer na neki način ne želim biti ograničena gledajući svijet i život samo na svoj način, a ovako imam priliku upoznati drugačiju mišljenja i stavove, što mi otvara bolju perspektivu na moje okruženje.

Natalija Vidović, 1.d

INFORMATIČKE RADIONICE TIJEKOM PRAZNIKA

Želiš zvučati kao Darth Vader? Nema problema!

Ove su zimske praznike, po prvi put u našoj školi, u informatičkoj učionici održane, ni manje ni više, nego informatičke radionice. Profesori informatike tako su malobrojne, ali vrijedne učenike poučavali o programima Audacity, Python i Applnventor, radu u WordPressu i matematici na računalu

Mihail Škegro, 1.d

Na informatičkim radionicama koje su se održale od 9. do 13. siječnja 2017. prisustvovao sam na dvije: Audacity i Python. Na prvoj sam naučio kako zapravo svi možemo postati Darth Vader (nadam se da nećete) i kako možemo uređivati njegov predivan glasici. Može biti dubok, visok i može biti kao Darth Squirrel XD. Na Pythonu sam naučio da je računalo prava presliku mene: ima veliki kapacitet pohranjivanja (nakon nastave svi se podatci brišu, čime bi se mogli baviti budući naraštaj), programski jezik (hrvatski ++, naravno), binarni sustav (spavati - 1 i probudit se - 0). Profesorima Šutalu i Pamukoviću zahvaljujem na odličnim predavanjima i izdvojenome vremenu! Svakako bih ovo preporučio onima koje zanima informatika na bilo kakav način te ju žele kao svoju struku, a uz ovo dostupno znanje vjerujem da ćemo mnogi lako savladati informatičke trikove ulažući u boljeg sebe te ćemo zahvaljujući trudu profesora postati pravi hakeri!

POZNATI NEUROKIRURG SALEEM ABDULRAUF U NAŠOJ ŠKOLI

S nogometnoga igrališta u operacijsku salu

U velikoj dvorani na trećem katu osjetilo se nestrpljenje mnogih učenika koji su se

29. rujna 2016. okupili poslušati dugo najavljivano predavanje

Granice znanosti u 21. stoljeću

Piše: Marta Paladin, 2.c

Predavač Saleem Abdulrauf svjetski je autoritet na području neurokirurgije. Razvio je novu metodu operacije aneurizama mozga nazvanu *Abdulrauf bypass* koja je imala veliki značaj za razvoj suvremene neurokirurgije. Tom tehnologijom povećala se opskrbljenošć mozga krvlju čime su operacije uspješnije, kao i vrijeme oporavka pacijenta. Na čelu je odsjeka za neurokirurgiju na Medicinskom fakultetu pri Sveučilištu Saint Louis, autor je brojnih knjiga i udžbenika s toga područja, a svoje kolege podučava na najvažnijim skupovima neurokirurga diljem svijeta. To što smo ga imali priliku slušati u našoj školi bila je velika čast za sve prisutne učenike.

Doktor Abdulrauf imao je odličnu interakciju s učenicima

Predavanje je bilo u potpunosti prilagođeno našem uzrastu pa tako tema nisu bili nama nerazumljivi kirurški postupci, već veoma bliske teme kao što su školovanje i izbor zanimanja, a dotakli smo se i rasprave o suočavanju s preprekama s kojima se čovjek susreće u životu. Na prvi pogled, još jedno klasično motivacijsko predavanje kojem su mnogi od nas prisustvovali i u kojima nam se po stoti put govorio da vjerujemo u sebe...

Jedna zatvorena vrata uvijek otvaraju bezbroj novih

No ovo je predavanje bilo puno više od toga. Dr. Saleem Abdulrauf s nama je podijelio puno priča iz vlastitoga života te nas savjetovao na temelju problema koje je on sam iskusio i koje je uspio prebroditi. Naime, on je planirao biti profesionalni nogometni igrač, a zbog teške ozljede zadobivene na terenu, život mu se potpuno preokrenuo. Krenuo je u medicinsku školu i svojim je radom dospio tu gdje danas stoji – na čelu suvremene neurokirurgije! Najvažnija poruka koju nam je uputio bila je ta da ćemo samo ako doista volimo i vjerujemo u ono što radimo, u tome biti i dobri i uspješni. Savjetovao nas je da slijedimo svoj san bez obzira na sve što će nas sputavati jer će se dolazak do cilja isplatiti. Objasnio je da to vrijedi i za znanost,

umjetnost, ali i za sport – ako nađemo svoju strast, u tome ćemo biti najuspješniji. On je tako našao strast u neuroznanosti i odlučio je da će u tome biti najbolji na svijetu.

Operacija je nogometna utakmica

Brojni učenici koji su došli na predavanje i sami se jednoga dana nadaju životnom putu sličnom onom našega predavača pa je Abdulrauf s nama podijelio kakav je osjećaj biti osoba koja u svojim rukama svakodnevno na brizi ima živote brojnih ljudi. On tvrdi da je operacija nogometna utakmica u kojoj je najvažnije imati dobar tim. Objasnio nam je da su važne osobine kirurga sposobnost vodstva, timskog rada i slušanja. Rekao je da je život kirurga veoma stresan i naporan, da iziskuje veliku požrtvovnost, ali se onda vratio na to da voli ono što radi i da ne bi to mijenjao ni za jedno drugo zanimanje.

Nakon predavanja čekala nas je slatka zakuska kolačima i sokovima te razgovor i druženje s predavačem. Učenici su predavanjem bili oduševljeni te je na njih ono ostavilo veoma pozitivan dojam.

Tko zna, možda ćemo se jednoga dana sresti na znanstvenom skupu, zaključio je svoje predavanje gospodin Abdulrauf. Predavanje nas je doista inspiriralo da se još više trudimo i da napredujemo u onome što volimo. Njega je život iznenadio i natjerao da napusti nogometne terene – tko zna što je naš spremio za nas.

U tijeku prikupljanja znanja

Predavanje je bilo jedno nezaboravno iskustvo. Posebno mi se svidjela otvorenost koju je dr. Saleem Abdulrauf pokazao u razgovoru s učenicima i vrijedne životne lekcije koje nam je dao.

Tin, 2.c

Bilo je poučno i zanimljivo. Predavač je odgovarao na sva postavljena pitanja i motivirao učenike svojom životnom pričom.

Lucija, 2.c

Ni jedna smrt nije uzaludna

Nakon dugačkog, ali odličnog i poučnog predavanja, okružili smo već izmorenog doktora Abdulraufa i pretrpali ga pitanjima. S obzirom na to da se bavi tako zanimljivim područjem, nismo se znali zaustaviti. Predavanjem smo dobili inspiraciju i želju za još većim znanjem. Svatko od nas razmišlja o svojoj karijeri, postavlja si pitanja kako znati koji je ispravni put, kako balansirati između privatnoga života i posla? Neki možda odluče poći putem medicine, ali su trenutno nesigurni.

Nadamo se da ćete dobiti odgovore na svoja pitanja u ovom sažetom intervjuu

Piše: Kaja Barić, 4.s

Jedan doktor na gomilu pitanja

ako je spašavanje života najljepša strana Vašega posla, postoji i ona druga strana - smrt pacijenata. Zasigurno ste naišli na pacijente kojima se, na žalost, ne može pomoći. Kako se suočavate s takvim situacijama?

Da, gubio sam pacijente, ali svaki liječnik zna da je to dio našega poziva. Sigurno je najgora stvar s kojom se liječnik susreće priopćiti drugoj osobi ili obitelji te osobe da više nema pomoći. No, mislim da je važno gledati na smrt kao sastavni dio života. Ničiji život nije beznačajan pa tako ni smrt i zato se uvek trudim naučiti nešto od pacijenata kojima nisam mogao pomoći.

Smrt pacijenata u opisu je liječničkoga posla. Međutim, ne nose se svi sa smrću jednakom. Mislite li da ljudi koji se teško nose sa smrću ostalih ne bi trebali birati liječnički poziv ili je nošenje s takvim situacijama nešto što se uči s vremenom?

Mislim da je u životu najvažnije slijediti svoje snove, dakle, ako netko ima san postati liječnikom, smrt pacijenata ne bi trebala biti nešto što će ga sprječavati. Najvažnije je da liječnici shvate kako ne mogu pomoći svima, ali zato mnogima mogu. Neću vam lagati i govoriti kako sam se navikao na smrt pacijenata, naravno da nisam, ali sam s vremenom shvatio kako nijedna smrt nije uzaludna i kako od svakoga pacijenta, svakoga čovjeka mogu nešto naučiti.

Kako objašnjavate manjak žena u struci i znanosti općenito?

Mislite li da će se to promijeniti te da će se status žena u znanosti poboljšati?

Muškarci misle da su kirurzi samo muški i da je to muško zanimanje. Mislim da su žene jednako vrijedne kao i mi, a u nekim područjima se i više ističu. Drago mi je vidjeti da je barem na mom sveučilištu sve više žena i da su uspješne.

Stalno ste na terenu, držite predavanja, radionice i simpozije diljem svijeta, a i sam Vaš poziv iziskuje puno vremena. Imate li neki savjet kako balansirati između poslovnog i privatnoga života?

Možda nisam najbolja osoba koja bi trebala odgovoriti na to pitanje jer ni sam nemam razvijen privatni život, ali mislim da je u vezama najvažniji kompromis. Osoba s kojom ste u vezi jednostavno se mora pomiriti s činjenicom da ćete se stalno seliti, takav je posao nas znanstvenika. Bilo bi idealno pronaći nekoga tko dijeli interesu bar slične vašima. Ili možete nabaviti psa kao ja.

Vaš izum bypassa znatno je pridonio uspjehnosti izvođenja kompleksnih operacija u neurokirurgiji. Ako nam možete otkriti, radite li na još nekim sličnim projektima?

Naravno, stalno se nećime bavim, uvek radim na projektima za unaprijeđenje svoje struke. Vjerujem da to svatko može nešto postići zato što znanost i intelekt mladih nema granica.

OBRAZOVANJE KAO PREDIZBORNA FLOSKULA

Od prosječnog učenika do prosječnog djelatnika

Svakom učeniku, učitelju, nastavniku, profesoru i roditelju jasno je da s hrvatskim obrazovnim sustavom puno toga nije u redu. Usprkos tomu, obrazovanje nikada nije bilo prioritet hrvatskim političarima. Ali krajnje je vrijeme da postane prioritet kako političara, tako i javnosti

Piše: Iris Delić, 4.c

Kakvo hrvatsko obrazovanje, takav transparent (Autor fotografije M. Košak)

Čovjek uči dok je živ, a njegovo obrazovanje započinje u djetinjstvu. Finski učenici od ranoga djetinjstva uče igrajući se, kanadski učenici slušaju predmete na dvama jezicima, a hrvatski učenici imaju posebnu čast u djetinjstvu zamrziti učenje.

Već u osnovnoj školi učenici su preopterećeni opsegom nastavnoga sadržaja: gradiva je puno, a vremena je malo. Zbog toga su nastavnici prisiljeni *protrčati* gradivom, a učenici su prisiljeni pisati zadaće i neke stvari prolaziti sami. Zbog toga već u djetinjstvu stvaraju averziju prema učenju: pokušavaju naučiti stvari koje im nisu jasne jer nastavnici nisu imali vremena objasniti ih, ne uspijevaju u tome i, na kraju, zamrze učenje. Prosječan hrvatski učenik uči pred testove i odgovaranja, uči da bi dobio dobru ocjenu i, u većini slučajeva, vrlo brzo zaboravi gradivo nakon testa. Takav učenik nagomila dobre ocjene, prođe s odličnim uspjehom kao i 70% posto učenika i lako se upiše u zahtjevnu srednju školu, bez stečenog pravog znanja i radnih navika.

Često se od nastavnika u srednjim školama, pogotovo gimnazijama, može čuti kako dolaze generacije koje sve manje i manje znaju. Naravno, za to možemo kriviti tehnologiju, lijenost, previše zaposlene roditelje, itd., ali to ne umanjuje činjenicu da je plan i program koji bi se trebao proći u osnovnoj školi poprilično natran zbog čega se ne stigne kvalitetno obraditi. Osnovnoškolski odlikaši dolaze u srednju školu bez stečenih radnih navika jer

kampanjsko učenje u većini srednjih škola nije dovoljno za odlične ocjene te ponovno uče samo da bi dobili dobre ocjene i još više produbljuju svoju mržnju prema učenju.

Kako izići iz začaranoga kruga?

Poseban problem stvara se prilikom učenja težih predmeta poput matematike, fizike i kemije. Naime, da bi se bez problema moglo savladati, primjerice, matematiku na srednjoškolskoj razini, potrebno je često pisati zadaće, raditi na zadacima i samostalno vježbati. Prosječan hrvatski učenik ponekad napiše zadaću i uči eventualno dva dana prije testa. Nauči tipologiju zadatka koja bi mogla biti u testu, a ako se slučajno pojavi zadatak koji nije spomenut na satu, nema pojma kako ga riješiti. Prosječan hrvatski učenik, nakon što dobije lošu ocjenu iz testa, tuži nastavnika koji je bezobrazno dao zadatak kakav *nikad nismo radili* svojim roditeljima, a roditelji nerijetko dođu u školu da bi prozvali *zlobnog* nastavnika koji se usudio od njihova djeteta tražiti znanje. Loši rezultati iz matematike, fizike i kemije prosječnog hrvatskog učenika odbijaju od tih područja, iako su upravo ona najtraženija na tržištu rada.

Prosječni hrvatski učenici odlaze na fakultete, postaju prosječni hrvatski studenti, a neki od njih postaju prosječni hrvatski nastavnici koji su pre malo plaćeni za svoj posao i rijetko kada imaju motivacije raditi nešto više s učenicima. Da su nastavnici pre malo plaćeni,

svjestan je i ministar obrazovanja, znanosti i sporta, P. Barišić, ali ne razumije zašto nastavnici negoduju jer su, kako kaže, *jako dobro duhovno plaćeni za svoj posao*. Šteta što svoje duhovno bogatstvo ne mogu ponuditi kao jamstvo za kredit.

Prosječan hrvatski nastavnik uči prosječnog hrvatskog učenika da bude prosječan, uči ga onomu što će biti na maturi, uči ga kako zapamtiti, a ne kako razumjeti. Tužno je što se cijelokupno srednjoškolsko obrazovanje svelo na: *Prof., hoće li to biti na maturi?* Učenici nemaju volje učiti predmete koje ne polažu te, iako postaju visokoobrazovani građani, ne znaju neke osnove opće kulture iz područja koja im nisu osobno zanimljiva. Čitanje lektira svodi se na čitanje djela koja su na popisu za esej, a ostala se toliko ignorira da većina učenika ne pročita ni kratki sadržaj. Matura je generalno dobro osmišljena, ali ako ćemo samo ospozobljavati učenike da prođu maturu, zašto onda uopće idu u školu? Iznak velik broj učenika upisuje pripreme na privatnim veleučilištima.

Začaran krug prosječnosti doveo nas je ovdje gdje smo sada – prosječan hrvatski učenik ispodprosječan je na PISA testovima, prosječan hrvatski student studira na natprosječno lošem zagrebačkom sveučilištu koje jeiza 800. mjesta u analizi kvalitete 1000 sveučilišta, a prosječan hrvatski nastavnik s pravom se žali na svoju ispodprosječnu plaću.

Što još možemo uništiti?

Srećom, velik dio hrvatske akademske zajednice uvidio je da ovakav sustav obrazovanja više ne funkcioniра i odlučio se na reforme, od kojih je najpoznatija *Cjelovita kurikularna reforma*. Okupili su se stručnjaci, nastavnici i profesori volonteri i svojom kompetencijom odlučili promijeniti hrvatsko školstvo: manje učenja napamet, više kritičkog i logičkog razmišljanja, objektivnije ocjenjivanje, modernija

**Kolektivno čekanje tramvaja
u znak podrške kurikularnoj reformi**

lektirna djela i proširivanje informatičke pismenosti samo su neka od područja na kojima se radilo. Ali onda je Ekspertni tim zatražio razrješenje jer su shvatili da nemaju dovoljnu podršku nadležnih institucija. Drugim riječima, kurikularna reforma obustavljena je jer se nije moglo odvojiti dovoljno novaca. Iznak je zvučala previše dobro da bi bila istinita.

Nemar prosječnog hrvatskog političara za obrazovanje digao je cijelu Hrvatsku na noge. Više od 40 000 građana (minus građani koji su, prema riječima Krešimira Miletića, suradnika Željke Markić, čekali tramvaj na glavnom zagrebačkom trgu) diljem Hrvatske pod parolom *Hrvatska može bolje* dalo je podršku provedbi kurikularne reforme. Nadajući se da će nešto poći na bolje, građani su slušali predizborna obećanja političkih stranaka. Obećano nam je bolje obrazovanje, nastavak reforme, više novca za školstvo. Od prijevremenih izbora prošlo je više od četiri mjeseca. Ništa od toga nije ostvareno. Sektor znanosti i obrazovanja dobio je 2016. godine 158 milijuna kuna manje nego prethodne godine. Prosječan hrvatski građanin još jednom se uvjerio kako predizborni obećanje prosječnog hrvatskog političara ništa ne vrijedi. Navikli smo da nam obećaju imaginarnе mostove, ceste i željeznice za koje nikad nema novaca nakon izbora. Ali tužno je što je i obrazovanje postalo još jedna u nizu predizbornih floskula.

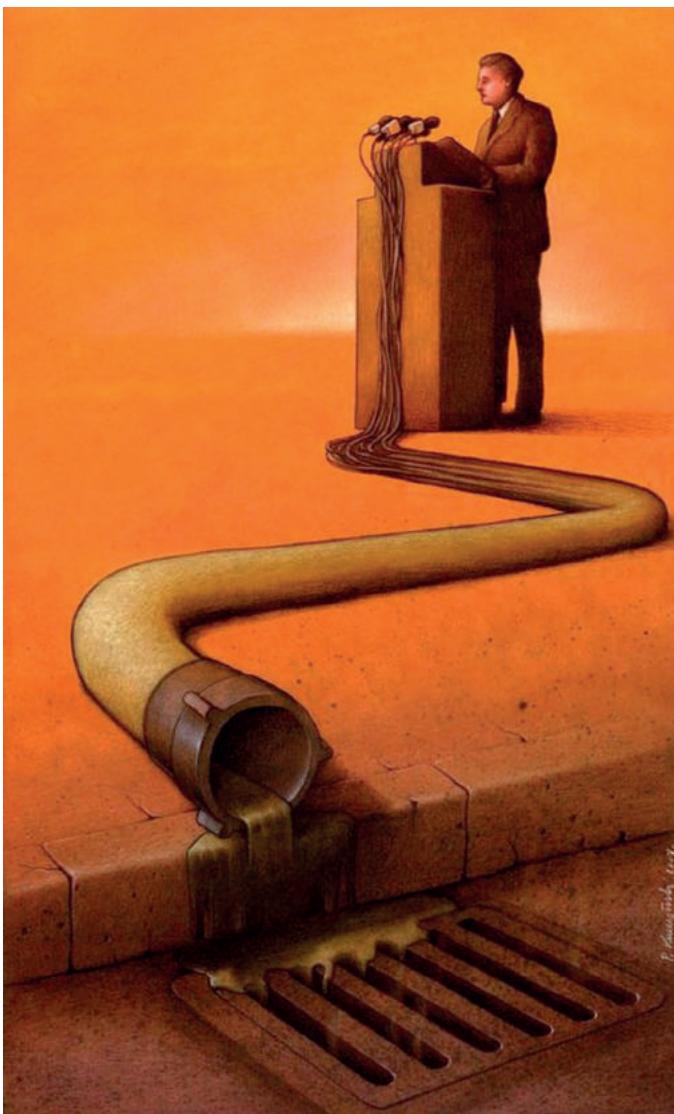
U razvijenijim zemljama obrazovanje je ključan temelj društva; u Hrvatskoj, obrazovanje je ključna riječ za ekspresan dolazak na vlast.

Može li Hrvatska bolje?

Aktualni ministar znanosti, obrazovanja i sporta, Pavo Barišić, plagirao je svoj diplomski rad, a Odbor za etiku u znanosti i visokom obrazovanju to je i potvrdio. Ministar još uvijek nije dao ostavku. Dok je god čovjek koji nije mogao sam napisati svoj diplomski rad i legitimno diplomirati ministar obrazovanja, absurdno je govoriti o poboljšanju kvalitete obrazovanja u Hrvatskoj. Zašto bismo se mi, kao prosječni učenici i budući prosječni studenti, trebali truditi i sami pisati radove kada ih možemo prepisati i postati ministri?

Do sad smo se mogli uvjeriti da političari neće biti ti koji će svojim zalaganjem vući hrvatsko obrazovanje naprijed. Promjena mora doći od nas, prosječnih hrvatskih učenika, studenata, nastavnika i profesora. Trebamo li, kako *Index.hr* predlaže, prepisivati na ispitima i time riješiti sve svoje probleme? Ne. Prepisivanjem nećemo ništa riješiti. Stvorit ćemo generacije prepisivača i varalica koji nisu kompetentni za obavljanje posla za koji su se školovali. Prosječan učenik koji prepisuju u srednjoj na testu iz povijesti jednog će dana postati prosječan student farmacije koji prepisuje na testu iz farmakologije. Je li farmaceut koji je prepisivao svoje znanje o lijekovima osoba koja bi nam trebala davati savjete o istima?

Nastavnici i učenici imaju zajednički cilj, obrazovanje, te na njemu moraju zajedno raditi. Podučavajmo i učimo zbog znanja, ne zbog ocjena. Jedino ćemo tako odgojiti ljude koji su stručni, sposobni i kompetentni za svoj posao. Tko zna, možda se u takvom sustavu pojavi i političar koji, za promjenu, zna što radi.

"Stalo nam je do budućnosti vaše djece. Obrazovanje je naš temeljni interes!"

IZ ŠKOLSKIH KLUPA

Prof. G. nakon 13 godina ponovno razrednica

Prije tri tjedna, razrednica 4.c, prof. S., završila je na bolovanju. Prof. G., poznata po svojoj ljubavi prema razredništvu i svim administracijskim poslovima vezanim uza nj, dobila je priliku ponovno postati razrednicom nakon punih 13 godina ne-razredništva

Piše: Iris Delić, 4.c

Na prvom satu razrednika (koji zapravo nije bio sat razrednika, već prvih nekoliko minuta sata fizike), obavila je sve razredničke dužnosti: upozorila učenike da ne izostaju jer će u protivnom izgubiti njihove ispričnice, podijelila nekoliko neopravdanih sati jer, citiramo *To što ja nikad ne bih ustajala na prve sate ne znači da imam razumijevanja za vas*, zamolila učenike da ne šalju roditelje na informacije jer ionako imaju e-Dnevnike, što je razočaralo mnogobrojne roditelje kojima je odlazak na informacije neizostavan dio tjedne rutine, te je napisljetu podsjetila učenike

Ljubav 4.c i prof. G. toliko dugo traje...

da se obrate njoj ako imaju problem bilo kakve prirode (na što su i oni najtvrdokorniji učenici pustili suzu jer su je prepoznali kao još jednu majčinsku figuru u svom životu). Mišljenja 4.c oko njihove privremene razrednice podijeljena su; oni kojima organiziranost, pedantnost i izvršavanje poslova na vrijeme nisu jača strana kažu da im je dobro došao odmor od terora prof. S. koja ne može podnijeti nedonesene ispričnice i sate koji nisu ispričani duže od tjeđan dana. Oni koji obožavaju ranojutarnja ustajanja petkom kažu da im nedostaje sat razrednika u 7,30 jer, naravno, nikakvo spavanje ne može se ni usporediti s rješavanjem aktualnih problema na satu razredne zajednice (op.a. mislili su na rješavanje aktualnih matematičkih problema jer 4.c ne pamti sat razrednika koji nije ujedno bio i sat matematike). Većini je učenika, pak, svejedno: figura razrednika samo je jedna od beznačajnih stavki u njihovu životu te, sve dok ih nismo pitali, nisu ni primijetili da imaju novu razrednicu: *Mislio sam da se prof. S. ofarbala*, prenosimo riječi jednoga zbumjenog učenika. Iz povjerljivih izvora dozajnemo kako se prof. S. ni na bolovanju ne može odvojiti od razredničke deformacije: često se ulogira na e-Dnevnik kako bi provjerila tko još duguje ispričnicu te tko ima kritičan broj negativnih ocjena. Stoga se nadamo da će se prof. S. što prije oporaviti, da će ponovno punim plućima uživati u svom pozivu i spasiti svoju malo manje razrednički nastrojenu kolegicu prof. G. koja je, usput, dobila *slom živaca* kada je potrošila cijeli bon za mobitel prije nekoliko dana kada je iznenadno pozlilo nekolicini učenika 4.c netom prije ocjenjivanja preskakanja vijače na TZK. Prof. G. trudi se koliko može, ali 13 godina bez razredništva ipak je uzelo svoj danak.

...da je i svoj rođendan proslavila s njima na maturalcu!

Božićni darovi

Razveselili smo djecu djelatnika naše škole malom predstavom i dolaskom Djeda Mraza koji im je donio darove

Piše: Matea Maljković i Matea Jarnjak, 3.c

Nakon nekoliko uspješnih predstava prijašnjih godina, glumačka i volonterska skupina PiŠiViPi i ove godine organizirala je božićnu predstavu za djecu naših profesora u vodstvu profesorice Sanje Vlahović-Trninić. U predstavi su sudjelovali učenici 3.c: Dora Antolčić, Ana Badenić, Sara Dejanović, Ana Džoja, Matea Jarnjak, Barbara Lažec, Matea Maljković, Sara Štefanović i Paula Zoković kao marljivi patuljci, razmažena djevojčica, glasnik i skromna djevojčica te članovi zbora, Katarina Marković, Dominik Kossa, Juraj Guraljevski i Matej Kota kao glazbena pratnja. Učenici i profesorica naporno su radili više od mjesec dana kako bi realizirali ovu predstavu. Uz pomoć učenika 4.m, 3.a i 3.d i kreativnih ideja prof. Danijele Cinčić, koordinatorice ove božićne priredbe i podjele darova djeci, postavili smo predivnu scenu koja nam je osigurala pravi božićni ugođaj.

Cilj predstave bio je prenijeti djeci poruku o biti Božića. U predbožićno vrijeme patuljci, pomoćnici Djeda Mraza, pripremaju se za podjelu darova djeci. Razgovaraju o tome kako su djeca zaboravila da je smisao Božića u darivanju ljubavi, a ne skupih poklona. Uz pomoć neobičnih darova stvorenih domaćinstvošću Djeda Mraza, igrokaz nas podsjeća da je najdragocjeniji dar ljubav i radost zajedništva. Na kraju predstave vesele su patuljčice, uz pomoć djece, dozvali Djeda Mraza i pomogle mu podijeliti darove. Nakon odlaska Djedice, koji je obećao doći i sljedeće godine, svi smo se počastili kolačima, sokovima i čvarcima što su ih priredile vrijedne mame i bake darivane dječice, a djeca su se zabavljala na božićnoj radionici gdje su izrađivala lutke. Također su imali priliku da im naše kozmetičarke (Lucija Skender, Ena Zukić-Jaković, Lana Patrun i Antonija Sović iz 3.m razreda, pod vodstvom prof. Jelene Lopac) slikaju lica, što je izazvalo opće oduševljenje jer su se djevojčice nakratko pretvorile u vile, princeze, Elze i Ane, a dječaci su postali vatrogasci, astronauti ili Spidermani. Priredba je bila uspješna, a djeca, profesori i učenici zabavili su se te su svi otišli kući s osmijehom na licu i topлом porukom u srcu. Vjerujemo da će i čitatelj ovoga članka idući put, kada će maštati o nekom skupom poklonu, ipak razmisli o tome da je najveći dar koji nekome možemo dati – naše vrijeme.

Osmijeh ne košta ništa, a djeluje čudesno

Početak školovanja proslavio se uz ples i glazbu!

Početkom još jedne školske godine došla je i naša mala brucošijada, popularnije poznata kao *paravan-party*. Tradicionalno održavana svake godine, i ove su joj se godine posvetili organizatori prof. Golubić i prof. Marinić

Piše: Petra Lazić, 1.j

Nashi su učenici 14. listopada proslavili početak školovanja Malom brucošijadom. Atmosfera je bila odlična, a glazba raznovrsna. DJ je puštao sve glazbene žanrove tako da se za svakog našlo ponešto. Posebnu pozornost privukao je ples dvojice učenika koji su izveli 'dance off' u *breakdanceu*. Upad se naplaćivao 7 kuna, a bio je humanitarnoga karaktera. Prikupljeni novac od ulaznica donirat će se u humanitarne svrhe, a prikupljeno je tri tisuće kuna, što je najviše prikupljeno od dosadašnjih Malih brucošijada.

Zabavljamo se i družimo uz super glazbu. To je prilika i da se u opuštenoj atmosferi bolje upoznamo međusobno, ali da bolje upoznamo profesore i profesorice – rekla nam je jedna od učenica. U razgovoru s roditeljima saznali smo da su i oni zadovoljni organizacijom *Male brucošijade*.

Kad je netko na stolu, sve vam je jasno

A sadaaaa...poziranje!

MASKENBAL U NAŠOJ ŠKOLI

#PŠVPrijavite.se.za.maškare

Jedna od svima nam najdražih tradicija u Prelogu svakako su maškare. Dok se većina maskira zbog krafne i izbjegavanja odgovaranja, neki učenici potrude se biti originalni i oduševiti sve svojim maskama

Piše: Lucija Jukić, 3.b

Ciganska svadba

Većini je to i uspjelo te su hodnici bili prepuni dobrih maski, ali skoro se nitko nije prijavio na školsko natjecanje. Pravi debakl. Iako svi smatramo kako je velika čast proći dvoranom zamaskiran pred cijelom školom, valjda nemamo hrabrosti? Možda nagrade nisu dovoljno dobre? Hm.

Kozmetičarke, ali i većina drugih djevojaka, odlučile su *unakaziti* svoja lica šminkom, ali doslovno: crtajući opeklime, porezotine i krvave mrlje. Također, bilo je iznenađujuće mnogo kostima eskort dama, *seljačina* i odijevanja u suprotni spol. Tijekom natjecanja posebnu su pozornost privukli kršni momci u spartanskim suknjicama koji su čak i osmislili koreografiju te dočarali pravi duh antičkih *cheerleaderica*. Kostim koji je pokupio najveći pljesak bio je *Joker* i njegova djevojka koji su za ovu prigodu obojili kosu i razderali odjeću. Među skupnim maskama uglavnom su prevladavale klasična (ciganska) svadba, krda životinja te filmski timovi.

No, osim što je broj prijavljenih maski bio malen, još je manji bio broj maskiranih profesora. Iako su se neki doista potrudili, većina ih uopće nije ozbiljno shvatila ovaj veoma važan dan. Nadamo se da će se sljedeći put bolje potruditi jer će inače uz pozornicu i stol žirija biti prazan.

Iako se priredba nije proslavila kao jedna od boljih te je kratko trajala, pozitivna je stvar bio još jedan duži veliki odmor prije nastavka nastave. Zapravo, kada bolje razmislimo, to je najbolji način za bilo kakvu proslavu: ne imati nastavu.

Pobjednička maska

Pomozi sebi pomaganjem drugima

S godinama smo uspjeli, namjerno ili ne, pretvoriti Božić u sve ono što on nije, tj. ne bi trebao biti... Gradovi su ukrašeni lampicama, Zagreb je već nekoliko godina za redom na vrhu ljestvice kada je advent u pitanju, ali... Sve je to izobličeno i daleko od onoga što bi Božić trebao biti

Piše: Danijela Marušić, 2.n

Glazbe i plesa nije nedostajalo

Nemojte me pogrešno shvatiti: obožavam lampice, ukrašavanje bora, miris kolača koji dopire iz kuhinje... No, Božić je Isusov rođendan, a čini mi se da svi zaboravljamo na to... Onoga kojeg bismo se najviše trebali sjetiti za Božić, sjetimo ga se tek tako, reda radi. Prolazimo ulicom kraj ljudi kojima je naša pomoć prijeko potrebna i pravimo se slijepima jer je tako lakše, jer uvijek mislimo *netko će drugi...* A neće... Sve dok ne krenemo od sebe samih, ništa se neće promjeniti...

PRELOG JE PROMIJEŃIO!

Možda nismo najbolji, možda ne možemo činiti djela o kojima bi pisali svi svjetski mediji, ali ipak se već nekoliko godina, svatko na svoj način, trudimo pomoći najpotrebnijima. Božićni je duh u Prelogu fantastičan! Osim što vrtimo božićne pjesme svaki odmor, pjevajući najljepše hitove budimo kreativnost u nama. Spremamo najljepše božićne ukrase pod odmorom ili nakon nastave, da bismo ih prodali na našem skromnom božićnom sajmu i zaradili novac za ljude s lošim imovinskim stanjem. I to nam, na naše veselje, odlično polazi za rukom! Zadnje dane nastave, iako smo u mislima već na praznicima, vrlo rado prikupljamo i pakiramo poklone, ali i uvježbavamo glasnice i korake za najljepšu priredbu godine. Naša božićna priredba ima posebnu notu... Pripremamo je za ljude kojima se život baš nije osmijehnuo... U tome nam već godinama pomaže Caritas Zagrebačke nadbiskupije s prijedlozima obitelji. Ove godine skupili smo zaista velik broj poklona za sve predložene obitelji, što nam je napunilo srca velikim zadovoljstvom. Uspjeli smo nekoliko obitelji učiniti

sretnima za Božić i još smo se zabavili pripremajući sve i uživajući u priredbi koja je koliko naša, toliko i njihova. Ovogodišnja božićna priredba održala se 23. prosinca 2016. godine u velikoj dvorani. Zahvaljujući velikom broju profesora i učenika, ona je ponovno bila sjajna! Puno hvala profesorici Marinić i svim volonterima koji su nas još jednom ujedinili skrenuvši nam pozornost na stvari koje mahom svi zaboravljamo. Ne smijemo okretati glavu od problema kojeg je sve više, siromaštva; ne samo za Božić, već svakoga dana.

Promjena počinje prvim korakom

NATJECANJE IZ POVIJESTI

Evo zašto volimo povijest

Pri kraju školske godine 2014./2015., prof. Kadović pozvala me da s njom i učenikom tadašnjeg 3.j razreda, Pavelom Brekom, pripremim istraživački rad iz povijesti o socijalističkoj gradnji u Ulici grada Vukovara. Prva nam je misao bila – što? Ali ipak smo zbog velike znatiželje i nade u uspjeh pristali te smo polako počeli s pripremom rada. Jaaaako polako...

Piše: Marko Hađina, 4.e

Povijest nam je u malom prstu!

Kao posebna kategorija na natjecanju iz povijesti moguće je pripremiti i samostalni istraživački rad. Rad mogu pripremati najviše dva učenika, a on se sastoji od pisanog dijela i usmene prezentacije. Nakon brzinske online potrage za točnim podacima i izvorima koji će nam pomoći u našem istraživanju, pravi terenski rad započeli smo u Hrvatskom društvu arhitekata gdje smo pretraživali njihovu građu – časopise, knjige i razgovarali s djelatnicima. Došli smo do važnih informacija o samoj Ulici grada Vukovara (kako se postupno gradila, koja imena je nosila, kakva je bila socijalna pozadina njenih stanovnika i sl.) te smo shvatili da će tema ipak biti odlična! Nakon toga stupili smo u kontakt s profesorom s Arhitektonskog fakulteta koji nas je pustio u elitni stan u Ulici grada Vukovara. Nismo mogli vjerovati kakvi se stanovi kriju iza ružne betonske fasade koju smo svakodnevno gledali iz tramvaja na putu do škole. Prof. Kadović dobila je ideju da napravimo 3D prikaz tih stanova jer smo smatrali da će biti lagano izvedivo (nije bilol) i da će upotpuniti samu prezentaciju rada. Kada smo prikupili dovoljno izvora, krenuli smo u pisanje samoga rada. I tako smo pisali... I pisali... I onda smo napisali pa je prof. vratila na ispravljanje i prekrižila gotovo sve... Pa smo pisali... Pa ispravljali... I pisali... I nekim čudom završili! Po završetku školskoga natjecanja krenule su pripreme za županijsku razinu. Da bismo lakše uvježbali prezentaciju i obranu rada, prof. Kadović nas uvodila je u druge razrede naše škole u kojima smo predstavljali rad i odgovarali na pitanja profesora i učenika. Na županijskom natjecanju zauzeli smo prvo mjesto i to s uvjerljivih sto bodova više od drugoplasiranih!

Dođi u Vinkovceeee...

Dobivši poziv za državno natjecanje, nakon višemjesečnih smo priprema otisli na trodnevno putovanje u Vinkovce. Tamo smo upoznali puno učenika koji su dijelili našu ljubav prema povijesti te uživali u zajedničkom druženju. Iako nam se ujutro nije dalo ustati iz kreveta, prof. nas je prisilila da idemo prema planiranom programu u obilazak (što će se na kraju pokazati izvrsnom idejom). Nakon obilaska Vukovara i Vinkovaca, posjetili smo i Muzej vučedolske kulture. Vrlo moderan i novi muzej u kojem smo upoznali nekog stvarno posebnog. Na pola razgledavanja muzeja, naš veseli i zabavni vodič zaustavio nas je i pitao može li nam nešto pokazati... Na čuđenje svih okupljenih, taj naš vodič izveo je najbolji beatbox nastup koji ste ikada mogli čuti! Ispalo je da se čovjek time profesionalno bavi i da je čak sudjelovao u nekoj od sezona Supertalenta. Bilo je predobro – da, posjet muzeju ispaо je apsolutno savršen! Drugi se dan održalo samo natjecanje na kojem smo obranili svoj rad i, nakon dugog očekivanja, saznali da smo osvojili 4. mjesto. Zadovoljni svojim uspjehom, s još nekolicinom učenika proslavili smo uspjeh večernjim izlaskom u grad. I...manjom feštom u hotelu, ali, pssst... Nakon burne noći ustali smo i autobusom krenuli prema Zagrebu s puno novih uspomena koje nikada nećemo zaboraviti. Htio bih se još jednom zahvaliti našoj prof. što nas je izabrala, trpjela sve naše gluposti i bedastoće te nam pružila priliku da steknemo iskustvo koje će nam pomoći u dalnjem životu i koje sigurno nećemo nikada zaboraviti. Ljudi, povijest može biti stvarno fora!

Le rime positive

Ove smo godine sudjelovali u višejezičnom rap natjecanju povodom Europskog dana jezika. Učenici 3.b (Paula Barac, Lucija Jukić, Hana Madžarević, Marko Milas, Ena Stefanov, Sara Sviben) i 3.s (Filip Šimić), pod vodstvom profesorice Irene Marinić, snimili su pjesmu i spot na talijanskom jeziku

Piše: Lucija Jukić, 3.b

Projekt višejezičnog rap natjecanja organiziraju Europska komisija, Talijanski institut za kulturu, Austrijski kulturni forum i British Council, a cilj je zainteresirati učenike za učenje stranih jezika te ih potaknuti da svoje jezične vještine primijene u praksi. Prijavom na ovo natjecanje, dokazali smo da, osim u brojnim prirodoslovnim natjecanjima u kojima naša škola sudjeluje, rasturamo i strane jezike.

Nakon prijave na natjecanje dobili smo zadani refren te smo ostatak pjesme i spot morali osmisliti sami. Budući da učenici naše škole vole provoditi slobodno vrijeme u parkiću preko puta škole, tamo smo i snimili spot. Za snimanje i montažu bila je zadužena Nina Kukec. Spot je, a s njime i mi, prošao u finale te smo pozvani na nastup na završnom natjecanju 27. rujna 2016. u Vintage Industrial Baru. Natjecanje je vodila Remi iz grupe Elemental. Na početku su nastupali jedan engleski i talijanski reper te reperica iz Njemačke, koja je uvjerljivo bila najbolja. Osim repanja na talijanskom, natjecanje se vodilo i među reperima na engleskom i njemačkom jeziku iz različitih osnovnih i srednjih škola diljem Hrvatske. Pobjedu u našoj kategoriji odnijela je Upravna škola iz Zagreba, a mi smo zauzeli drugo mjesto. Mislim da nikome nije smetalo što nismo pobijedili jer je utješna nagrada bila – veeeeelika Nutella. Bilo nam je tako dobro da smo se dogovorili da ćemo repati *in italiano* i iduće godine!

Ci vediamo anche l'anno prossimo!

A kada na školskom Facebooku pronađete snimku našega spota, sigurno ćete htjeti zapjevati (i zaplesati!), zapravo, *zarepati* s nama, a za to će vam trebati i riječi pjesme:

Oggi non mi sento bene
mi manca il ritmo nelle vene
qualcosa che mi tira su
perche non c'è la faccio piu!

Rit.

Lascia il ritmo che ti guida
alza la testa è sorridi
L'importante è sentire
sentir cosa?
le rime positive, le rime positive, le rime positive!

Marco, non ti senti male
siamo noi alle tue spalle
ti facciamo stare bene senti il rep nelle tue vene!

Rit.

Lascia il ritmo che ti guida....

Repanje na talijanskom nije nam strano

Poziranje s poznatom repericom

Danas se ne osjećam dobro
fali mi ritam u venama
nešto da me podigne
jer ne znam što da radim

Ref

pusti ritam da te vodi
podigni glavu i nasmješi se
važno je čuti
čuti što?
Pozitivne rime, Pozitivne rime, Pozitivne rime

Marco, nemoj se osjećati loše
mi smo tu za tebe
da bi se osjećao bolje slušaj rap
u svojim venama

LiDraNo 2016.

Prelogovci vole pisati!

Smotra na državnoj razini literarnih, dramskih i novinarskih radova održana je i ove godine u Šibeniku od 6. do 8. travnja 2016. Prelog je ponovno dao svoj nemalen doprinos

Piše: Kaja Barić, 4.s

Na državnu razinu smotre LiDraNo 2016. bile su pozvane tri učenice naše škole. Pod mentorstvom prof. Barbarić školu su predstavljale Danijela Marušić (1.n) s novinarskim radom *A i vi vodite ljubav?* te Kaja Barić (3.s) kao urednica časopisa *Labos* koja, ironično, mora pisati članak u zadnji trenutak. Ena Beč (3.s) očarala je publiku svojim scenskim nastupom *Luđaci* pod mentorstvom prof. Lazić.

Retrospekcija na županijsku razinu

Brojčano smo nadjačali druge škole na županijskoj razini gdje smo, kako iznenadjujuće, ponovno bili domaćini.

U velikoj dvorani A zgrade okupili su se sljedeći prelogovski novinari: Marta Paladin (*San u znanost*), Ivan Radišić, (*Kako je rođena najveća haktivistička organizacija?*), Danijela Marušić (*A i vi vodite ljubav?*) i Kaja Barić (*Što je pitanje kulture?*). Moralnu podršku pružala nam je Iris Delić čiji je članak za našu školu bio od neprocjenjive vrijednosti, ali ga na općinskoj razini nisu prepoznali jer je, kako rekoše, *previše vezan uz samo vašu školu*. Zanimljivo, jer upravo se takve vrijednosti cijene na županijskoj i državnoj razini! No, dobro, valja čemo morati pričekati još neko vrijeme dok se članovi žirija svih razina usklade s kriterijima.

Potencijalna nasljednica uredništva

Učenici su dobili priliku izraziti svoju maštovitost i snimanjem radijske emisije koje su bile jednako zanimljive i odlično osmišljene. Učenici Ivor Vučemilović Jurić (2.c) i Filip Mlinarić (4.d) izrazili su svoju ljubav i interes prema blues glazbi snimanjem emisije *Glazba plave boje* uz mentorstvo prof. Sanje Vlahović-Trninić.

Sloboda pisanja, izražavanja osjećaja te stavova važna je za kulturni napredak i, naravno, naše zadovoljstvo dok čitamo izvrsne literarne radove u kojima su se istaknuli: Eugenija Prša (*Čajana osjećaja*), Borjan Cvrtila (*Mašta*), Ema Šamal (*Mame nič taeške*) i Iva Ivičić (*Prozori*). Učenici nisu bili pretjerano očarani i zadovoljni kritikama, ali neki su ipak trebali usredotočiti se na pripreme za maturu, a drugi će se sigurno više istaknuti idući put.

I ove godine profesorica Goranka Lazić nije okljevala u pisanju scenarija za dramski nastup *U svom filmu* koji nije postigao slavu sličnu onoj kojom se može pohvaliti mjuzikl *Malena*, ali je vrijedan

spomena, LiDraNa te gledanja, jer je nas i drage roditelje za proslavu Dana škole dobrano nasmijala.

Ostavile smo ih bez riječi

Nas tri, odabrane među odabranima, jednog smo sunčanog jutra, u pratnji prof. Barbarić (prof. Lazić već je bila zauzeta pripremama za Dan škole), uzbudeno čekale da krenemo na put za Šibenik. Teško je opisati osjećaj koji vas obuzme kada se nalazite u autobusu punom učenika koji dijele vaše interese, učenika vaših godina koje jedva čekate upoznati i za koje znate da bi vam mogli postati životni prijatelji, ali koji su, istovremeno, vaši konkurenti. Ili nisu? Najlepša je dimenzija državne razine LiDraNa u tome što ne postoje najbolji: mi svi, koji dođemo tamo, pobednici smo. Ono zašto smo okupljeni svi na istom mjestu jest da se međusobno obogatimo, da učimo jedni od drugih te da zajedno slavimo ono malo kulture što je preostalo na hodnicima naših života.

Svake godine iznova rastuži kada nemamo priliku prisustvovati svim okruglim stolovima i nastupima (zbog preklapanja termina), ali i ono što stignemo pogledati/čuti ispunji nas energijom koja nas drži sve do sljedećega LiDraNa...i tako u krug, neprekinut.

Mogli bismo sada ovdje nabrajati sve ono prekrasno što smo doživjeli u ta tri dana: prekrasan smještaj, izvrsnu i raznoliku hranu, duge šetnje obalom, večernja druženja po sobama... Ali takvo što jednostavno morate *okusiti* sami – ne može se opisati riječima.

Nastup naše talentirane kolegice proglašen je najpotpunijim

Labos, jedan i jedini

O svemu ukratko i na brzinu

Piše: Danijela Marušić, 2.n

Agencija za odgoj i obrazovanje i Ministarstvo znanosti, obrazovanja i sporta, u suradnji s Hrvatskom zajednicom županija, nagradili su Oskarom znanja pobjednike državnih i međunarodnih natjecanja u znanju. Na svečanosti održanoj 16. lipnja 2016. godine na Ekonomskom fakultetu Sveučilišta u Zagrebu najznačajnija priznanja u obrazovanju, kojim se već 12 godina nagrađuju najuspješniji i najizvrsniji učenici i njihovi učitelji i nastavnici mentorji, dobilo je 345 učenika i 220 mentora.

Čestitamo našim učenicima, Mirku Duvnjaku i Antoniju Magnaboscu te mentoricama Gordani Majstorović i Brankici Soldo, na ovim divnim uspjesima ❤.

U Ministarstvu znanosti, obrazovanja i sporta 22. kolovoza 2016. održana je dodjela **Nagrade Soljačić** te dodjela **priznanja MZOS-a i tablet računala** učenicima koji su ostvarili iznimni uspjeh na Državnoj maturi školske godine 2015./2016. Za iznimni rezultat iz ispita **hrvatskog jezika, matematike i obveznog stranog jezika na višoj, A razini**, nagrađeno je 30 maturanata. Ministar Šustar i profesor Soljačić uručili su im priznanja MZOS-a i tablet računala. Ovom je nagradom nagrađena i naša Karmen Jeričević (4.b, generacija 2015./2016.). Čestitamo joj!

Evo što je o dodjeli nagrade rekla Karmen:

Ravnatelj me nazvao nekoliko dana prije dodjele. Bila je sredina kolovoza i malo je reći da taj poziv nisam očekivala. Nisam ni znala da se takva nagrada dodjeljuje, a kamoli da će ju netko dati meni. Dodjela se održala 22. kolovoza 2016. u prostorijama MZOS-a, zajedno s dodjelom Nagrade Soljačić. Tadašnji ministar, gospodin Predrag Šustar, i gospodin čije ime nosi nagrada, Marin Soljačić, uručili su nam priznanja i tablet računala. Nagrađeno je 30 najboljih maturanata s obzirom na rezultat iz obveznog dijela mature na višoj razini. Nakon dodjele, organizirano je druženje sa svim dobitnicima, ministrom i gospodinom Soljačićem. Sa mnom su bili otac, ravnatelj i prof. Vesna Čibej, kojoj još jednom želim zahvaliti na tome što je uvijek tražila više od nas, što me i dovelo do toga da za maturu iz engleskoga jezika nisam ni morala učiti. Želja mi je zahvaliti i profesoricama Dubravki Kardum, Zdenki Burdi, Dragici Pribić i Olgi Zenko jer mi je i njihova pomoć oko pripreme za kemiju, hrvatski jezik i matematiku bila od neprocjenjive važnosti.

Svim maturantima i onima koji će to uskoro biti želim puno uspjeha na maturi i na prijemnim ispitima. Sigurna sam da će svi oni koji se dovoljno potruže bez problema upisati željene fakultete.

Bile smo prezauzete fotografiranjem da bismo obnovile natpis

u ne tako njegovanom novinarstvu koje će, možda, jednoga dana postati profesionalno.

I za kraj...hvala članovima žirija!

Najljepše je u cijeloj priči što su članovi žirija vrlo opušteni, dobranjamerni i prepuni dobrih ideja i savjeta. Pravo je zadovoljstvo družiti se s njima i učiti od njih. Ponekad poželimo da okrugli stolovi nikada ne završe, da nam još malo govore o našim radovima, da nas još malo hvale 😊.

Možda sam subjektivna, ali ipak se najviše ponosimo našim časopisom. On je zaista kruna svega što svake školske godine radimo. Teme se ne tiču samo škole, nego i onoga što volimo te čime se bavimo. Oduševila nas je činjenica da su naš Labos davali kao primjer ostalim urednicima. Iz tako maštovitih, educiranih i radoznalih glava mogu proizići samo članci koje je uistinu pravi užitak čitati. Određena količina samostalnosti pri pisanju očita je, a to je nedostajalo drugim školskim listovima. Svake godine u našoj školi, i svijetu općenito, zbiva se nešto novo i svemu ćemo prisustovati kako bismo to zapisali. LiDraNo 2017. također ćemo obilježiti najbolje što znamo, kao i svake godine. Nadamo se da ćemo svoja umijeća ponovno moći predstaviti na Državnoj smotri 2017. Valja spomenuti da nam je jedna draga članica žirija prošle godine rekla da je sigurna da ćemo obnoviti natpis u pijesku koji smo ostavili 2015. Ups, čini se da smo bile prezauzete poziranjem kraj modroga mora pa smo smetnule s uma ostavljanje tragova u pijesku. Mogli bismo se opravdati nekim klišejem poput: odnio bi ga prvi vjetar... Ali bit ćemo iskrene i obećati: ako dođemo u Šibenik 2017., na LiDraNu 2018. vidjet ćete istu fotografiju kao prije dvije godine; samo s drugim brojkama!

Elita u Solarisu

Karmen na dodjeli nagrade

DRŽAVNA NATJECANJA IZ FIZIKE I ASTRONOMIJE

Naše mlade znanstvene nade

U moru raznih područja iz kojih se naši učenici plasiraju na državna natjecanja, na nekima, kao što su kemija, biologija, matematika i, naravno, astronomija i fizika, Prelogovci su dio nezaobilazne ekipe natjecatelja. Kako nam je prošle godine bilo na državnim natjecanjima iz fizike i astronomije, pročitajte u sljedećim retcima

Piše: Iris Delić, 4.c

Naši se učenici, pod mentorstvom prof. Suzane Galović, svake godine plasiraju na državna natjecanja iz fizike, ali i astronomije. Prošle godine na astronomiji predstavljalo čak petero učenika: Vedran Radovanović i David Novković iz 1.c te Karla Draženović, Ivna Grahovac i Ina Martinović iz 3.c, a na fizici ja, Iris Delić iz 3.c, sa samostalnim eksperimentalnim istraživačkim radom.

A24 kao posljednje utočište

Nakon što je stručno Državno povjerenstvo prihvatiло teme naših istraživačkih radova, počeli smo se ozbiljno pripremati kako bismo u dalnjim etapama što dostojnije predstavili Školu. Pripreme za natjecanja, kao i svake godine, počele su rano, ali malo prekasno da bi se izbjegle subote u školi i beskrajna popodneva provedena u A24 – našem najdražem laboratoriju, onom iz fizike. Nakon jutra provedenog na nastavi, svako poslijepodne uputili bismo se prema labusu spremni provesti sljedećih nekoliko sati radeći na svom eksperimentalnom postavu, vježbajući prezentiranje, rješavajući zadatke, čitajući znanstvene članke i, naravno, pišući svoje radove. Subotama smo, osim navedenoga, imali čast čuvati Alku Kujicu, najdraže stvorene prof. Galović, koja nam je svojom razigranošću, psećom znatiželjom i tek povremenim lajanjem uljepšavala naporne dane.

Idemo na državno!

Srećom, sati, dani, tjedni i mjeseci provedeni u A24 u potpunosti su se isplatili. Naime, ja sam od 25. do 28. travnja 2016. uživala (i prezentirala svoj rad) u Šibeniku, a Ina, Ivna, Karla, David i Vedran u Omišu od 9. do 11. svibnja. Nakon mukotrpne vožnje autobusom od Zagreba do Šibenika, okružena učenicima iz drugih zagrebačkih škola, shvatila sam da definitivno više volim ljude iz naše škole. Mi Prelogovci ponekad pričamo o uzbudljivim događanjima u svijetu znanosti, intrigantnim zadacima ili jednostavno Periodnom sustavu elemenata koji je nepresušan izvor tema, ali kolege iz drugih škola od trenutka kretanja do trenutka zaustavljanja autobusa na parkiralištu Solarisa, nisu prestali pričati o svega nekoliko zadataka iz matematike (op.a. rasprava se vjerojatno nastavila dugo u noć, ali srećom joj više nisam bila svjedok). Inače nemam ništa protiv dubokog emocionalnog vezivanja za zadatke, ni dubokih rasprava o istima, ali iskreno se nadam da u životu tih mladih ljudi postoje područja interesa koja ne uključuju matematičke zadatke (iako mi onih nekoliko sati u autobusu ne daje razloga zaista biti tako optimistična).

Sljedećega dana imala sam priliku predstaviti svoj rad uz prezentaciju i izvođenje pokusa. Prezentaciju sam odradila najbolje što sam mogla, a nakon nje stručno povjerenstvo potrudilo se postaviti mi široki spektar pitanja. Doduše, nisu sva pitanja bila konkretno vezana uz moj rad, ali barem nisu izlazila izvan područja fizike. Završivši s prezentacijama, kolege iz drugih škola i ja uputili smo se natrag prema hotelu gdje smo uz dugotrajne kave raspravljali

o nastavi fizike, fakultetima, maturi i ostalim stvarima za kojima mi mlađi ludujemo. Sutradan nas je naš stručni žiri izvijestio o rezultatima – osvojila sam četvrto mjesto s kojim sam izuzetno zadovoljna. No, još sam više zadovoljna stečenim iskustvom i poznanstvima.

Astronomima ni svibanjsko more nije hladno

Nakon što se vratila iz Šibenika, prof. Galović imala je nekoliko dana da se odmori i napuni baterije za novo putovanje. Naši astronomi, s njom u pratnji, uputili su se prema Omišu 9. svibnja u 9 sati. Ni dan-danas im, kako sami kažu, nije jasno kako je prof. Galović, koja je poznata po svom dolasku točno na vrijeme (ili malom kašnjenju, ali nikad dolaženju ranije), uspjela uraniti i ukrcati se u autobus prije svih njih. Nakon nekoliko sati vožnje kišnom kontinentalnom Hrvatskom, svi su zajedno sretno stigli u sunčan i topao Omiš. U hotelskim sobama odradili su posljednje pripreme za prezentacije svojih radova, a nakon toga su se odlučili baciti u more koje, prema njihovim riječima, nije bilo nimalo hladno (op.a. vjerojatno nisu osjećali hladnoću zbog naleta adrenalina i uzbuđenja koje astronomija donosi). Sljedeći dan prezentirali su svoje radove nakon čega su uslijedila pitanja stručnog povjerenstva. Naši astronomi sve su to odradili vrlo profesionalno što im je na kraju prisrbilo odlične plasmane: Vedran i David osvojili su 1. i 2. mjesto u kategoriji prvih razreda, a Ina, Karla i Ivna 3., 4. i 5. mjesto u kategoriji trećih razreda. Kako bi proslavili svoj uspjeh, ponovno su uživali u omiškom moru. Sljedećeg dana vratili su se u Zagreb puni sreće što su imali priliku svojim sudjelovanjem uveličati natjecanje iz astronomije, pogotovo zato što svake godine ima sve manje interesa za to područje.

Iz povjerljivih izvora doznajemo kako naši fizičari i astronomi već sada smisljavaju teme kojima će se baviti iduće godine te im želimo puno sreće, iako smo uvjereni da uspjeh neće izostati. Na kraju krajeva, uz ovakve mlade astronome i fizičare iz naše, ali i drugih škola, vjerujemo da će Hrvatska jednog dana imati kvalitetne znanstvenike, barem dok ne odu negdje gdje se znanost više cijeni. Ali to je dio neke druge priče.

Ina, Ivna i Karla znaju kako uživati!

Manite se lijekova!

Cilj Smotre projekata iz područja građanskog odgoja i obrazovanja, u organizaciji Ministarstva znanosti, obrazovanja i sporta i Agencije za odgoj i obrazovanje, jest omogućiti djeci predškolske dobi i učenicima osnovnih i srednjih škola stjecanje građanske kompetencije i ostalih ključnih kompetencija za cjeloživotno učenje. Ove smo se godine i mi, polaznici etike 2.a i 2.s razreda, odlučili priključiti

Piše: Valentina Klein, 2.a

Pobjednički tim

Oba razreda zajedno su radila na projektu cijelu školsku godinu, a projekt su na županijskoj, pa i na državnoj Smotri predstavljali Karlo Borović, Petra Gajdek, Filip Šimić i Valentina Klein. Bilo je tu puno sati napornog rada, izostajanja s nastave, zanimljivih ideja, ali i dobre zabave. Naša mentorica i glavni pokretač ovog projekta bila je prof. Ana Kadović. Istraživali smo kako lijekovi i njihova pretjerana upotreba utječu na našu svakodnevnicu i mijenjaju društvo, a time i naše navike. Iako je prijedloga bilo više, odlučili smo se projekt nazvati **LIJEKOMANIJA**.

Sâm problem pretjerane upotrebe lijekova detaljno smo analizirali služeći se raznim izvorima (medijskim natpisima i sl.), a detaljno smo proučili i razne reklame koje ljudi navode na upotrebu lijekova. Znate onu, *Zdrav k'o Herbiko!* – tko bi mogao odoljeti takvoj reklami! Zatim smo proveli anketu u našoj školi da bismo analizirali situaciju među našim vršnjacima. Sve to smo usustavili i slikovito prikazali na četirima plakatima na kojima su bile istaknute glavne smjernice, problemi, ali i rješenja samoga problema. U naše vesele plakate uloženo je najviše truda i na njih smo jako ponosni. U sklopu projekta posjetili smo i lokalne ljekarne oko škole, fotografirali se s osobljem i podijelili naše promotivne letke po gradu i domu zdravlja u blizini škole.

Državna razina – here we are!

Nakon što smo uspješno i s velikim pohvalama prošli županijsku razinu smotre, još smo više prionuli na posao i pripreme za državno. I tu je sada krenuo ozbiljan rad: usavršavanje teksta, usmene pripreme i rad na prezentaciji, stvaranje portfolija, promocija i prezentiranje u drugim razrednim odjeljima škole, sati i sati provedeni u famoznom

kabinetu koji je postao naš drugi dom. Uložili smo puno truda, mašte i svog slobodnog vremena, ali isplatilo se: državno je napokon stiglo! Natjecanje se održalo u Zagrebu, 21. svibnja 2016. Cijela ga je ekipa nestrpljivo i pomalo nervozno dočekala. To jutro našli smo se na kavi s prof. Kadović (koja je cijelo vrijeme bila uz nas) i našim ravnateljem koji nas je došao podržati. Bilo je odlično opustiti se prije prezentacije. Sama prezentacija prošla je dobro, a nama najvažnije – prof. Kadović bila je jako zadovoljna. Šuškalo se po kuloarima da smo ostavili dobar dojam i na žiri. Cijeli dan prošao je u dobrom društvu, s finom klopicom, obilaskom sabora i u veselom raspoloženju. Kasnije smo još dodatno proslavili uz malo šampanjca (onog djeđejeg :)) i torte u obližnjem kafiću. Bili smo dobra i vesela ekipa koja je vrlo ozbiljno shvatila svoj zadatak i uspješno ga završila. I tako smo se građanski obrazovali i pri tome i dobro zabavili!

Natjecanje nije organizirano tako da se proglaši prvo, drugo ili treće mjesto, nego postoji samo proglašenje pobjednika. Mi smo kasnije pozvani da predstavimo svoj projekt u Hrvatskom saboru i radujemo se tom pozivu.

To su ti naši famozni plakati

MEĐUNARODNA FILOZOFSKA OLIMPIJADA

Filozofiranjem do međunarodnih prijateljstava

International Philosophy Olympiad (skraćeno: IPO) godišnja je smotra mladeži iz cijelog svijeta koja je pisanjem filozofskih eseja zaslužila sudjelovanje na njoj. Ove se godine održala u Gentu, u Belgiji, a ja sam bila jedna od dviju učenica koje su predstavljale Hrvatsku

Piše: Valentina Runko, 4.c

Nakon mnogih eseja i povijesti filozofije (koju nam je neumorno tumačila profesorica Mirela Turk ☺), uspješno plasirani na državno natjecanje imali su priliku kvalificirati se za Olimpijadu. Naše je eseje ocjenjivao odbor stranih filozofa te su iz 44 zemlje svijeta odabrali po dvoje učenika; u Hrvatskoj je to bila Hana Samariža iz Prve sušačke gimnazije u Rijeci i ja, učenica Prirodoslovne škole Vladimira Preloga. Krenuli smo na put iz Zadra, 12. svibnja 2016., s Haninom mentoricom i voditeljem delegacije. Nažalost, moja mentorica nije mogla ići jer sam bila drugoplasirana. Sletjevši u Bruxelles, susreli smo se s pooštrenom mjerama sigurnosti i naoružanim vojničkim patrolama na aerodromu zbog nedavnih terorističkih napada. Unatoč šalama o bombama, uspjeli smo preživjeti glavni grad Belgije te smo se busom odvezli do sat vremena udaljenog G(h)enta.

Gent – belgijska bajka

Odmah po dolasku, oduševila me ljepota i očuvanost arhitekture grada koji neki opisuju kao živuću bajku, i to posve opravdano. Iako se na mnogim mjestima izvode radovi i popravci, pazi se da nove građevine ne odudaraju od dražesnog stila gradnje sačuvanog stoljećima. Mnoge zgrade datiraju još iz srednjega vijeka te su na UNESCO-voj listi Svjetske baštine. Tako je i ceremonija otvaranja

održana u Gradskoj vijećnici, zgradi iz petnaestoga stoljeća. Premda je riječ o trećem najvećem gradu u Belgiji, s tehnološki naprednim muzejima, galerijama i s nekoliko crkvi, odsustvo nebodera pridonosi osjećaju uspavanog sela, a brojni kanali podsjećaju na ugođaj Venecije.

Međunarodna atmosfera

Čim je završio službeni dio otvaranja, nije trebalougo da se mi mladi počnemo upoznavati pa smo do kraja domjenka već nadugačko i naširoko raspravljeni. U četiri dana, koliko je trajala Olimpijada, nismo mnogo spavaljali, ali je absolutno vrijedilo žrtvovati koji sat odmora za smijeh i razgovore koje smo vodili. Ono što mi se najviše svidjelo je tolerancija i otvorenost prema novim idejama – iako su neki od nas često imali dijametalno suprotna stajališta, argumentirano smo uvjereni sugovornike, kako na organiziranim radionicama, tako i za doručkom ili na izletima. Katkad bi jedna strana zaista promijenila mišljenje druge, a ponekad bismo se jednostavno složili da se ne slažemo i u prijateljskom tonu promijenili temu. Smatram da je upravo to najveće postignuće ovakvih događanja: promicanje međunarodne suradnje i razumijevanja. Također smo imali priliku vježbati strane jezike izvan škole, primjerice njemački, španjolski i, naravno, engleski, na kojem je većina nas pisala eseje. Bilo je fascinantno saznati nešto o stranim zemljama od njihovih

Najpoznatiji suvremeni filozofi

DRŽAVNO NATJECANJE IZ BIOLOGIJE

Kroz pustinju i prašumu

Državno natjecanje mladih biologa održano je u Kalinovcu od 21. do 24. travnja 2016.

Piše: Marta Paladin, 2.c

Na natjecanju su sudjelovale dvije učenice naše škole: Mia Čop (4.c, mentor: Željko Krstanac) s istraživačkim radom *Utjecaj uporabe žvakačih guma različitih okusa na kratkoročno i dugoročno pamćenje* i Marta Paladin (2.c, mentor: Karlo Horvat). Podravski je kraj, u kojem je održano natjecanje, prepun prirodnih ljepota pa su organizirani brojni izleti u kojima smo ih imali priliku upoznati. Sve ljubitelje biologije razveselio je razgled Đurđevačkih i Kalinovačkih pjesaka, Posebnog rezervata šumske vegetacije Crnih jaraka i Regionalnog parka Mura – Drava. Jedan dan smo i proveli slušajući izlaganja kreativnih i zanimljivih istraživačkih radova srednjoškolaca. Za to se vrijeme obilježavao dan grada Đurđevca u kojem smo bili smješteni. Grad je bio živahniji nego inače i bilo ga je lijepo posjetiti. Na natjecanju nam je cilj bio dobro se zabaviti, a u tome smo, unatoč napornom rješavanju testova i prezentiranju radova, svakako uspjeli!

Ponosne na svoje rezultate iz biologije

Budući dobitnici Nobelove nagrade za kemiju

stanovnika, gotovo kao da smo proputovali svijetom u nekoliko dana, razgovarajući s vršnjacima iz Argentine, Costa Rica, Portugala, Izraela, Indije, Kine, Japana... Imali smo mnoštvo tema, od razlika u školskim kurikulumima, preko omiljenih knjiga i TV-serija, pa sve do dubokoumnih životnih pitanja i inspirativnih filozofa.

Poučni sadržaji

Drugi dan Olimpijade održano je pisanje eseja, za koji smo od četiri ponuđena citata trebali izabrati jedan i filozofski raspraviti njegov značaj. Nakon toga smo slušali predavanja i sudjelovali u parlaonicama o ratu i miru, što je bila glavna tema ovogodišnje Olimpijade. Sljedeći smo dan imali razgled grada te posjet memorijalnom groblju kod Ypresa gdje su podignuti spomenici nakon Prvog svjetskog rata. Svjedočili smo i spomen-ceremoniji na

Ove biste umove teško shvatili

Menin Gateu, koja se ondje održava svaki dan u 20 sati, kako bi se sačuvalo sjećanje na žrtve Prvoga svjetskog rata. Po dvoje učenika iz zemalja koje su u prethodnom stoljeću međusobno ratovale zajedno su položili vijence, kao simbol nade u buduću mirnu suradnju. Tako je naš boravak u Belgiji naglasio važnu poruku pacifizma i nužnosti sprječavanja ponovljenih strahota rata.

Nezaboravno iskustvo

Posljednji je dan bio rezerviran za proglašenje dobitnika zlatne, srebrne i brončane medalje, kao i počasnih spominjanja izvrsnih eseja. Hana Samaržija osvojila je srebro, što je dosad najbolji plasman za Hrvatsku, a meni je, ironično, nedostajalo 0.01 bod do kategorije počasnog spominjanja. No kad je došao trenutak rastanka od novih prijatelja, rezultati su nam bili zadnja stvar na pameti. U vrlo kratkom vremenu, raspravljujući o raznim temama, zблиžili smo se kao da se znamo godinama. Bitno je spomenuti da filozofija nije samo za filozofe – mnogi od nas ju ne namjeravaju studirati, ali promišljanje o vječnim ljudskim pitanjima nudi priliku za veoma zanimljive razgovore. Unatoč tome što nas je bilo preko 90 pa se nismo svi stigli dovoljno družiti, preko Facebooka i dalje kontempliramo u filozofskoj grupi – dijelimo novosti i šale te planiramo novo okupljanje. Zahvaljujući filozofiji imam skupinu prijatelja iz cijelog svijeta te bih svakome preporučila da se okuša u ovakvoj vrsti natjecanja.

Šetnja za odmor duše

We are from Prelog, take us to America!

Svima nam je poznata pjesma USA Dubioze kolektiv u kojoj članovi benda svojim stihovima I am from Bosnia, take me to America, I really want to see the Statue of Liberty... čeznu za Amerikom. Na ponos svih nas, čežnja za Amerikom dvoje učenika i jedne mentorice naše škole ispunila se. Iako su Kip slobode vidjeli samo iz aviona, proveli su u Americi nezaboravnih tjedan dana

Piše: Iris Delić, 4.c

Karla Draženović i Fran Gamulin, učenici 4.c, pod mentorstvom svoje profesorice fizike, prof. Suzane Galović, kao prvi i jedini predstavnici iz Hrvatske do sada, sudjelovali su na međunarodnoj znanstvenoj olimpijadi Genius Olympiad od 12. do 17. lipnja 2016. koja se održavala u Oswegu u New Yorku. Uspješno su obranili boje PŠVP-a, ali i Lijepo naše, te su se kući vratili sa srebrnom medaljom. Kako im je bilo, pročitajte u sljedećem intervjuu.

Kao prvo, čestitam vam na fantastičnom plasmanu! Kako ste se osjećali kada ste saznali da ste prošli na olimpijadu i kada ste osvojili srebrnu medalju? Jeste li očekivali takav rezultat?

Fran: Iskreno, nisam mogao vjerovati da smo prošli. Činilo se kao san. Tek kad smo se ukrcali na avion, shvatio sam da mi zaista putujemo u Ameriku.

Karla: Bili smo sretni jer smo svima, ali ponajprije sebi, dokazali da mi to možemo, iako smo mislili da nemamo izgleda uopće konkurrirati u svjetskim razmjerima.

Plasirali ste se na olimpijadu radom iz fizike. Možete li nam pobliže objasniti (ali ne previše komplikirano!) što ste točno proučavali i na čemu se temeljio vaš rad?

Karla: Napravili smo senzor korozije temeljen na optičkim vlaknima koji detektira kada su nastali uvjeti za koroziju. Kada se senzor *oglaši*, građevinarim imaju dovoljno vremena da učine nešto kako ne bi došlo do velike štete uzrokovane korozijom.

Fran: Cilj nam je bio napraviti nešto korisno i primjenjivo, a s obzirom na to da se ovaj senzor može primjenjivati u metalnoj infrastrukturi izloženoj vodi, mislim da smo uspjeli.

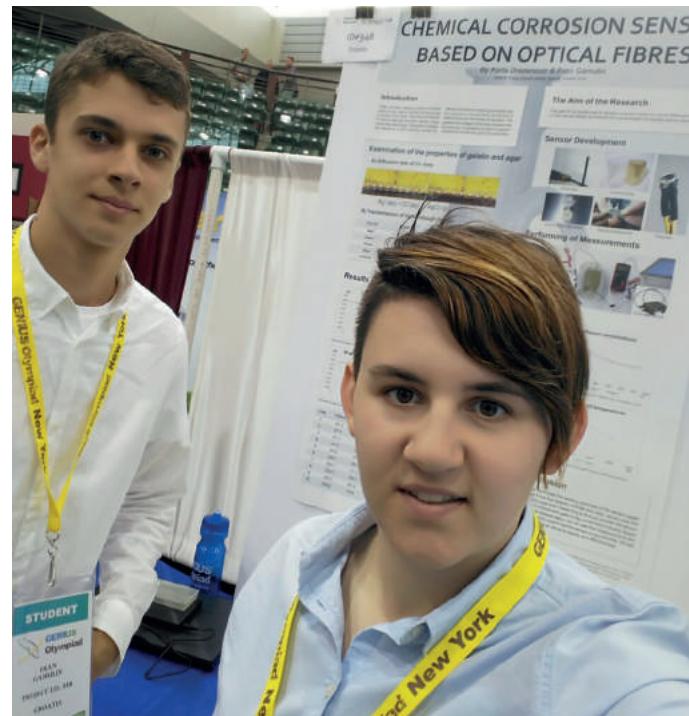
Ništa bez mnogo žrtve

Čini mi se da je izrada tako kompleksnog rada dosta vremenski zahtjevna. Koliko ste dugo radili na radu? Kako ste uspijevali sve to uz redovno učenje?

Fran: Na radu smo radili punih osam mjeseci. Zahtjevalo je puno organizacije, žrtvovanja slobodnog vremena i čak nekih ocjena. Provodili smo cijele subote u školi, a kada smo bili jutarnja smjena, redovito smo ostajali u laboratoriju iz fizike čak do kraja druge smjene.

Ponosna mentorica sa svojim genijalcima

U iščekivanju da izlaganje radova počne vrijeme je najbolje prikratiti selfijem

Karla: Često smo, osobito u završnoj fazi rada, morali izostajati s nastave da bismo što brže proveli sva mjerena i pripremili se što bolje pa bismo ovim putem još jednom zahvalili profesorima koji su nas razumjeli i susretljivo puštali s nastave, ali i razrednici koja je opravdala sve te izostanke.

Vjerujem da ste stekli mnoga poznanstva iz cijelog svijeta. Tko vam je ostao u posebnom sjećanju? Čiji su vas se radovi najviše dojmili?

Karla: Otkud krenuti... Bilo je stvarno puno ljudi iz cijelog svijeta. Turska, SAD, neke balkanske zemlje, Velika Britanija, Brazil, Argentina i ostale latinoameričke države, Južna Koreja, Švicarska, Rusija i Dominikanska Republika samo su neke od zemalja koje mi padaju na pamet. I, naravno, mi kao jedini i prvi u povijesti ove Olimpijade, predstavnici iz Hrvatske.

Fran: Zbog velikog broja radova nismo stigli baš sve vidjeti, ali u sjećanju mi je ostao rad Trutha Mullera iz SAD-a koji je proučavao kako dobiti pitku vodu iz slane vode uz pomoć određene biljke. Osim njegovog, svidjeli su mi se radovi kolega Meksikanaca i Slovenaca. Sa svima njima ostali smo u kontaktu.

Trčanje po američkoj autocesti

Nadam se da ste imali bar malo slobodnoga vremena između prezentacija radova. Kako ste ga provodili? Slobodno podijelite s nama neku anegdotu.

DRŽAVNO NATJEĆANJE IZ KEMIJE

Naša četiri dana u Đurđevcu

Svake se godine organizira natjecanje u poznavanju kemije za sve učenike u Hrvatskoj, a njegova završnica, Državno natjecanje, rezervirana je za dvadesetak najboljih natjecatelja iz svakoga grada. Ovogodišnje je državno natjecanje održano u Đurđevcu od 18. do 21. travnja 2016.

Piše: Marta Paladin, 2.c

Tradicionalno naviknuti na morske lokacije natjecanja, njegovo smještanje u Podravinu nije rezultiralo prevelikim oduševljenjem sudionika. Mislim, nakon svega tog učenja, sve bi nas razveselilo vidjeti malo mora i sunca. Unatoč tome, sedam učenika i pet profesora natjecanje su proveli izuzetno uspješno i zabavno! S ove natjecateljske strane, svakako treba istaknuti rezultat Mirka Duvnjaka (3.d.) koji je u kategoriji znanja osvojio treće mjesto. U kategoriji radova, Prelogovi su, naravno, dominirali. Antonio Magnabosco (2.a) osvojio je prvo mjesto, a drugim se mjestom može pohvaliti Vedran Pavelić (tada 4.e). Na natjecanju su dobre rezultate ostvarili i Ivor Vučemilović (3.c), Ivan Lisjak (4.d), Marta Paladin (2.c) u kategoriji znanja i Amalka Perović koja se natjecala s radom. Državna su natjecanja ispunjena brojnim aktivnostima pa smo tako posjetili Stari grad Đurđevac i brojne druge lokacije. U hotelu su navečer mlade kemičare svojim sjajnim DJ vještinama zabavljali profesori Vedran Vulić i Gordana Majstorović. Dojmić nas je malo pješčano prostranstvo – Đurđevački pjesaci. Nažalost, deve su tamo došle svega nekoliko tjedana nakon našeg odlaska. Možda nismo ponovno postigli 1. mjesto u državi kao prošle godine, ali zato smo dobili izvrsnu motivaciju da to učinimo sljedeće. Osobito ako će natjecanje ponovno biti u Đurđevcima – mislim, kada ćemo ponovno u životu imati prilike vidjeti deve??? Divno je da ovakva natjecanja potiču turizam u krajevinama na koje je ministarstvo turizma zaboravilo. Na kraju, državno je natjecanje bilo jako lijepa nagrada za naše cjelogodišnje napore u učenju najdraže nam kemije!

ŠKOLSKA RADIJSKA SKUPINA

Ovo je tek početak!

Piše: Ivor Vučemilović, 3.c

Po prvi put u povijesti škole, PŠVP ima i radijsku skupinu čija je radijska emisija *Glasba plava boje* predstavljala školu na ovogodišnjoj Smotri LiDraNo. Emisija govori o glazbenom žanru bluesu te njegovu položaju u društvu; kako u Hrvatskoj, tako i u svijetu. Cilj je emisije bio približiti ovaj povjesno bitni glazbeni žanr učenicima i mladima kako ne bi ostao zaboravljen i izgubljen u moru popularne glazbe upitne kvalitete. Uvaženi gost emisije, Adam Semjalac, poznatiji pod glazbenim pseudonimom Bebè Na Volè, govoreći o svojoj blues karijeri progovara o stanju u hrvatskoj kulturi, umjetničkom integritetu te životu slobodnog umjetnika u Hrvatskoj. Emisiju su snimili učenici Ivor Vučemilović i Filip Mlinarić pod mentorstvom profesorice Sanje Vlahović-Trninić.

Karla: Nismo imali baš puno slobodnog vremena, ali proveli smo ga kvalitetno. S obzirom na to da se i Fran, i prof. Galović i ja u slobodno vrijeme bavimo fotografijom, često smo izlazili iz naših soba da bismo fotografirali vjeverice, kojih tamo ima iznenađujuće puno, i Mjesec. No, jednom sam morala prisilno izići iz sobe. Naime, tek što sam završila s tuširanjem, oglasio se požarni alarm. Morala sam istrčati iz sobe u roku od nekoliko sekundi i spustiti se stepenicama s devetoga kata. Bio je to dobar *cardio*.

Fran: Ali ipak, zauvijek ćemo pamtitи sljedeću avanturu: zadnji smo dan bili u motelu Syra-Inn u gradu Syracuseu te smo posjetili shopping centar koji se nalazi na periferiji grada. Do tamo smo došli gradskim autobusom te smo se tako trebali i vratiti natrag do motela. Provjerivši vozni red, došli smo čak i ranije na stanicu kako ne bismo propustili autobus. Međutim, naš autobus nije dolazio preko sat vremena. Već je pao mrak kad smo odlučili vratiti se u motel udaljen 12 km pješice. Krenuli smo i uživali u ugodnoj večernjoj šetnji popraćenoj zvukovima pucnjeva i policijskih sirena. Nije nam bilo baš svejedno. Izjavši iz prijateljski nastrojenog *ghetto* kvarta, stigli smo do industrijske zone koja nije baš predviđena za pješake pa smo hodali uz rub autoceste, pretrčavali rotore i pokušavali ne uzrokovati automobilsku nesreću. Iskreno, ne bi nas čudilo da nas je netko

"Stavi ovu sliku, tu smo dobro ispalili!"

fotografirao i da smo završili u lokalnim novinama kao primjer ludih turista. Stigli smo u motel nakon skoro tri sata hodanja oko jedan ujutro. I, kao da to sve nije bilo dosta, nije nam radila kartica za ulazak u sobu pa smo i to morali rješavati.

Prije nego što ste otišli na Olimpijadu, novinari i snimateli većine medijskih kuća posjećivali su našu školu kako bi održali intervju s vama. Kako ste se osjećali kao zvjezde Dnevnika i ostalih informativnih emisija?

Fran: Drago mi je što smo imali čast biti u informativnim emisijama, iako je, moram priznati, bilo pomalo naporno ponekad.

Karla: Jako mi je drago što smo bili zanimljivi medijima jer mislim da se u Hrvatskoj previše priča o onom lošem, a pre malo o dostignućima mladih. Kod nas ima toliko mladih koji su postizali velike uspjehe, ali gotovo nitko nije čuo za njih. Ne znam zašto se hrvatski mediji boje izvještavati o nečem optimističnom, ali nadam se da će se to promjeniti.

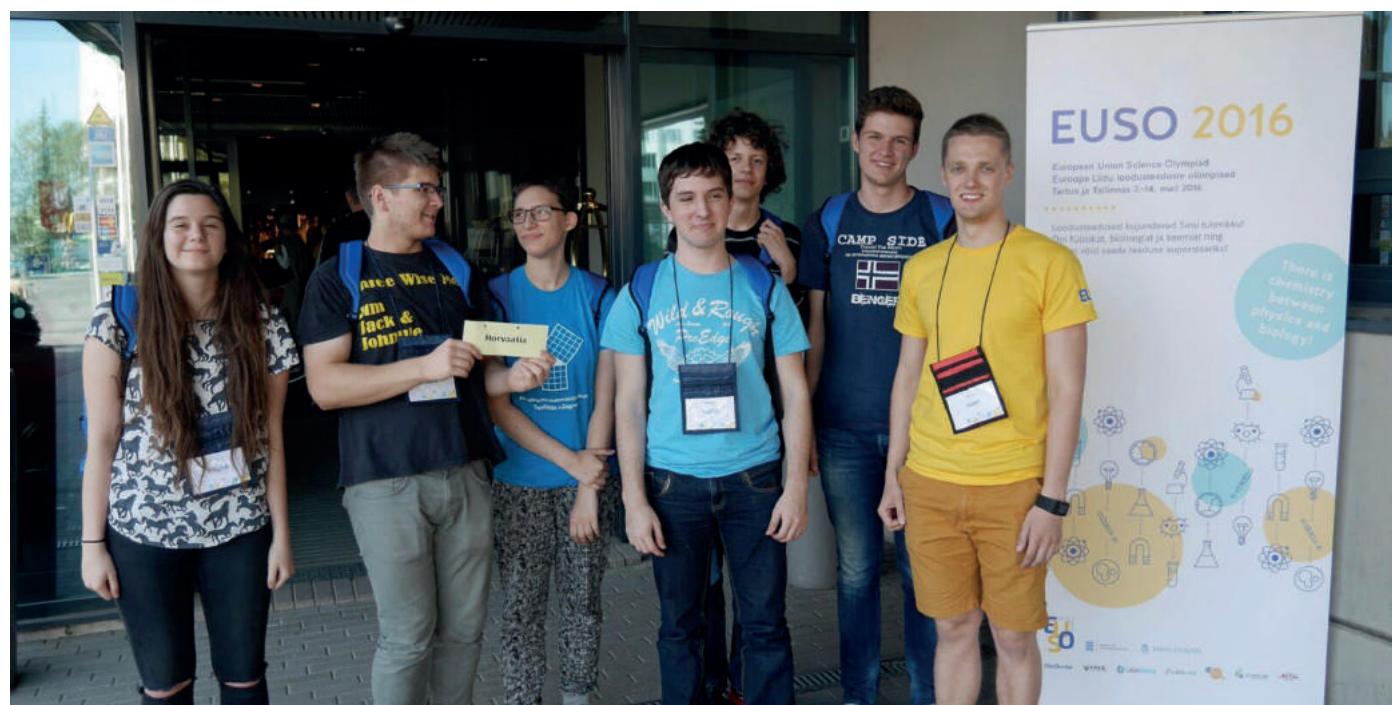
Nakon predanog i požrtvovnog višemjesečnog rada Karla i Fran ostvarili su svoj američki san – bili su sudionici Međunarodne olimpijade *Genius*. Ako želite krenuti njihovim stopama, ako želite pokazati svoje znanje pred međunarodnom publikom (i uživati na putovanju), ako imate genijalnu ideju za neki znanstveni rad, odvojite vremena i provedite ju u djelu. Budite sigurni da će vam se trud, rad, upornost i požrtvovnost jednom isplatiti. Karla i Fran to najbolje znaju.

INTERVJU S MIRKOM DUVNJAKOM

Naš državni prvak iz kemije i matematike

U vječno nespokojnom ambijentu 3.d razreda mirno sjedi jedan učenik i hladnokrvno rješava matematički zadatak od kojeg bi većinu nas zaboljela glava. Mirko Duvnjak, državni prvak u kemiji i matematici te jubilarni sudionik državnog natjecanja iz kemije i matematike, otkrio nam je kako uspijeva uravnotežiti prirodoslovnu gimnaziju, glazbenu školu te mnogobrojna natjecanja. Podijelio je s nama i svoja iskustva s ovogodišnjeg Državnog natjecanja iz matematike na kojem je osvojio prvo mjesto te Europske prirodoslovne olimpijade koja se održala u Estoniji na kojoj je njegov tim osvojio srebro

Piše: Blanka Ivanović, 3.d

Olimpijada - nezamjenjivo iskustvo

Bok, Mirko! Nakon prošlogodišnjeg prvog mjeseta iz kemije, ove si godine dokazao da ona nije jedino u čemu rasturaš! Pa, kako se osjećaš nakon još jednog osvojenog prvog mjeseta u državi, ovog puta iz matematike?

Bok, Blanka! Neopisiv je to osjećaj i neočekivan rezultat. Možeš samo zamisliti kakav je šok bio kada sam video ljestvicu poretka.

Jesi li već na županijskom očekivao da ćeš proći na državno natjecanje?

Nisam imao velika očekivanja ni od općinskog natjecanja. Međutim, vidjevši rezultate županijskog natjecanja i ostvareni rang, imao sam predosjećaj da bih mogao proći dalje.

Koliko si se i kako pripremao za taj pothvat nakon što si saznao da si prošao dalje?

Dobio sam od drage mi mentorice, prof. Soldo, materijale za pripremu. Neke sam zadatke rješavao uz njenu pomoć, a neke kod kuće u svoja četiri zida. Pripreme su tek krenule nakon što je objavljena lista pozvanih. Bilo je to nekoliko ludih tjedana. Nikad ne znaš što te očekuje na državnom.

Jesi li već u autobusu s konkurencijom rješavao logaritamske jednadžbe ili si se držao podalje?

Nastojim pred samo natjecanje ne rješavati zadatke ili učiti. To može napraviti više štete nego koristi.

Imaš li kakve obrede prije natjecanja ili sretne anomalije?

Pred samo natjecanje imao sam veliku želju za čokoladom. Na svu sreću, jedna me je čekala na radnom stolu.

Gotovo sam pao u nesvijest!

Kada si počeo rješavati test, jesli li pomislio što je ovo meni trebalo u životu ili ti ti bio umjereno težak?

Kad sam tek video zadatke, pomislio sam: *Šta je ovo, majko moja?* Iduća četiri sata pisanja bila su piši-brisi dok nisam dobio prihvatljiv rezultat.

Bez lažne skromnosti, jesli li očekivao prvo mjesto ili si bio ugodno iznenađen?

Dok sam bio na kavi, profesorica me nazvala i rekla da hitno dođem u hotel. Bio sam nervozan i uzbudjen. U trenutku kada sam video rezultate skoro sam pao u nesvijest. Nisam očekivao prvo mjesto.

Kako si provodio slobodno vrijeme tijekom boravka?

Obilazak grada s kolegama matematičarima, šetnja, kava, razmjene iskustava...

Prošle si godine također prošao na državno iz matematike, ali nisi osvojio ni jedno od prva tri mjeseta. Što bi rekao da je prevagnulo ovoga puta: više rada i predanosti, vrsta gradiva ili puka sreća?

Mislim da mi je ove godine bolje sjelo naučeno gradivo, a i znao

USPJESI NAŠIH UČENIKA NA NATJECANJIMA ZNANJA

Predmetna natjecanja

Državna razina

Marta Paladin, 1.c - biologija, kategorija znanja, 5. mjesto,
mentor: Karlo Horvat, prof.

Mia Čop, 3.c - biologija, kategorija radova, 9. mjesto i nagrada za najoriginalniji rad,
mentor: Željko Krstanac, prof.

Karla Draženović, 3.c - astronomija, 4. mjesto,
mentorica: Suzana Galović, prof.

Ivana Grahovac, 3.c - astronomija, 5. mjesto,
mentorica: Suzana Galović, prof.

Ina Martinović, 3.c - astronomija, 3. mjesto,
mentorica: Suzana Galović, prof.

Vedran Radovanović, 1.c - astronomija, 2. mjesto,
mentorica: Suzana Galović, prof.

David Novković, 1.c - astronomija, 3. mjesto,
mentorica: Suzana Galović, prof.

Marko Hadina, 3.e - povijest, samostalni istraživački rad, 4. mjesto,
mentorica: Ana Kadović, prof.

Pavel Breka, 4.j - povijest, samostalni istraživački rad, 4. mjesto,
mentorica: Ana Kadović, prof.

Marta Paladin, 1.c, kemija, kategorija znanja, 8. mjesto,
mentorica: Gordana Majstorovic, prof.

Mirko Duvnjak, 2.d, kemija, kategorija znanja, 3. mjesto,
mentorica: Daniela Mujkanović Cinčić, prof.

Ivor Vučemilović, 2.c, kemija, kategorija znanja, 14. mjesto,
mentor: Vedran Vulić, prof.

Ivan Lisjak, 3.d, kemija, kategorija znanja, 9. mjesto,
mentorica: Kata Marković, prof.

Antonio Magnabosco, 1.a, kemija, radovi, 1. mjesto,
mentorica: Gordana Majstorovic, prof.

Vedran Pavelić, 4.e - kemija, radovi, 2. mjesto,
mentorica: Nina Mihoci, prof.

Amalka Perović, 1.a, kemija, radovi, 5. mjesto,
mentorica: Gordana Majstorovic, prof.

Valentina Runko, 4.c, filozofija, 5. mjesto,
mentorica: Mirela Turk, prof.

Borjan Cvrtila, 4.d, filozofija, 9. mjesto,
mentorica: Mirela Turk, prof.

Stjepan Jurković, 4.e - ekologija, radovi, 1. mjesto,
mentorica: Mara Husain, prof.

Robert Peraković, 4.e - ekologija, radovi, 2. mjesto,
mentorica: Mara Husain, prof.

Valentina Runko, 4.c, engleski jezik, 7. mjesto,
mentorica: Andrea Pongrac, prof.

Ivana Pita, 3.d, njemački jezik (nastavljači), 5. mjesto,
mentorica: Jelena Buranji, prof.

Valentina Runko, 4.c, njemački jezik (početnici), 10. mjesto,
mentorica: Martina Godek, prof.

Kaja Revan Barić, 3.s, Lidrano, urednica školskog lista Labos,
mentorica: Henrieta Barbarić, prof.

Danijela Marušić, 1.n, Lidrano, samostalni novinarski rad,
mentorica: Henrieta Barbarić, prof.

Ena Beč, 3.s, Lidrano, samostalni scenski nastup,
mentorica: Goranka Lazić, prof.

Iris Delić, 3.c, fizika, samostalni eksperimentalni rad,
mentorica: Suzana Galović, prof.

Mirko Duvnjak, 2.d, matematika, 1. mjesto,
mentorica: Brankica Soldo, prof.

Marta Paladin, 1.c, matematika, 10. mjesto,
mentor: Ivan Benić, prof.

Mihaela Jukić, 3.c, matematika, 11.mjesto,
mentorica: Brankica Soldo, prof.

sam kako se pripremati za natjecanje s obzirom na to da sam već imao iskustvo od godine prije.

Prijeđimo na tvoju veliku ljubav – kemiju. Koliko znam, pripremao si se i u profesionalnom laboratoriju uz pomoć nekoliko profesora, osim sa svojom mentoricom prof. Cinčić. Kakvo je to bilo iskustvo?

Tako je, Blanka. Pripremali smo se u prostorima PMF-a uz pomoć profesora s fakulteta. Naravno, sve što sam naučio za Državno natjecanje iz kemije s prof. Cinčić – pomoglo mi je kasnije na Olimpijadi.

Kad si putovao u Estoniju sigurno si se umorio: avion, vremenske zone...

Dobro, kada će više rezultati?

Put je bio naporan jer smo prvo letjeli od Zagreba do München, zatim od München do Tallinna. Vremenska razlika u Estoniji i Hrvatskoj samo je jedan sat koji nismo ni primjetili.

Jesi li imao tremu prije natjecanja? Ipak je to međunarodno, velika konkurenčija, prava prilika za vidjeti kako stojiš na jednoj tako visokoj razini.

Mislim da je to više bilo uzbudjenje, nego trema. Natjecanje kao i svako drugo, a na ovom smo radili u timovima pa mi je to bilo novo iskustvo.

Vjerujte mi: rad i trud uvijek se isplate!

Kakav je bio koncept natjecanja? Test i praktični dio, pretpostavljam.

Dva eksperimentalna zadatka, jedan u ponедjeljak, drugi u srijedu. Svaki se pisao tri sata i svaki se sastojao od tri dijela: fizika, kemija i biologija. Zbog toga je bilo bitno da se podijeli rad u timu. Ja sam, naravno, bio zadužen za kemiju.

Kako si se proveo u Estoniji? Jesi li imao dovoljno slobodnoga vremena?

Bilo mi je jednom riječu – predivno. Imali smo organizirane razne aktivnosti koje su nam popunile dan. Volonteri-vodići proveli su nas kroz grad jer su to studenti ili prijašnji sudionici natjecanja koji su iz toga grada.

Kako ti se svidio smještaj? Navodno ste imali čak i saunu.

Hotel i hrana su mi se isto svidjeli, to je također doprinijelo užitku. Za saunu ti je garant rekla prof. Barbarić! Njoj sam se pohvalio i bila je ljubomorna. Saune su bile u vodenom parku koji smo posjetili. Izdržao sam ravno 15 minuta prije nego mi je postalo neizdrživo pa sam pobegao van u hladan bazen.

Za kraj, što bi preporučio svima koji se pripremaju za neko natjecanje ili maturu?

Samo hrabro, bez straha od neuspjeha, puno rada i truda i sve će se isplatiti. 😊

Osim Mirka Duvnjaka, na državno natjecanje iz matematike plasirali su se i Marta Paladin, pod mentorstvom profesora Ivana Benića, koja je osvojila 10. mjesto, te Mihaela Jukić, pod mentorstvom profesorice Brankice Soldo, koja je osvojila 11. mjesto. Svima im od srca čestitamo!

Županijska razina

Miran Grgić, 1.d, matematika,
mentorica: Brankica Soldo, prof.
Vedran Radovanović, 1.c, matematika,
mentor: Ivan Benić, prof.
Katarina Rakić, 1.d, matematika,
mentorica: Brankica Soldo, prof.
Tena Majstorović, 1.b, matematika,
mentor: Vedran Pamuković, prof.
Krešimir Pavlović, 1.b, matematika,
mentor: Vedran Pamuković, prof.
Ivan Renić, 1.c, matematika,
mentor: Ivan Benić, prof.
Matija Mrvčić, 1.d, matematika,
mentorica: Brankica Soldo, prof.
Tea Juračić, 2.d, matematika,
mentorica: Brankica Soldo, prof.
Mia Stojak, 2.b, matematika,
mentorica: Marija Mišurac, prof.
Mihaela Jamić, 3.d, matematika,
mentorica: Olga Zenko, prof.
Branimir Burić, 3.c, matematika,
mentorica: Brankica Soldo, prof.
Pavle Manzin, 3.c, matematika,
mentorica: Brankica Soldo, prof.
Gregor Pogačar, 4.b, matematika,
mentorica: Olga Zenko, prof.
Andrija Marinčić, 4.s, matematika,
mentorica: Vladimir Bertol, prof.
Marta Paladin, 1.c, Lidorano, samostalni novinarski rad,
mentorica: Henrieta Barbarić, prof.
Kaja Barać, 3.s, Lidorano, samostalni novinarski rad,
mentorica: Henrieta Barbarić, prof.
Ema Agata Šamal, 1.c, Lidorano, literarni rad,
mentorica: Zdenka Burda, prof.
Ivor Vučemilović, 2.c i Filip Mlinarić, 4.d – Lidorano, radijska emisija,
mentorica: Sanja Vlahović Trninić, prof.
Dramska skupina Prirodoslovne Škole Vladimira Preloga (Petar Šeler, Tea Pavlek, Iva Munkačević, Lana Anić, Andrej Drenski, Igor Jerković, Ivica Žugec, Ena Beć, Blanka Ivanović, Josip Kuman), Lidorano,
mentorica: Goranka Lazić, prof.
Karmen Jeričević, talijanski jezik
Mihaela Noršić, talijanski jezik
Patricija Marelja, 3.c, talijanski jezik
Borna Šikić, 4.d, talijanski jezik
Leona Komparić, 3.s, talijanski jezik
Laura Rehak, 3.s, talijanski jezik
Miran Grgić, 1.d, geografija,
mentor: Tomislav Golubić, prof.
Vedran Radovanović, 1.c, geografija,
mentor: Tomislav Golubić, prof.
Tin Andrašec, 1.c, geografija,
mentor: Tomislav Golubić, prof.
Ivan Đapić, 2.s, geografija ,
mentor: Nenad Radosavljević, prof.
Juraj Vrbanić, 2.d, geografija,
mentor: Tomislav Golubić, prof.
Marko Milas, 2.b, geografija,
mentor: Tomislav Golubić, prof.
Jakov Pollak, 2.d, geografija,
mentor: Tomislav Golubić, prof.
Ivan Lisjak, 3.d, geografija,
mentor: Nenad Radosavljević, prof.
Lucija Božičević, 3.d, geografija,
mentor: Nenad Radosavljević, prof.
Grga Masnec, 3.d, geografija,
mentor: Nenad Radosavljević, prof.
Roko Levar, 1.d, hrvatski jezik ,
mentorica: Goranka Lazić , prof.
Miran Grgić, 1.d, hrvatski jezik ,
mentorica: Goranka Lazić, prof.
Mirko Duvnjak, 2.d, hrvatski jezik ,
mentorica: Goranka Lazić, prof.

Tea Juračić, 2.d, hrvatski jezik ,
mentorica: Goranka Lazić, prof.
Blanka Ivanović, hrvatski jezik, 2.d,
mentorica: Goranka Lazić, prof.
Edyta Tuček, 2.d, hrvatski jezik ,
mentorica: Goranka Lazić, prof.
Bruno Vargek, 2.d, hrvatski jezik ,
mentorica: Goranka Lazić, prof.
Ivan Lisjak, 3.d, hrvatski jezik ,
mentorica: Goranka Lazić, prof.
Iris Delić, 3.c, hrvatski jezik ,
mentorica: Zdenka Burda, prof.
Antonela Tomašić, 4.c, hrvatski jezik ,
mentorica: Sanja Vlahović Trninić, prof.
Tena Majstorović, 1.b, hrvatski jezik ,
mentorica: Svjetlana Štampar, prof.
Ana Marija Ristić, 1.c, povijest ,
mentor: Miroslav Šašić, prof.
Alan Zabčić, 1.c, povijest ,
mentor: Miroslav Šašić, prof.
Juraj Vrbanić, 2.d, povijest ,
mentor: Miroslav Šašić, prof.
Marko Milas, 2.b, povijest ,
mentorica: Tihana Glavina, prof.
Iris Bradić, 3.d, povijest ,
mentor: Miroslav Šašić, prof.
Dora Dominko, 3.c, povijest ,
mentor: Miroslav Šašić, prof.
Karla Gašparić, 4.d, povijest ,
mentor: Miroslav Šašić, prof.
Karla Poljančić, 4.b, povijest ,
mentorica: Tihana Glavina, prof.
Karlo Biškupić, 2.a, engleski jezik ,
mentorica: Dubravka Teški , prof.
Arno Marković, 2.a, engleski jezik ,
mentorica: Dubravka Teški, prof.
Bruno Jaran, 2.e, engleski jezik ,
mentor: Mario Perić , prof.
Paula Šašić, 2.b, engleski jezik ,
mentorica: Dijana Štruklec, prof.
Antun Dulibić, 4.g, engleski jezik ,
mentorica: Vesna Čipej , prof.
Anthea Catherine Gorički, 4.a, engleski jezik ,
mentorica: Danica Katičić , prof.
Andrej Drenski, 4.e, engleski jezik ,
mentorica: Vesna Čipej , prof.
Miran Grgić, 1.d, biologija ,
mentor: Željko Krstanac, prof.
Kristijan Goldašić, 1.b, biologija ,
mentorica: Ivana Tokić, prof.
Zvonimir Pavlović, 1.d, biologija ,
mentor: Željko Krstanac, prof.
Mario Periš, 1.a, biologija ,
mentorica: Ivana Tokić, prof.
Marija Perđun, 1.b, biologija ,
mentorica: Ivana Tokić, prof.
Marija Mežnaric, 1.b, biologija ,
mentorica: Ivana Tokić, prof.
Roko Levar, 1.d, biologija ,
mentor: Željko Krstanac, prof.
Helena Sečen, 1.e, biologija ,
mentorica: Vesna Bevanda, prof.
Nikola Klikić, 1.d, biologija ,
mentor: Željko Krstanac, prof.
Paula Šašić, 2.b, biologija ,
mentor: Željko Krstanac, prof.
Ivor Vice Bulaja, 2.b, biologija ,
mentor: Željko Krstanac, prof.
Patrik Kovačić, 2.b, biologija ,
mentor: Željko Krstanac, prof.
Juraj Guraljevski, 2.c, biologija ,
mentorica: Vesna Bevanda, prof.
Marko Milas, 2.b, biologija ,
mentor: Željko Krstanac, prof.
Edyta Tuček, 2.d, biologija ,
mentor: Karlo Horvatin, prof.

Bruno Vargek, 2.d, biologija,
mentor: Karlo Horvatin, prof.
Valentina Runko, 4.c, biologija,
mentor: Karlo Horvatin, prof.
Sanja Hanić, 4.d, biologija,
mentor: Karlo Horvatin, prof.
Stefano Bodetić, 4.d, biologija,
mentor: Karlo Horvatin, prof.
Stefano Bodetić, 4.d, filozofija,
mentorica: Mirela Turk, prof.
Anton Malbašić i Antonio Boras, 4.d, biologija, istraživački rad,
mentor: Karlo Horvatin, prof.
Bernard Kazazić, 1.d, informatika,
mentor: Ivan Benić, prof.
Matija Mrvčić, 1.d, informatika,
mentor: Ivan Benić, prof.
Petra Bulat, 2.d, informatika,
mentor: Siniša Živković , prof.
Petra Petković, 2.d, informatika,
mentor: Siniša Živković , prof.
Katarina Rakić, 1.d, informatika,
mentor: Ivan Benić, prof.
Luka Nikić, 2.a, informatika,
mentorica: Nevenka Krfogec , prof.
Matej Vukasović, 3.c, logika,
mentorica: Mirela Turk, prof.
Tina Klarin, 3.c, logika,
mentorica: Mirela Turk, prof.
Klara Jović, 3.c, logika,
mentorica: Mirela Turk, prof.
Lana Hercigonja, 3.d, logika,
mentorica: Mirela Turk, prof.
Šimun Abramović, 3.d, logika,
mentorica: Mirela Turk, prof.
Nora Tomljanović, 4.b, logika,
mentorica: Mirela Turk, prof.
Mihaela Jukić, 3.c, fizika,
mentorica: Suzana Galović, prof.
Mihaela Jukić, 3.c, fizika,
mentorica: Suzana Galović, prof.
Petra Crnić, 3.c, fizika,
mentorica: Suzana Galović, prof.
Marta Paladin, 1.c, fizika,
mentorica: Suzana Galović, prof.
Fabijan Džapo, 3.d, fizika,
mentorica: Marina Čleković, prof.
Mirko Duvnjak, 2.d, fizika,
mentorica: Suzana Galović, prof.
Tena Majstorović, 1.b, fizika,
mentorica: Indira Čakarun-Peroš, prof.
Marija Marković, 1.b, fizika,
mentorica: Indira Čakarun-Peroš, prof.
Fran Dabo, 2.c, fizika,
mentorica: Indira Čakarun-Peroš, prof.
Petra Petković, 2.d, latinski jezik,
mentorica: Vesna Mataić, prof.
Ivor Vice Bulaja, 2.b, latinski jezik,
mentorica: Vesna Mataić, prof.
Ana Bošnjak, 2.d, njemački jezik,
mentorica: Martina Godek, prof.
Fran Borković, 4.c, njemački jezik,
mentorica: Martina Godek, prof.
Karlo Turić, 4.c, njemački jezik,
mentorica: Martina Godek, prof.
Valentina Derišević, 4.b, njemački jezik,
mentorica: Jelena Buranji, prof.
Kristina Vržina, 1.a, kemija,
mentorica: Gordana Majstorović, prof.
Vedran Radovanović, 1.c, kemija,
mentorica: Gordana Majstorović, prof.
Tomislav Štefićek, 1.c, kemija,
mentorica: Gordana Majstorović, prof.
Luka Javor, 1.a, kemija,
mentorica: Gordana Majstorović, prof.
Marko Polić, 1.d, kemija,
mentor: Vedran Vulić, prof.

Jakov Fabečić, 1.a, kemija,
mentorica: Gordana Majstorović, prof.
Tamara Papić, 1.c, kemija,
mentorica: Gordana Majstorović, prof.
Matija Mrvčić, 1.d, kemija,
mentor: Vedran Vulić, prof.
Mario Periš, 1.a, kemija,
mentorica: Gordana Majstorović, prof.
Ivor Vice Bulaja, 2.b, kemija,
mentorica: Dubravka Kardum, prof.
Miran Grgić, 1.d, kemija,
mentor: Vedran Vulić, prof.
Tea Juračić, 2.d, kemija,
mentorica: Daniela Cinčić, prof.
Ruđer Sušanj, 2.a, kemija,
mentorica: Daniela Cinčić, prof.
Blanka Ivanović, 2.d, kemija,
mentorica: Daniela Cinčić, prof.
Patrik Kovacić, 2.b, kemija,
mentorica: Dubravka Kardum, prof.
Edyta Tuček, 2.d, kemija,
mentorica: Daniela Cinčić, prof.
Luka Babić, 3.d, kemija,
mentorica: Kata Marković, prof.
Pavle Manzin, 3c, kemija,
mentorica: Dubravka Kardum, prof.
Lucija Božičević, 3.d, kemija,
mentorica: Kata Marković, prof.
Valentina Runko, 4.c, kemija,
mentorica: Gordana Majstorović, prof.
Erik Regvat, 4.c, kemija,
mentorica: Gordana Majstorović, prof.
Petra Popač, 4.c, kemija,
mentorica: Gordana Majstorović, prof.
Anton Malbašić, 4.d, kemija,
mentorica: Nina Mihoci, prof.
Jure Bogić, 4.b, kemija,
mentorica: Dubravka Kardum, prof.
Kristina Košutić, 4.b, kemija,
mentorica: Dubravka Kardum, prof.
Filip Kučas, 2.d, kemija,
mentorica: Daniela Cinčić, prof.
Damjan Petrin, 4.b, kemija,
mentorica: Dubravka Kardum, prof.

Međunarodna natjecanja

Mirko Duvnjak, 2.d, EUSO (European Union Science Olympiad),
sudionik tima, srebrna medalja

Karla Draženović i Fran Gamulin, 3.c, eksperimentalni rad
Senzor korozije, Međunarodna olimpijada Genius, srebrna medalja,
mentorica: Suzana Galović, prof.

Valentina Runko, 4.c, Međunarodno natjecanje iz filozofije,
mentorica: Mirela Turk, prof.

**Testiranje za Europski certifikat za klasične jezike (latinski i
grčki jezik) ECCL (European Certificate for Classics)**, međunarodno
natjecanje u poznavanju latinskoga jezika i rimske kulture

ZLATO: Mateja Ravišan, Tena Majstorović, Marija Perđun, Viktorija
Veličanji, Ana Marija Ristić, Miran Grgić

SREBRO: Ana Agata Šamal, Luka Mitar, Kristijan Goldašić, Marija
Mežnarić, Sara Knežević, Leonarda Strmo, Petra Brajković, Marijan
Marković, Alan Žabčić

BRONCA: Ariana Pakušić, Tomislav Hader, Nikola Cerovečki,
Katarina Šulek, Jan Kuljak, Erik Bijelić, Luka Radošević, Tamara Papić,
Tiana Soucie, Miljana Stojčić, Roko Levar, Anja Hruškar, Katarina Rakić

(Ne)očekivana nagrada

Život i sport nepredvidivi su, a ova je priča samo još jedan od dokaza koji idu u korist toj tezi. Odlukom školskoga vijeća na finalni su turnir mogli ići samo oni koji su se prije njega borili za boje naše škole, a ja nisam bio među njima

Piše: Luka Mitar, 2.s

Unatoč mojim najboljim nastojanjima da profesoru Markiću (Čači) objasnim da nisam ja kriv što će se natjecanja i vaterpola i plivanja održati tek nakon finala u Dubravi, i da će se i ja, u konačnici, boriti za našu školu, profesor je ostao pri svojem čvrstom stavu. Pomiren s razrednikovom *diskriminirajućom* odlukom, došao sam u školu sljedeći dan spreman za nastavu, ali sreća mi se osmjehnula: profesorica Barbarić uspjela je smekšati kameni srce moga razrednika i u roku od svega nekoliko minuta bio sam s njom na putu za finalni turnir u Dubravi. Profesorica je nas nekoliko pitala želimo li napisati izvještaj o nekom dijelu natjecanja za Hrvatski olimpijski savez. Nakon (četrdeset) pet minuta mozganja, napisao sam deset rečenica o završnome turniru i proslijedio ih prof. Barbarić na lektoriranje, ona pak prof. Markiću na stručnu procjenu, a ostalo je jednostavno povijest.

Osvojio sam 3. mjesto na natječaju ŠKOLSKI SPORT I OLIMPIJSKI POKRET pod nazivom *Sportski novinar*. Školi sam pribavio 4000 kuna vrijednu sportsku opremu, a sebi *shoping* u vrijednosti od 2000 kuna. Kada pročitate moj osrt, siguran sam da ćete se ove godine i vi htjeti okušati kao sportski novinar!

Uovogodišnjem izdanju finala ženske košarke, koje se odigralo u dvorani XII. gimnazije, susrele su se dvije, mogli bismo slobodno reći, sada već košarkaške sile, III. gimnazija i Prirodoslovna škola Vladimira Preloga.

Prvu četvrtinu utakmice djevojke III. gimnazije dobivaju s lakoćom i uspijevaju se rezultatski uvjerljivo odmaknuti od ekipe PŠVP-a rezultatom 8:4.

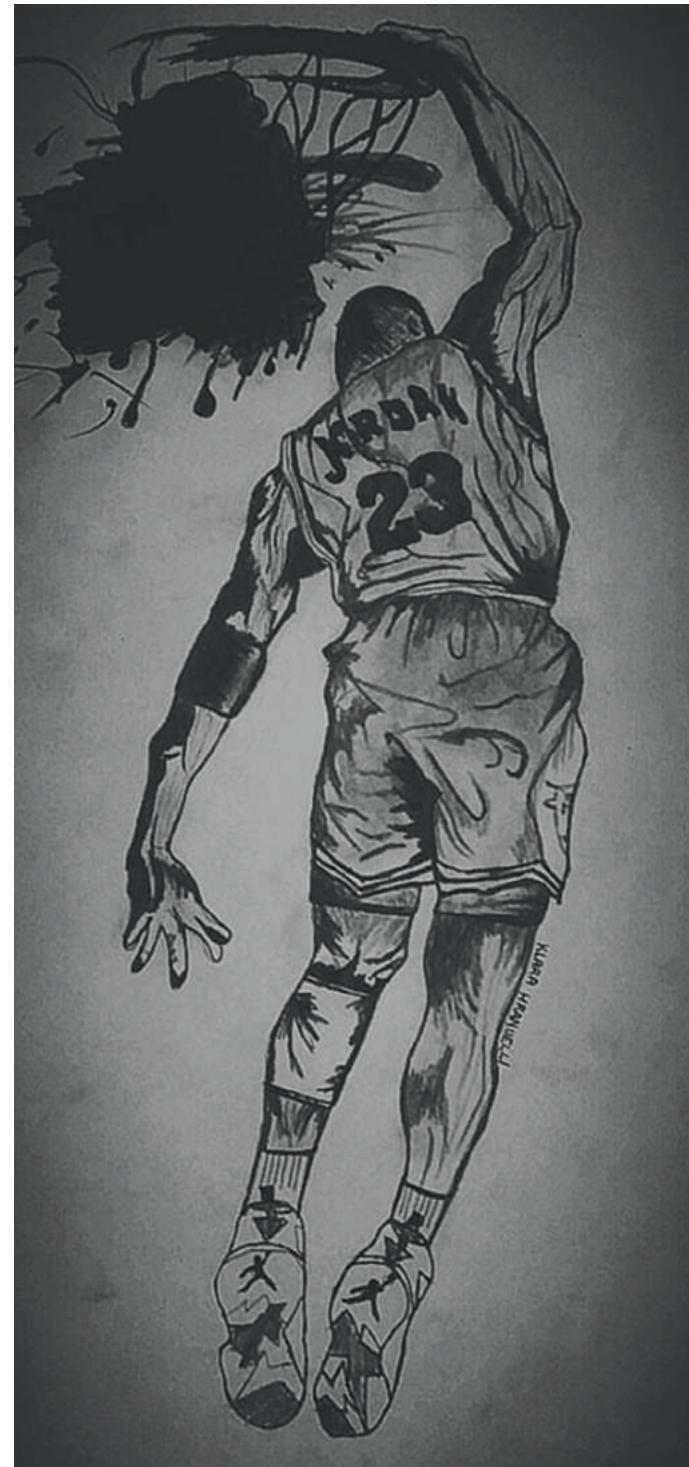
U drugoj četvrtini, ekipa *uspavanih ljestvica* iz PŠVP-a budi se i polako počinje hvatati priključak u utakmici, no ipak na kraju djevojke iz III. gimnazije povećavaju vodstvo na 13:6.

U preposljednjoj četvrtini djevojke iz Preloga pokazuju svu svoju raskoš talenta i pogurane eliksirom prkosu bude tribine te se rezultatski vraćaju u igru s dionicom od 11:8 u njihovu korist.

U zadnjoj dionici utakmice vidjeli smo dosta lijepih poteza obiju ekipa, što u obrani, što u napadu. S nestripljenjem smo se nadali pogotku kojeg slobodnoga bacanja ekipe PŠVP-a koji bi smanjio razliku, ali očekivanja su bila iznevjerena te se utakmica nije okrenula u korist PŠVP-a. Zadnja dionica završila je 9:9, a ti poeni nisu bili dovoljni da, valjda opet uspavane, ljestvice iz Preloga pobijede te utakmica završava rezultatom 30:26 u korist III. gimnazije.

Kada se podvuće crta, ovu je utakmicu zaslужeno dobila III. gimnazija zahvaljujući prednosti iz prvih dviju četvrtina.

Djevojkama iz III. gimnazije želimo svu sreću na državnom prvenstvu koje će se održati u Rovinju. Neka dostojno predstave Grad Zagreb!

Autorica rada: Klara Hranueli, 3.a

Na tronu može biti samo jedan

Piše: Pere Markić, prof. i Danijela Marušić, 2.n

Cilj je svakoga natjecanja biti najbolji, biti ispred nekoga – ispred svih, pokazati da se razlikuješ od drugih po kvaliteti, pristupu, želji... Put kojim se krećeš do toga cilja svakako poznaju naši sportaši u S razrednim odjelima. Upravo dva takva razreda, 4.s i ČAĆINA DICA (1.s), ove su godine došli do finala malonogometne lige PŠVP-a. Bilo je to sve samo ne još jedno finale, a razlog tolike neobičnosti leži u činjenici da su se po prvi put u ovom prestižnom natjecanju u našoj školi, susrele ekipe iz prvog i četvrtog razreda. Tom neobičnom ishodu, koji će svoju težinu i važnost za mlađe razrede pokazati u nadolazećim godinama, svakako je doprinijela koncentracija kvalitete u pojedinim mlađim ekipama.

Finale koje se igralo pred dupkom ispunjenim tribinama, gdje se tražilo mjesto više za stajanje, stvorilo je određenu nervozu u zraku, koja se mogla osjetiti u svakome duelu. Početni naleti 4.s razreda na granitnu obranu prvaša rezultirali su munjevitom kontrom i ČAĆINA DICA već su u prvim minutama, na iznenađenje cijelokupne školske javnosti (valja naglasiti: ali ne i razrednika) i nogometnih poznavatelja, poveli vodstvom od 1:0. Slavlje na velikom dijelu tribina, a pogotovo na mjestu gdje se nalazi Fun Zone 1.s razreda, doživjela je deliričan trenutak. Dugo je trebalo da 4.s razred slomi otpor prvaša, no pod pritiskom atmosfere i fizičke nadmoći, maturanti su ipak pokazali da su ove godine oni nogometne gazde u ovoj školi. Na kraju je bila zaslužena pobjeda 4.s razreda koji su rezultatom 4:2 ove godine podigli pehar prvaka i tako se upisali zlatnim slovima u povijest međurazrednih natjecanja.

Doprinos odličnim rezultatima mlađih razreda upotpunili su 1.j (STARE KOSTI) i 2.j (DIDOVA DICA) koji su prije odigrali utakmicu za 3. mjesto. Rezultatom 4:1 DIDOVA DICA odnijela su broncu i tako nakajavili velike stvari za sljedeću školsku godinu.

Za najboljeg igrača cijelokupne lige izabran je Borna Marinković iz 4.s razreda.

Bilo je ovo još jedno veliko natjecanje u našoj školi koje je pokazalo da kao škola posjedujemo ogromnu koncentraciju talenata na koje se nakalemila želja za igrom i spontani hod do zajedništva. Put je ovo na kojem treba graditi, a upravo to je izazov koji treba svladati u budućnosti...

Više o poznatom međurazrednom natjecanju u nogometu rekao nam je prof. Pere Markić, voditelj lige:

Prošle ste godine međurazredno natjecanje u nogometu digli na jednu višu razinu. Činilo se da ne možete više, ali ove godine unijeli ste posebnu novost. Biste li nam objasnili o čemu je riječ?

Svaka nova godina, odnosno sezona, mora biti bolja od prethodne, inače se gubi dodana vrijednost, a svi znamo što je dodana vrijednost i što donosi. Od ove godine, ta je nova vrijednost sustav unutar nove web stranice naše škole. Radi se o programu koji nam omogućuje vrhunsko praćenje rezultata uz podrobnu statistiku i analizu svake

utakmice i igrača pojedinačno. Po tome se svrstavamo među najkvalitetnije amaterske lige, kako u Zagrebu, tako i u Hrvatskoj. A kako je riječ o međurazrednom natjecanju, svakako i jedinstvenoj ligi.

Koliko učenika sudjeluje u međurazrednom natjecanju u nogometu?

U ligi sudjeluje oko 150 učenika unutar šesnaest ekipa koje svaki tjedan imaju po jednu utakmicu. Svaka ekipa odigrat će minimalno deset utakmica, a one najbolje, koje uđu u završnicu, i više od toga. Tako da je ukupan broj utakmica koje će biti odigrane unutar malonogometne lige PŠVP-a preko osamdeset. Izuzetno mi je drago da u natjecanju imamo jako puno učenika koji nisu aktivni po nogometnim klubovima, nego svoju želju za sportskom aktivnošću upravo realiziraju u školi u ovoj vrsti natjecanja.

Zašto je ovo natjecanje toliko popularno među učenicima?

Svi znamo koliko je nogomet popularan sport, a svoju veliku popularnost ima i u našoj školi kroz tradicionalno kvalitetnu školsku ekipu koja se natječe na međuškolskom prvenstvu. Ta kvaliteta odjekuje očito kroz sve razrede i stvara određeni pozitivni naboј i želju svakog razreda da pokaže kako je najbolji u školi. Tako u svakoj ekipi imamo igrača koji su potencijalni kadrovi za školsku ekipu, a ujedno su i glavni motori svojih razreda na međurazrednom prvenstvu. Sve to čini jednu ugodnu atmosferu i pretpostavku za vrhunsko natjecanje u nogometu. A pitanje je bilo...? 😊😊😊

Što je sljedeći korak u razvoju lige?

Svaka kvaliteta kad-tad bude prepoznata u krugu ljudi i institucija koje će joj dati vjetar u leđa. Budući da je ovo jedinstveno školsko natjecanje koje uključuje veliki broj učenika i traje tijekom većeg dijela školske godine, nadamo se da ga prepoznati gradske, odnosno državne institucije koje će nam pomoći da budemo još kvalitetniji i svršishodniji tako da damo veliki doprinos popularizaciji sporta i skrenemo pozornost na važnost prevencije raznih ovisnosti kroz sport.

Odbojka ne zaostaje!

Piše: Irena Maros, prof.

Rivali samo na terenu

Podrške s tribina nije nedostajalo

SPORTSKO FINALE U DUBRAVI

Malo nam
nedostaje da
budemo najbolji!

16. ožujka 2016. godine u Sportskoj dvorani Dubrava, održano je finale srednjoškolskog Prvenstva grada Zagreba u četiri ekipna sporta: odbojci, rukometu, futsalu i košarci. Među 329 muških i ženskih ekipa koje su sudjelovale na prošlogodišnjem natjecanju, mogli bismo reći kako smo se već tradicionalno plasirali u samu završnicu

Pišu: Nives Antolović, 4.s i Ivan Radišić, 3.d

Dan je u Dubravi započeo već u 9 sati. Učenici naše škole stigli su u SD Dubrava da bi bodrili našu mušku odbojkašku ekipu koja se za prvo mjesto i prolazak na Državno prvenstvo borila s ekipom Sportske gimnazije. Naši mnogobrojni navijači popunili su polovinu tribina, a kako bi bili prepoznatljivi, ne samo navijanjem, već i izgledom, svi su odjenuli crvene majice s logom škole. Kada se dvorana napunila, na teren su stupile ekipе Špoglia i Labosa.

U vrlo napetom i prema rezultatu neizvjesnom prvom setu, obje ekipе pokazale su odličnu igru i stopostotnu predanost, no ipak je vodstvo pri kraju seta uzela i zadržala ekipa Špogija. Nakon tog izgubljenog prvog seta, navijači su postali još odlučniji i pokušali podići atmosferu, no igrači su psihički pali nakon poraza i, nažalost, nisu uspjeli podići se usprkos trudu navijača te su završili na drugome mjestu.

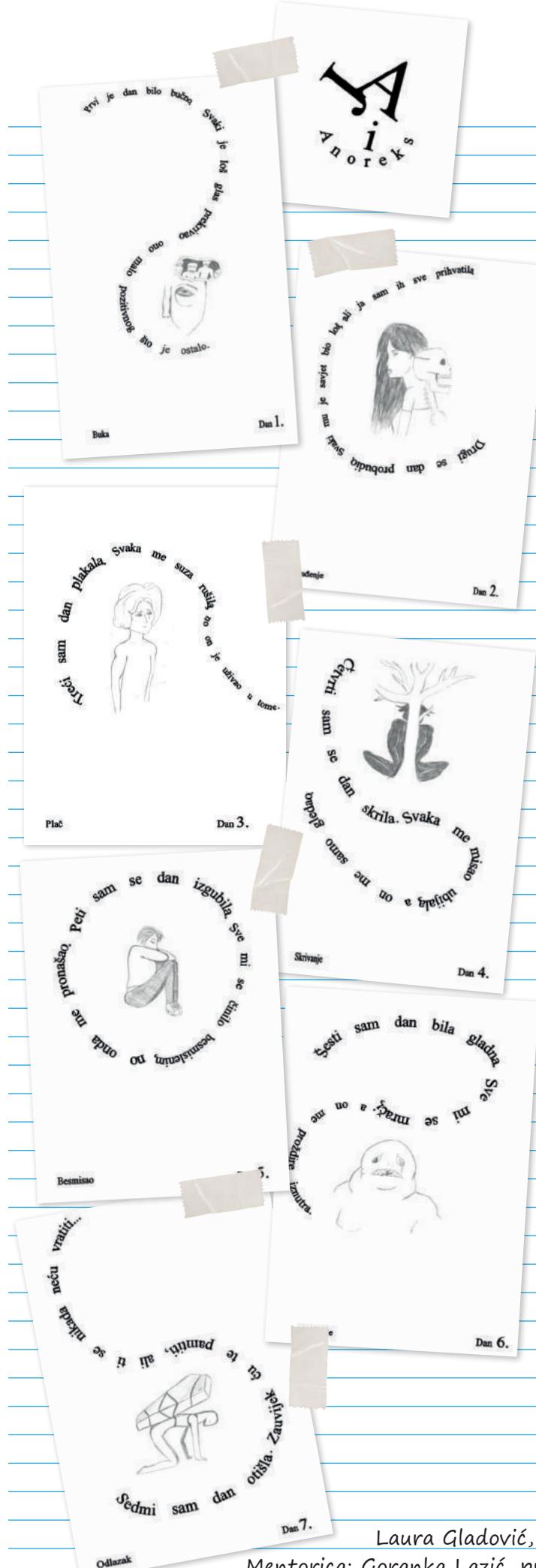
Nakon prve izgubljene utakmice dvorana se ispraznila. Iako je izgledalo kao da su navijači odustali, ispostavilo se kako su se samo otišli osvježiti i pripremiti za sljedeći nastup naše škole u kojem su se naše košarkašice sukobile s košarkaškom ekipom III. gimnazije.

Usprkos tomu što sve naše igračice treniraju i znaju igrati košarku, uhvatila ih je trema. Prve dvije četvrtine igrale su dosta ukočeno i bile pomalo pasivne, no onda su se u trećoj uspjele opustiti i malo pritisnuti ekipu III. gimnazije te su ostale na samo 3 boda zaostatka. No, u zadnjoj četvrtini suparnička ekipa više nije imala milosti i dale su sve od sebe te *podebjale* vodstvo. Utakmica je završila pobjedom III. gimnazije, a naše su djevojke završile na drugome mjestu.

Usprkos porazima, zahvaljujemo svim učenicima, profesorima i ostalim navijačima koji su došli bodriti naše sportaše, a posebno zahvaljujemo voditeljicama ekipa: Ireni Maros i Nikolini Raguž.

O samom finalu više nam je rekla voditeljica odbojkaške ekipе, prof. Irena Maros:

Kada se dođe u finale, onda stresa više nema. Stresno je samo kada krene natjecanje svaku subotu, prije svake tekme 45 min. Nikada ne znam tko će od njih doći, hoću li imati šest igrača; nekima nije sat zvonio, nekima ne voze tramvaji, nekima pada snijeg pa se ne mogu spustiti s brijege, to jutro su se razboljeli ili se jednostavno ne jave na mobitel. Ali jedno ću vam reći: Ekipa PŠVP-a rođena je spremna. Nema tu puno filozofije: ključan su čimbenik individualne sposobnosti: ili si sposoban ili nisi. Ako bih morala opisati put do finala jednom rečenicom, ona bi glasila: Sijedo, ludo i nezaboravno.

Mentorica: Goranka Lazić, prof.

Ako ti slijede korake, ti leti!

V.Parun

Kada bih bježala od života i ljudi, tamo gdje me ne mogu dohvati, oni bi uzeli ljestve i popeli se do mene, da budu ravni sa mnom ili čak iznad mene. Možda bih uzela motornu pilu i posjekla ljestve, ali oni bi sigurno počeli skakati na pogo štapovima s nekom dugačkom polugom u ruci, kojom bi me gurkali i gurkali ne bi li narušili moju ravnotežu samo da padnem ispod njih, tko zna gdje i koliko duboko. Jedino mi preostaje letjeti, ne stati ni tren, letjeti punom snagom raširenih krila do krajnjih granica izdržljivosti. Moram letjeti iznad zavidnih, prijekornih, pohlepnih pa i onih neopredijeljenih. Ne smijem im letjeti blizu kako me ne bi ranili uživajući svojim pogledom strasti u mom pogledu izgubljenosti i straha, poniženosti i tuge.

Moja krila sve su veća i jača, sve više ne prežu ni pred čim, moj pogled ne obazire se na one ispod mene. Možda da ipak na tren spustim pogled, sekundu stanem? Ne! Mogli bi me uhvatiti, iščupati mi krila da više nikad ne poletim! Taj neobičan strah tjeru me da gledam gore. I tko zna što ima još tamo, gore, u tim visinama. Lutam bezglavo putem, bez određenog cilja. Jesam li izgubljena!? U tom traženju granice gdje me nitko neće moći dohvati, pronaći, gdje ću biti mirna, moja nada za spasom postaje skriveni cilj. Što dalje idem, sve manje je ljudi ispod mene. Ostat ću sama! Izgubit ću se u visinama, tko će mi pomoći?

Prošla sam granice, pobegla, ostala sama... Odjednom prasne jauk širom beskonačne tame postajući sve glasniji i glasniji. Bijaše to moj jauk, moj glas bespomoćnosti. Čujem ga samo ja, nitko drugi. U bijegu ka visinama spoznah ponor, iznad sjajnih zvijezda svoj vlastiti ponor u tami. Visina u koju sam dospjela daleko je od slike raja koju sam zamisljala u težnji za najvišom granicom. Koliko sam visoko letjela, toliko sam duboko padala u ponor vlastitih htijenja svoga srca. A gle, njega sad preplavljuje praznina i tama. Izgubila sam sebe i sa sobom prijatelje, više nema ni onih pakosnih, ni onih zavidnih, ni rugalački raspoloženih, ni onih s podsmjehom na licu, ni svadljivih, prevrtljivih, ni lažljivih... nikoga pored mene nema.

Sada kad mi je to najpotrebniye, kada više sebe ne prepoznam! Bilo tko? Makar me mrzio, dođi! Trebam te ili sam izgubljena zauvijek, izgubljena u tami što ne može biti crnja, u suzama što ne mogu biti gorče... jedva se vidi moj trag...

Ova samoča čezne za tobom.

Helena Stancarić, 1.a
Mentorica: Sanja Vlahović-Trninić, prof.

PRIJE DODIRA SA ZEMLJOM

Prije dodira sa zemljom
baci pogled na dan,
sunčan ili maglovit,
kišovit ili snježan.

Prije dodira sa zemljom
pokušaj osluškivati meki
topot kopita,
vijugavi dah vjetra,
čelični zagrljaj zime ili
meko kucanje kišnih kapi
po tvome prozoru.

Prije dodira sa zemljom
prebroji suze i riječi,
misli povuci ka duši,
okrijepi me sobom.

Prije dodira sa zemljom
sačuvaj mi posljednji poljubac
i zakorači u mramorno blato.

Janko Haramina, 3.e
Mentorica: Milkica Urska, prof.

ŠAPAT JEDNOG LISTA

Ubrao sam sa grane
već otpali list
i upitao ga,
a što dalje?

On mi se nasmiješio
povenulim zlatom
i tihom šapnuo,
utoni sa mnom u san.

Probudit ćemo se duboko
u srcu svemira.

Naša kosa bit će posuta zvijezdama.

Naše oči umivat će plamen
gorućih meteora.

Naš vrisak bit će
poput eksplozije stvaranja.

Misli će biti čiste,
osjećaji će biti prepoznatljivi.

A mi ćemo biti izgubljeni u svemiru.

Hajde izgubimo se u svemiru,
utonimo u san,
san sačinjen od
iluzije i mašte,
straha i sjećanja.

Iskopat ćemo si oči
i tek tada vidjeti
da čelo moći gleda
u potiljak suncu.

Vremenske zvijeri će
sažvakati moć i
ispunjut će ju
kao hrpu prašine.
Bez smisla i milosti,
umiremo kao i što smo živjeli.

A tko sam ja da išta kažem?
Samo jedna iskra misli
skrivena iza zadnjih klupa,
okružena plavim udarcima sanjarenja
i beskonačnim padovima
ka tvrdome dnu.

Prije nego što utonem
u san s tobom,
pozvat ću snijeg
da nas prekrije i utiša.

Janko Haramina, 3.e

Mentorica: Milkica Urska, prof.

Autorica rada: Klara Hranueli, 3.a

Lepe naše dekle ili Jedne večeri u Turopolju

Radnja se odvija u neuglednoj, socrealistički uređenoj gostionici u jednom turopoljskom selu. Za stolom u uglu sjede četvorica vremenskih muškaraca. Svi zajedno broje preko 300 godina. Ruke im se pomalo tresu. Često, zbog problema s urinarnim traktom, odlaze na zahod, a dok razgovaraju čuje se lagano škljocanje njihovih gebisa. Atmosfera je, unatoč svemu, vrlo živahna, najvjerojatnije zbog čestih izmjena punih i praznih čaša.

Idemo predstaviti naše junake.

Štef, zvani Herc, bivši kamiondžija

Ivek, zvani Tref, bivši učitelj

Jožek, zvani Kara, bivši gastarbajter

Franc, zvani Pik, bivši načelnik Mjesne zajednice

Prvi je gospod Štef kojega svi zovu Štefek Herc. On je u mladim danima bio kamiondžija pa i dan-danas s oduševljenjem priča o svom MAN-u. Nije MAN bio jedina njegova strast. Svoje srce poklanjao je mnogim ženama, od Slovenije do Makedonije ili, kako se prije govorilo, od Triglava do Đerdelije. Štefek je uvijek patio. Mnoge su ga žene iskoristile i ostavile. Sve osim njegove Dragice. A ona danas pati zajedno s njim jer Hercevo srce ni danas nije dobro. Ne zbog žena nego zbog tri infarkta.

Gospod Ivez je intelektualac. Svi ga zovu Ivez Tref jer kad karta bela, najčešće zove tref. Osim toga, često ga i potrebi dobra karta. Ivez je bio seoski učitelj i jako je volio djecu. Osim ponekad. Kad mu je krv prokolala venama. Tada je znao strefiti i neko dijete. Iza ušiju. Ali, naš seoski učo zna puno toga. U sve se razumije. I sve voli komentirati. Osim bele, najjači je u komentarima političkih zbivanja. Nikada se nije javno pogladio ni po lijevome ni po desnome obrazu. Ali, nekako su svi sumnjali da mu je ipak draža lijeva strana glave.

Gospod Jožek je fin gospodin, odjeven po najnovijoj njemačkoj modi iz 70-ih godina. Isti kaput, ista šarena košulja, isti šešir s fazanovim perom. Ima i isti mercedes iz 70-ih. Samo on nije isti. U mladosti su ga prozvali Kara. Jožek Kara. Jožek je svojoj Marici i dječici uredno slao marke svakoga mjeseca, ali je kući dolazio jednom godišnje. Samo jednom godišnje. Nije čovjek imao vremena. Zbog obveza. Zbog drugih žena, zbog njihovih minica i njihovih šarenih štikli. I ostao čovjeku nadimak Jožek Kara. Hm...

Gospod Franc je seoski ideolog. Bivši. A i sadašnji. Dakle, sverremenski. On i danas, u mirovini, prati sva društvena zbivanja i na seoskoj razini, ali bome i na državnoj. On sve zna... Tko će pobijediti na izborima. Tko će biti premijer, tko ministar, koga će sljedećega optužiti za korupciju, tko će završiti u Remetincu, tko će koga izvrrijedati u Saboru itd. Nagao je i kratkog fitilja. Često je u nekim sukobima. Nikome ne vjeruje. Sve su oko njega neprijatelji. Sve drži na piku i otud mu nadimak Franc Pik.

Naši vremenski momci rado kartaju belu. To čine svaku večer posljednjih dvadesetak godina. Ista birtija, isti stol, ista konobarica Barica, ista rakija...

Što je različito? Teme njihovih razgovora.

Jednoga zimskog popodneva između Božića i Nove godine...

Kara: Bara, daj donesi još je'nu rundu. Nemrem na suvo kartati.

U tom se trenutku na televiziji prikaže prilog o odlasku naše predsjednice u Ameriku.

Kara: Joj, dečki kak je mene ova naša Kolindica zgodna.

Herc: Je, je, baš je herclih...

Gledaju prilog.

Tref: Mene tu nekaj diši! Ne zna se s kem je otišla, zakaj je otišla i pokaj je otišla.

Kara: Nit s kem se bu bormeš vrnula.

Herc: Najte mi moju Kolindicu. Mene je ona baš draga deklica. Sigurno zna kaj dela.

Pik: Ja sem iz povjerljivih izvorov čul da se u biti dela o neke velike suradnje između

Hrvatske i Amerike.

Kara: Morti između Donalda i Kolindice, haha.

Herc: Najte dečki ni to v redu. Ni ona takva.

Kara: Baš sem si mislil neku večer kak mi imamo lepe političarke, se je na lepša od druge.

Tref: Bormeš je, na primjer Merzel. Bez sumnje lepa ženska, ali su joj prsti malo predugi.

Pik: Je, je, istina. Ženska stvarno sebe voli, al de je tu društveni interes?

Kara: Kak to misliš? Pa kak ne? Županija je dobila kvalitetne njemačke aute. Kak je i moja mečka. Sad... s teremi je to sredstvi osigurano, to je druga priča. Nego... kam je zginula ona naša Rimac, već ju dugo nis nigde videl.

Pik: Uf, nje ni od kad je Karamarko prepal. Ženska je bome pravi komad. Ni taj Karamarko tak bedast kaj je ž njum posluval okolo. Kudek on, tudek i ona.

Tref: Vidim ja. Kare Rimac fali. Probaj si deti nekakvoga Marka iza sebe. Morti dojde će buš bil Kara-Marko, haha.

Herc: Dečki, zemite u obzir moje slabo srce... Nemrem zdržati tak puno žen... Herc me bu...

Kara: Kaj ste se vi na mene namerili? Ja nigdar nis skrival da imam rad lepe ženske. A ove naše su baš ober vsake. A kaj se ti javlaš? Vsi mi znamo da se po leve strane bolše podbrivaš, a niš se ne spominaš svoje Englezerke Antičević...

Tref: Kaj ž njum?

Kara: Kaj kaj? Primi drek za kraj... Pipi mast trast as.

Juraj Urbanić, 3.d

Mentorica: Goranka Lazić, prof.

Licemjer

Sjedio Licemjer na prodornoj hladnoći i odsutno prebirao po svojim već okamenjenim mislima. Para bi se svako malo materijalizirala pred njegovim licem. Ubiti je opravdano ako, ako, ako... Smrzavao se, čas je kolebanja prošao. Sve je imalo smisla, dakle trebalo je baciti kocku. Ipak je ponovno površno preletio sve razloge zašto ubiti, a onda je ustao. U torbi je imao piromanski pribor.

Snijeg mu je pucao pod nogama. Već je neko vrijeme sumnjaо da će morati ubiti. Samo se nadao da će ubiti nešto apstraktно, pojam, ideju. Nešto što ne diše isti zrak kao i on. Na njegovu veliku žalost velike promjene zahtijevaju velike žrtve. Feudalizam se nije srušio sam od sebe. Puno se nevine krvi prolilo za viši cilj. Tako je i Licemjer prisiljen proliti krv, a to zahtijeva hrabrost kakvu većina ljudi nema. Vjerovao je da se netko mora odvažiti napraviti ključni korak. Treba doseći višu svrhu, gurnuti naprijed čovječanstvo, a taj netko mora biti on.

Ideju je dobio igrom slučaja. Još se u srednjoj školi zaljubio. Priznao joj je svoje osjećaje, ona ga je vrlo pristojno odbila. Rekla je da joj vjera brani da bude s ateistom. Bilo je to davno, možda je lagala, nije to Licemjeru niti bitno. Odredio je krvica za tu nepravdu: religiju. I presudio joj smrtnu kaznu.

Taj mu je događaj otvorio oči. Ljudi brkaju nešto sveto i individualno poput vjere s religijom. Sve su to bile povijesne manipulacije i obmane, besmislena i glupa pravila, nemoralno oduzimanje slobode. Sve je upućivalo na to da je religija korov koji treba iskorijeniti.

Kad bi pokušao objasniti svoj svjetonazor drugima, zgražao bi se njihovo sljepoći. Bogovi su bili korisni prije tisuću godina, ali sada više ne moramo mase zastrašivati munjama i pošastima skakavaca. Rekli bi mu da nema pojma ni o čemu. Stari običaji trebali bi izumrijeti, nepotrebni su, kao umnjaci. Pogledi nevjericice i podsmijeha duboko bi zarezali. Ljudski je odati bogovima posljednju počast, bogovi bi trebali počivati u miru. Svi bi se smijali koliko bi to ozbiljno rekao. Govorili bi mu da je samo mlad i neiskusan i da će mu sve imati više smisla kad ostari. Nisu bili daleko od istine, ali starost nije isto što i zrelost.

Bez obzira na to što su drugi govorili, on je o sebi volio razmišljati kao oslobođitelju čovječanstva.

Biti mučenik i heroj, svijela mu se pomisao. Našao se pred crkvom, snijega je bilo malo, a magle mnogo. Ljudi će biti slobodniji bez okova religije. Religija je postala svjetski problem u njegovim očima, a on je imao svoj način pobune. Zapalio je crkvu. Ljudi koji nazaduju društvo možda ne bi trebali postojati. Ponavljao je u glavi. Svi ljudi baceni su iz aviona kad se rode. Pad je njihov život, neki nemaju padobran, neki imaju, a neki imaju krila. Na onima koju umiju letjeti je da spase one koji ne mogu. Opravdavao se. Zar još uvijek gajim sumnje?

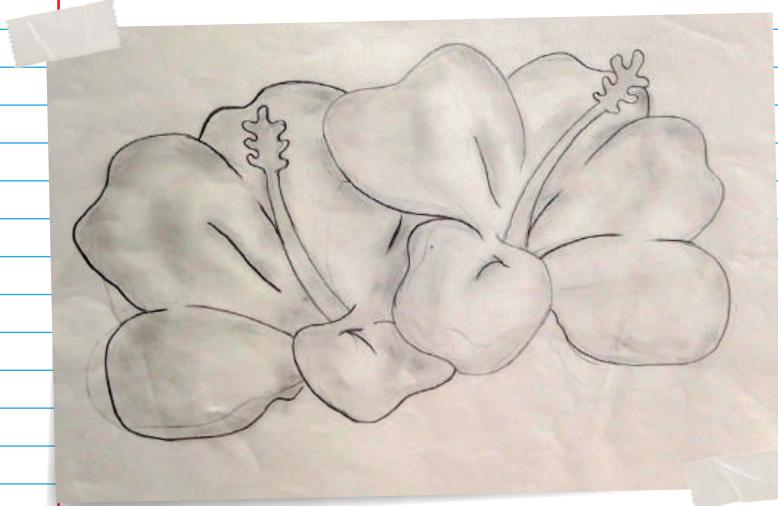
Izdaleka u gustoj zimskoj magli buktinja je sličila samo na narančastu mrlju. No biti s njom lice u lice zajedljivo je podsjećalo na pakao. Pogledati uništenju u oči ostavilo je svoj trag na Licemjeru. Vidio je izgorena tijela karamelizirane i pougljene kože i mrtve kako plaku, a onda je shvatio da to nisu suze već oči razlivene po licu, pa nije mogao mirno spavati mjesecima.

Tako se raspao njegov um. Nije imao želuca promijeniti vanjski svijet i mrzio se zbog toga. Bio je tako slab. Policija mu nikada nije pokucala na vrata iako je on to jako priželjkivao, negdje u utrobi znao je da mora ispaštati za to što je napravio. U noćima kad bi ga prsa divlje stezala, razmišljao bi odakle mu pravo uzeti ljudski život i onda bi mu vriskovi i pucketanje vatre počeli zujati u ušima. Trenutak prije nego bi ga ludilo posve obuzelo upao bi u nemiran san, a kad bi slučajno sanjao, odmah bi se probudio oblichen smrtno hladnim znojem.

Zime su prolazile, on je gubio svoj hvat nad prisebnošću. Iz nemogao, iz nepoznatih razloga dovukao se do Savskog mosta. Magla je bila posebno gusta tog dana pa u Zagrebu, gdje se ionako ne vidi dalje od Medvednice, nije video ni Hendrixa sa Savskog. Izgubljen kao malo dijete vrisnuo je u maglu, kao da se nadao da će ga čuti neki bog, a vrissak se samo nijemo upio u sivilo. Nadao se da će Sava utopiti i odnijeti sve njegove misli, sve odluke i svu prošlost i pokopati ih negdje u Crnom moru. Vratio se kući i učinilo mu se da može vidjeti sunce kroz maglu.

Protiv njegove volje ostali su zujati njegovi vapaji u magli kao pozadinski šum sremira. I u toj pozadinskoj buci počela je njegova duša cvasti, a njezini plodovi sazrijevati. I postane jasno Licemjeru da su svi ljudi slabi, a ne samo on, a pogotovo on. Spozna da postoji u svakom čovjeku viša sila kojoj se svaki mukušac pokorava i živi pod njenom cipelom, ali on neće. Postati ravnopravan s tom nadljudskom silom, to je cilj. Samo nesalomljivom voljom čovjek dobije priliku ukrotiti svoju slabost i nadići svoju životinjsku prirodu. Neće Licemjer mijenjati nikakav svijet, ali sebe hoće. On će u ništa smrti ponijeti znanje da je prolio krv, znoj i suze da bi slomio svoju slabost. Spoznavši da zaista nije znao ništa ni o čemu i da je sve shvaćao na najprizemnijoj razini, nasmije se iz dna duše. U tom se trenutku, barem kratko, povukla magla sa Save.

Ako je život brod, svi smo vezani za provu ne bi li nas okrutni valovi razorili komadić po komadić, a vrijednost je čovjeka sol na njegovu čelu.

Fabijan Džapo, 4.d
Mentorica: Goranka Lazić, prof.

Autorica rada: Lara Jelušić, 2.n

ŠAPUTI

Dogodi li vam se ikada da imate neobičnu tišinu u glavi, a zatim neki tiki, mutni glasovi počnu govoriti različite stvari u isto vrijeme? Stvari koje vas zbunjuju i ne razumijete ih... A imate li ponekad takvu buku da ne možete misliti i slagati suvisle rečenice ni u glavi ni naglas? A oboje? Glasovi onih koje smo upoznali, glasovi onih koje smo susreli, glasovi koji će tek doći, a ponajviše naši glasovi i glasovi naših osobnosti... Uporno se deru i govore svoje mišljenje koje mi onda čujemo i uzimamo u obzir, čak preuzimamo. Umeću nam se misli o životnim stvarima, što je u redu i što nije, što bi trebalo učiniti ili kako nešto jest. Sve nam se nameće, a ponad svega toga dolaze glasovi koje sami izmišljamo i koji su odjeci onih misli do kojih smo ipak sami došli. Mi djelujemo po tim glasovima i slušamo ih, pritom odlučujući hoće li to biti dobro za nas i druge, kakvi će biti rezultati i posljedice. A dogodi li vam se kad da ne znate koji je glas zapravo vaš?

Cesto mi se dogodi da ne znam koji je, od svih tih glasova koji uporno nešto ponavljaju u mojoj glavi, stvarno moj pa ni ne znam što mi je ponekad činiti. Za dobrih je dana mirno pa se more glasova u mojoj glavi dogovara i samo žubori. Zbog toga mogu donositi racionalne i logične odluke i funkcioniram poput drugih. Ali kad se podigne bura i nastane kaos, misli se čupaju i lete poput drveća bez cilja i smisla, a ostatak ne pomaže već se skriva ili trči naokolo kao muha bez glave. Tako mi je većinu vremena, pogotovo kad trebam biti produktivan. Primjerice, kad stojim pred razredom ili profesorom kako bih izlagao nešto ili odgovarao gradivo koje mi je jasno, čak i zanimljivo, podigne se bura i misli se počnu kovitlati, a moji potezi u materijalnom svijetu postanu nesuvršli i zabrljam zbog čega slijede posljedice koje mi ne odgovaraju, ali nikako ne mogu utjecati na njih. Nije samo u tome problem. Misli koje se kovitlaju i hujaju okolo poput vjetra u mojoj glavi obično su pozitivne i vrlo glasne, ali problem su šaputi. Šaputi koji su uvijek tu, negdje u kutku i samo čekaju da se one glasne i bezopasne misli stvarno uskovitlaju i načine uragan. A kad nastane prava oluja, kad se na primjer nađem u situaciji koja me jednostavno svojim imenom dovodi do panike, onda se ti šaputi postupno pojačavaju i bude, pokušavajući doći do oka oluje gdje je mirno i prazno i otkuda ću ih čuti jasno i glasno. Tada, ako uspiju, počnu mi ispunjavati svaki dio glave sa svojim otrovnim i lošim idejama koje mi se, čak, i svidaju, ali znam da su loše. Onda nastaje pravi rat u kojem moram paziti da bih sve to zadržao u glavi i kako se ne bih prevalilo preko jezika ili, još gore, preko prstiju jer znam da bi posljedice mojih postupaka u tom olujnom razdoblju ostavile znatan trag vani. Ponekad uspijem sam stišati oluju i ona samo ostane kovitlajući se negdje duboko u mom umu i u prsnom košu te mi zadaje bol koju ne mogu podijeliti s drugima jer ne bi razumjeli. Tada trpim, ali zadovoljan sam jer sam još jednom uspio, još jednom osvojio sam bitku protiv glasova zla i pakosti. Nažalost, ponekad ne uspijem i zla vojska glasova prevlada, obuzme me i tada je sve prepušteno onim najmanjim preživjelim pojedincima koji se bore do zadnjeg daha za pravu stvar. Kao vatreni obožavatelj japanske kulture i samuraja te asasina i starih metoda plačeničkog ubijanja, uvijek imam nešto oštro uz sebe za slučaj da budem napadnut i da se mogu obraniti, a i zato jer mi trebaju za školu, na primjer šestar. Kad mi se tako pomrači um, moji prsti kao da se kreću sami od sebe i polako pronalaze put do prve oštре stvari do koje mogu i primaju je. Dok se polako sklapaju oko tog predmeta, oni posljednji vojnici, slabici i ranjeni ustaju i viču najjače što mogu, u nadi da ću ih čuti i poslušati. Još me nisu iznevjerili jer sam ih dosad svaki put čuo i odustao od zlih misli koje su me obuzimale, ali one bi uvijek ostale po strani i čekale moj sljedeći trenutak slabosti. Ponekad bi iskoristili oni buru koja je zaostala u mojim prsim i naudili meni, ostavili ožiljke za koje samo ja znam i vidim, a do kojih tuđe oči neće moći doći tako lagano, da me muče psihički činjenicom da sam slab i izbrazdan. To su mračna vremena zbog kojih, iako se trudim svim silama da ne bude tako, dio mene i mojeg zdravog razuma odumire i ostavlja me s rupama za koje se glasovi dobra i zla bore da ih popune. Neke su rupe još otvorene i na tim mjestima osjećam oluje kako bijesne dok glasovi urlaju svoje...

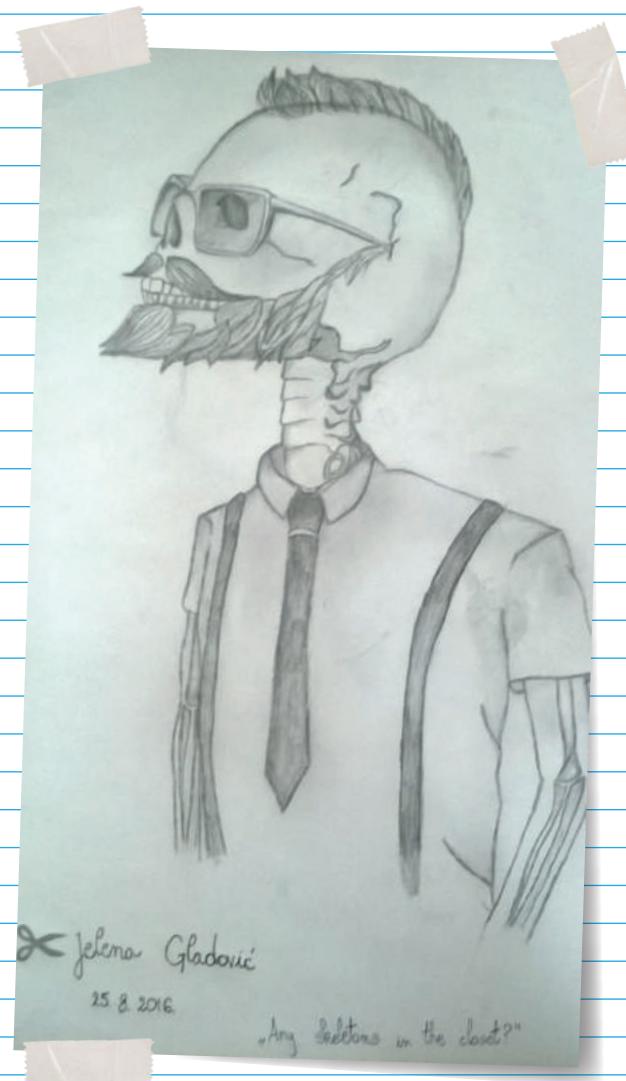
Ne mislim da mogu o tome pričati i s kim bez da me potom ne pošalju psihologu i stave ne teške lijekove od kojih više neću čuti ni glasove, a ni sebe, ali će odjednom vidjeti sve što čujem. Možda me pošalju i u ludnicu. Ja ću nastaviti voditi ovaj rat sam, a možda ako jednoga dana upoznam nekoga tko će mi mnogo značiti i čiji će me glas voditi kroz sve poteškoće, napokon pobijedim. A do toga trenutka, do toga ću dana ja voditi ratove da sačuvam sebe i one koje volim. Do dana kad ću upoznati svoju srodnu dušu i svoj lijek ili do dana kada oni najgori glasovi, oni šaputi ne otkriju moju najslabiju točku, do dana kad se dosjete šapnuti mome srcu, umjesto glavi.

Iva Ivičić, 3.b
Mentorica: Milkica Urska, prof.

Svoj

Ja možda nisam nikad bio njihov
I igrao nogomet na ulici nakon ručka,
Ja bih samo sjedio na prozoru
I gledao kako sunce šeće oblake.
Ja možda nisam nikad bio njihov
I tukao se u travi iza škole,
Na grani jablana u vrtu
Pjeval bih duet s vjetrom.
Ja možda nikad nisam njihov
I ne fućkam za curama što prolaze,
Zapazim prvo dva bisera
Sjajeći pogledom.
Ja možda nikad nisam njihov
I ne razbijam izloge kasno u noć,
Ja sjedim na visokom krovu
I gledam kako zvijezde plešu.
Ja možda nikad neću biti njihov
I dopuštati sivilu da me proguta,
Bojat ću svoju dušu u šareno
I pustiti srcu da priča.
Ja možda nikad neću biti njihov
I umrjeti prije smrti,
Ja možda nikad neću biti njihov,
Ali uvijek ću biti svoj.

Martin Habjanić, 2.a
Mentorica: Sanja Vlahović Trninić, prof.

Autorica rada: Jelena Gladović, 1.l

ŽIVOT PRVOG SPORTAŠA AZILANTA U HRVATSKOJ – ISARANI ZID POTHODNIKA U DUGAVAMA

Nevoljko prebirem po naslaganim knjigama i bilježnicama na radnom stolu. Zadaća za sutra, prekosutra, zadaci, vježbe... Toliko toga me čeka, a vani je već zubato zimsko sunce pobjeglo za horizont. Dok skupljam želju, volju i htijenje za smisleno povezivanje brojki i slova, pažnju mi privlače najave viesti na televiziji. Još jedno putovanje u bolje sutra za brojne ljudе izbjeglice postalo je najgora noćna mora. Još jedan nedosanjani san, još jedna rano prekinuta mladost, još jedna usamljena starost. Tragedija koja je u hladni vodenim grob odnijela već tisuće ljudi. Prevrnuti prenatrpani brodovi izgledaju kao čelični mamci smrti. Preživjeli svjedoci kaosa očajno traže svoje najbliže, a spasioci u naručju čvrsto na prsim privijaju „smotuljke deka“ iz kojih vire mršave dječje ručice i nožice. Sva su mi lica ista, kao razmazane teške boje. Kao olujno more, u kojem tražim ono jedno lice, onu jednu kap koja bi odagnala sve moje sumnje, koje bi iz temelja potkopalo moje stavove i reklo: „Hej, ja sam tu, od krvi i mesa i ja bez obzira na vjeru i naciju imam srce da volim, ruke da grlim i svijest da postojim!“ Misli mi prekida zvuk mobitela.

Trening! Moram na trening! Brzo spremam stvari, već onako iz navike, a sve ostalo pada u drugi plan.

Slike užasa na ispaćenim licima zamjenjuje slika užasa na mom, jer evidentno kasnim. Neline mi trideset „marinaca“. Što sam bliže dvorani, problemi izbjeglica sve su dalje, kao da se događaju negdje drugdje u možebitnom paralelnom svemiru.

Utrčavam u dvoranu, usput navlačim štitnike i prvu osobu do sebe molim da mi stegne oklop na leđima dok bezuspješno uguravam posljedne pramenove kose u kacigu. Iako je taekwondo moja velika ljubav, ono što ponekad vidim u ogledalu od silne zaštitne opreme više lici na debeljka iz reklame za Michellin gume nego na djevojku. Međutim, ono što sam ovog puta ugledala u ogledalu dvorane bilo je lice neznanca. Naime, oklop mi je vezivao mršavi, tamnoputi mladić. Neugodnu tišinu i moje pokušaje da izgovorim nešto više od veznika prekinuo je trener službeno nas upoznavši s novim članom borbene ekipe. Bio je to Ali Nooghast, dvadesetrogodišnji Iranac i azilant kojeg je „put smrti“ i ljubav prema takwondou dovela na vrata našeg kluba. Iz treninga u trening neznanac sve više postaje mladić iz susjedstva, a Ali službeno postaje Joško. S obzirom na to da njegovo iransko ime na hrvatskom jeziku predstavlja veznik „ali“, prvi treninzi izgledali su zbunjujuće za našeg novog člana. Kada bi trener objašnjavao taktiku i spomenuo „ali“, on bi se trgnuo jer je mislio da njemu nešto govori. Kako bi izbjegli daljnje komične situacije, nazvali smo ga hrvatskim imenom Joško.

Jednog dana Ali je imao potrebu ispričati nam svoj životni put. Tada sam shvatila da je baš on to lice s početka priče, ta kap u moru koja će činiti razliku je li čaša do pola puna ili do pola prazna. Naime, milijuni ljudi već godinama bježe iz Azije i Afrike prema našem kontinentu. Samo kroz Hrvatsku je od početka krize prošlo više od pola milijuna migranata, a među njima ima i liječnika, studenata, inženjera, umjetnika, seljaka, umirovljenika....ali i sportaša. Među njima je i jedan koji je postao prvi sportaš-azilant u našoj državi. Svakog od njih potjerala je osobna nevolja, a ovo je Alijeva priča.

Ali Noghandost rođen je i odrastao u Iranu u malom mještashcu Rashit uz majku, oca, sestru i četvero braće. Najveću radost i zadovoljstvo predstavljao mu je taekwondo koji trenira od devete godine i na neki način mu je podredio svoj život. U Iranu je trenirao tri puta dnevno u kampu iranske vojne vrste zbog čega nije mogao uskladiti sport s fakultetskim obvezama. Samo po sebi nametnulo se pitanje Alijeva bijega iz domovine s obzirom na to da u Iranu nema rata i da ne pripada državama u teškim gospodarskim problemima koji bi ljudi natjerali na put „trbuhom za kruhom“ zbog siromaštva, gladi i ratnih razaranja. Odgovor leži u vjeri. Naime, Alijev stariji brat, koji trenutno boravi u Turskoj, cijelu je obitelj približio

kršćanstvu u razdoblju kada je Ali bio jako nesretan, tužan i depresivan jer je bio teško oštećen u svojim pravima. Tada je prvi puta pročitao Bibliju, točnije njen sažetak na desetak stranica jer je posjedovanje istog u Iranu jako opasno. U Iranu ne postoje crkve, ali ima puno tzv. kućnih crkvi u stanovima i kućama u koje bi ljudi manje-više krišom ulazili. Nema klasičnih misa, ni svećenika jer je svaka takva, kako ju kodno nazivaju, „aktivnost“ ilegalna. Ondje se vjera usmeno širi i krišom se kopira i raspačava Biblija ili njezini dijelovi. Ono što je u njoj pročitao dalo mu je poticaj da iz korijena promijeni svoj svjetonazor i od rođenog muslimana postane kršćanin što je u Iranu, prema tamošnjim zakonima i običajima teško oprostivo. Puno mu je značilo što su mu podršku pružili roditelji i sestra koji su ipak odabrali ostanak u svojoj domovini gdje su uz obvezno poštivanje islamskih zakona, običaja i vjere sigurni od progona. Iran je napustio s prijateljem, a o tzv. „putu smrti“, kako ga migranti nazivaju, nerado govori. Previše je to tuge kaže. Po dolasku u Europu smjestio se u Austriji i odmah potražio najbliži taekwondo klub. Aktivno bavljenje taekwondoom uvelike mu je pomoglo u azilantskim danima. Međutim, sklapanjem Dublinskog sporazuma za Aliju ponovno počinju najveći izbjeglički strahovi. Austria je prema odredbama spomenutog sporazuma izgnala Aliju u državu u kojoj je prvo registriran. Bila je to, pogadate, Hrvatska. U najtežim trenutcima prihvatile ga je i prigrlila Baptistička crkva, a privremeni mir i slobodu pronašao je u skromnom domu jedne zagrebačke obitelji. Šetajući naseljem začuo je borbene poklike iz dvorane koji su ga doveli na vrata našeg kluba gdje je i dan danas ostao zahvaljujući svom velikom talentu i upornosti. Trenutno intenzivno uči hrvatski jezik za koji kaže da mu je težak jer često pogriješi i kaže nešto smiješno, što naravno zvuči simpatično, i povod nam je da ga malo zezamo. Jedini cilj u životu mu je proći kvalifikacije i otići na Olimpijske igre u Tokio, naravno pod hrvatskom zastavom. Sretno Ali!

Ovo je samo jedna priča, samo jedan trnovit put kojim nitko ne bi trebao ići. Ponovno gledam vijesti, ponovno rijeka ljudi traži svoj spas na našem kontinentu, ali sada vidim svaku njenu kap, svako lice koje kao da nije lice već maska užasa i боли. Ne pitam se tko su, gdje idu, niti im preispitujem namjere. Suosjećam. Sretna sam što živim na ovom malom komadu prekrasne hrvatske zemlje, gdje mi je omogućeno da sama ispisujem svoj bijeli zid života. Ponosna sam na svoje sugrađane i njihovo veliko srce i empatiju jer mnogi su od njih u nedavnoj prošlosti i sami bili izbjeglice. Zato me obuzme tuga kada pogledam Alijev život koji me neopisivo podsjeća na išaran i zid pothodnika u Dugavama. Svatko tko u njega uđe bez pitanja ostavi svoj grafit preko onog prijašnjeg, a kada ga netko prvi puta takvog išaranog vidi, ne prepoznaće njegovu istinsku vrijednost.

Laura Glasnović, 1.s

Mentorica: Lana Rušnov Perić, prof.

Autorica rada: Kaja Barić, 4.s